

העולם הזה

לבנון: מלה הם עשו שם

ללקק את האצבעות. "כף כף" של עליית.

טוב לי עם

עוד על פרשת חווה יערי (העולם הזה 15.1.86 ואילך).

נרמה לי שאתם מאז לא הוגנים בהתייחסותכם לפרשת חווה יערי. אני מתכוונת להתקפותיכם על אלה שהעזו למתוח ביקורת על הפסטיבל העיתונאי, כגון ירון לונדון ומאיר שלו. לדעתי הם צדקו בביקורתם, מכיוון שבפרשה זו חרגה העיתונות מכל גבול של טעם טוב ופגיעה באנשים חפים מפשע — בני המישפחה של החשודות.

לחלק מן הפירסומים אין כל קשר עם זכות הציבור לדעת. מדוע, למשל, פירסם העולם הזה כתבה (5.2.86) על מה שצפוי לחווה יערי בחברת הסלסכות, הוונות והנרקומניות של נווה-תירצה? האם זה יסיף, למשל, עידוד לאהוד יערי?

רחל פריאל, רמת-גן

צעקה אשכנזית

על אנשי כהנא (העולם הזה 19.2.86). נוסף לכל קופצת מכתבתכם על ועידת כך (הסירוף שמאחורי האגרוף) עוד עובדה מאירת-עיניים אחת: לא צעקתה היא. לפחות בין ראשי ודוברי כך הובלטים אינם יוצאי עדות המזרח, אלא אשכנזים דווקא: סרוטמן, פוטולסקי, פינקלשטיין, בן-עמי (פרטנר, יליד פאריס), בן-דור (יליד אוסטרליה).

נסים מלבי, אשקלון

עסק זה עסק

על התיבועה למינוי כונס-נכסים ל-עיסקי חיים שיף (העולם הזה 12.2.86).

אני לא מבין את הנימה המרומזת בכתבה על הארונים חיים שיף וארנסט יפה והגברת שושנה ינר.

להיפך: כל הכבוד לארנסט יפה, שהראה שעסקים זה עסקים וידידות זאת ידידות. הפעולה שבה נקט הבנק שלו מראה שזה בנק רציני ושיפת הוא בנקאי רציני. איך אמר, בצדק, שער העולם הזה — ידידות לחוד, כסף לחוד.

צבי שטרן, תל-אביב

תורת ההגיון

על הגדרתו של הומוסכסואל (העולם הזה 19.2.86).

איוה מזל שלמדתי פעם באוניברסיטה מבוא לתורת ההגיון, שם מלמדים, תיכף בשיעורים הראשונים, דברים כמו זה: שהעובדה שכל צרפתי הוא בן-ארם איננה אומרת שגם כל בן-ארם הוא צרפתי.

אחרת הייתי צריך להיות, לפי הגדרתה של לילי אבירן במדורה האחרון, הומוסכסואל (עליל, בלשונה).

עובדה: גם אני 80% מין, 10% ילד ו-10% פלונטרים. אבל אני הטרוסכסואל — ועוד איוה. סמי סופר, ירושלים

הוכחה של 13 שנים

על בימאי הטלוויזיה הלימודית דני ולין (העולם הזה 12.2.86).

ברצוני להשיב לתגובת הנהלת הטלוויזיה הלימודית, שבה היא אומרת: "הלכנו לקראת ולין בצורה שלא תתאר". מעניין, באמת, במה הלכו לקראתו? באישור פורום הפקת-הלקחים, המהווה חלק מנהלי העבודה השיגרתיים?

בתגובתם יש גם רמז ברור להכפשת שמו של בעלי, בעצם אמירתם, "אינו רוצים להכפיש את שמו כעיתונות". אין להם כמה להכפיש את שם בעלי ואיננו פוחדים מהרמו להכפשה.

אני גם קוראת תיגר על החלטת הטלוויזיה הלימודית לגנוז את התוכנית עם שלמה ארצי. אדרבא, שיקרינו את התוכנית שלמה ארצי — שירים שאוהבים, שהצופים יחליטו אם בעלי נכשל כבימאי, למרות כל הבעיות שנגרמו לו.

ולבסוף — הגהלת הטלוויזיה הלימודית לא נתנה לבעלי את הסידרה "מתוך מטרה שיצליח", כדבריהם. בעלי אינו זקוק לחסדי הנהלה כדי להוכיח את הצלחתו. הוא הוכיח זאת במשך 13 שנה. חווה ולין, תל-אביב

סמל פשוט מאוד

על אבהות האיקס הצהוב (העולם הזה 19.2.86)

(המשך בעמוד 4)

המיסמך הסודי

"העולם הזה" מפרסם לראשונה את ההחלטות הסודיות של הנהגת אש"ף, מלפני זמן קצר. בזכות ה"משאומותן עם ישראל, ב"שותפות עם המלך חוסיין."

עד 120!

כיצד הצליחו עסקני תנועת החרות ללרש את חוקי המתמטיקה, ודחשו 120 אחוזים לתוך ועידה אחת שלמה? מהי "שיטת-השטיח", שבה השתמשו, וכיצד מערה, כאשר נמשך אותו שטיח מלובלך מתחת לרגליהם?

הכנסת כמו

בית כנסת

אלמלא התערבותם של הדתיים (אלוהים השתמש בתבולה), היו ה"כנס מרימים השבוע את ידיהם כלאחר יד, ומחוק" קים חוקים גורליים נוספים.

אהבה נוסח יפו

בגלל נערה יהודיה זאת, אסתר רבידה בת ה-17 (בתצלום), סערו הרוחות ביפו: כהנא הסית, ביריחו קיללו ושטריו מישמר-הגבול הכי את מתנגדי ה"זיוענות, הברכה הערבי, יזיא חריב, מספר על אהבתם ה"גדולה הדוחקת את הגזענות.

עצות מהשבי

אבי קרונפלד, אחד משבויי מילחמת-הלבנון, נזכר בחוויה הקשה של חייו, מספר על היחס אליו בשבי ומשיא עצות אישיות למישפחות השבויים החדשים.

הונגריה של השואה

דיווח מיוחד מבור דאפסט על אכזבות השנה בקולנוע ה"הונגרי ועל הסרט המוצלח היחיד, המד"הים בעוצמתו: נער יהודי בן 10 הנשלח למחנה-ריכוז (בתצלום). בעוד האטימות שמסביב חורצת את גורלו למיקלחת-המוות.

המדורים הקבועים:

מכתבים — היתרונות של תורת ההגיון
איגרת-העורך — 16 שיחות-טלפון ליעל מורין
תשקוף — דירות-חינם לחרדים
במדינה — דבר המלך במועצתו
שידור — העורכת שיצאה לסיבוב בארץ
הנדרן — משל הנציב העליון והסוחר הירושלמי
אנשים — הראש הקטן-גדול של משה של
יומן אישי — הטוררים הוא עניין של גיאוגרפיה
מה הם אומרים — צימחונות עלולה לפגוע בתיפקוד המוחי והמיסי?

כתבת השער הקרמי:

רצועת חוסר הביטחון

ברגע האחרון, לפני שישראל שקעה בעלישית בבוקר הלבנוני, החליטו שר-הביטחון והרמטכ"ל להפסיק את הפעולה. הם ידעו כי הפעם יש רוב ניכר בציבור המתנגד לכל הסתבכות חדשה. הפרשה מוכיחה עד כמה בלתי-בטוחה "רצועת הביטחון", וכיצד היא יכולה לגרור את צה"ל לפלונטר נוסף.

כתבת השער האחורי:

כך הרגתי את אבא!"

הרצח בעין-כרם, שבו חוסלה מישפחה שלמה על-ידי נער, הזכיר לניסים פרני קו (בתצלום) את מה שעבר עליו בנעוריו, לפני 16 שנה, כאשר ירה למוות באביו.

אף אחד לא קם

רכין קרא להם — לאנשי הציבור בשטחים הכבושים — לקום, אף אחד לא קם. מדוע? כי עד כה, מי שהעז להרים את הראש, קיבל מהלומה.

הכל הולך

הן שואלות: חבר של אבא שלי מדליק אותי — זה מותר? אמא שלי נדלקה על החבר שלי — מה לעשות? הם שואלים: מהם האיזורים הרגישים אצלן? אני רוצה מישפחה — אבל איך אפשר להיות נאמן?

השיטה הישראלית

המעצב יובל כספין, שיצא לכבוש את אמריקה, גילה פיתאום שנסגר לו הברז. לעזרתו באה דורית למברוז (איתו בתצלום) ושניהם מנסים עתה את השיטה הישראלית: תצוגות בבתים פרטיים.

העולם הבא

הפקק הוא אמצעי המניעה הבטוח ביותר נגד תינוקות-ימבחנה * ועי-דתיפיל אישרה תוספת-ממותה לבכירים הקדמונים.

דף חדש

מגילויי התרבות הישראלית החדשה: רסיס של ציאה, תפילה זמנה של רוק — התרי נגולות היהודיות הקדושות של פוגרום קישינב — אין קשר או דמיון בין אומללים לבנוניים לסובלים יהודיים.

רחל המרחלת מרווחת:

לרחלי זמברג (בתצלום) יש מה להראות לנשים כץ הפסיד עיר (אילת), מישפ-חה (ורדה ושני-יל-דים), אך זכה במזד-כירה (מירי יסעור) ● הח"כ הדתי שסידר הפתעה למישפחתו ● ריקי טוניק, בתו של מבקר-המדינה, שננטשה על-ידי בעלה, מצאה את ירמי אולמרט, אחיו של הח"כ, שננטש על-ידי אשתו ● מצא את אשתו החוקית במקום שבו השאיר את העזרת — ולקה בהתקף-לב ● גיטתו של עורך-הדין ברוך גרוס ●

בשר צימחוני

ריקה זראי, שעשתה הון מהעצות הצימחוניות שלה, נתפסה על חם כשהיא מתענגת במיסי-עדה על מנה עסיסית וטעימה של כבד-עוף.

גם זה וגם זה — סיפור מחיים ראיון — עם אבי קרונפלד, אחד משבויי מילחמת-הלבנון
חור — על דאטפת, אטמון
דף חדש — פרופסור של קיטש
הורוסקוס — אופק עולה במזל דגים
הכל הולך — מה עושים ברגעים שצריך להוריד את המלבושים?
תמרורים — השקפתיו של יהודי על צליבת ישוע
ספורט — לקראת שבת
תשבץ — סטייק (4 אותיות)
רחל המרחלת — הדוגמנית שסירבה להראות אחוריים
העולם הבא — מה אמרה הסטודנטית לפסיכולוגיה בזמן שלבשה את בגדיה

3
4
5
6
10
11
12
17
18

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

היפהיה, אשתו של הרוזן, נשברה והחלה חוששת לחייה. היא פנתה לידירתה הטובה, מיטסי, אשתו של ראש ממשלת האי השכן, כדי שתדבר עם בעלה, שזה ישכנע את דיבליה לנטוש את האיטי.

סיגה נידב למשימה זאת את שר הביטוח הלאומי שלו, נוויל גלימור, וזה טס פעמים אחדות להאיטי, שוחח עם בייבידוק ושיכנע אותו לבקש מטוס אמריקאי ולברוח.

הלך הירשלאי לרעתי הוא שכדאי לרעת מתי אפשר להפעיל את הביטוח הלאומי. במקרה של ביצוע הרוטציה, למשל.

אברהם לב, חיפה

איזה עשיר?

עוד מאמרותיו של טוסבראהינדי (העולם הזה 12.8.86 ואילך).

לא רק עיתונאים חושבים, גם גרפיקאים. בהיותי רכות סניף תל-אביב של התנועה לדוריקום ונגד גזענות, הציע ר"ר אבישי ארליך סמל לתנועה: יד חונקת נחש, עם כתובת "לא לגיוענות" (מסימלי מילחמת-העולם). סמוך לכך נתבקשתי על-ידי ראש התנועה, רוב ירמיה, להיות רכות ארצית של התנועה. ככזאת פניתי אל הגרפיקאי אהוד אבישי, כדי שיעצב לנו סמל. אהוד הציע את עבודתו כתרומה, ואולם ביקש, וקיבל, יד חופשית בעיצוב הסמל ("על נחשים אני לא מסתכל", אמר על ההצעה עם הנחש). אהוד אדם עסוק, וכדי לקדם העניין ביקרתי מיספר פעמים. בפעמים אלה, לנגד עיניי, שירבט סקיצות, עשה נסיונות וצייר וריכר: מה אנחנו מחפשים? סמל פשוט מאוד, ברור מאוד, ברור לכל, גם לילד הקטן, סמל המבטא "לא", "ביטול", "מחיקה". באומרו "מחיקה" צייר את ה"א". הוא עוד עבד עליו לא מעט עד שהשיג את

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3 ♦ תאריך: 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך-מישנה: רוב איתן ♦ עורך תכנית: יוסי שנון ♦ רכות מערכת: ענת כרגוסטי ♦ עורך כיתוב: גורא נוימן ♦ צלם המערכת: ציון צפריר ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" ♦ הפצה: "גד"

קיא יני

חכים דראושה וותד בהפגנה נגד ועידת "בך" (ירושלים, 1986) מה אנחנו מחפשים?

אבנרי ואמיל תומא לפני הפגנה נגד המימשל הצבאי (ירושלים, 1961) סמל המבטא מחיקה!

שלא יחשוב הקורא ארליך שהוא היחיד השומר את כרכי העולם הזה למשמרת. גם אני עושה כך. גם אני נתקף בהתקפי נוסטלגיה. גם אני מדפדף בכרכים הישנים וגם אני הנחיתי כאשר אוזכר שמו של טוסבראהינדי, שדרך אגב, באותו חורף '61, עוד אמר כמה וכמה דברים, כמו: אל תסתכל בוקנק, אלא כמה שיש בו. איזה עשיר? השמח בחלקת וולתו? רחמים לוי, רמת-גן

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישפטיות או טכניות.

לחשבוניבנק פרטי של צ'ארלס קלור בבנק לאומי לישראל סניף לבידיונגוף. המילה הקובעת היא: "התברר".

אך התברר? זה לא נאמר, משום-מה. בחדשה המרעשה של חדשות.

ובכן, זה התברר לפני ארבעה חודשים. והיכן זה התברר? זה התברר בהעולם הזה מיום 16.10.85, בעמוד 8, ככתבת-סקופ של יאיר קוטלר, אשר לה הוקדש של השער. בכתבה נחשף לא רק חלקו של צ'ארלס קלור בעניין, אלא גם

מזוכה מוריץ 16 שיחות-טלפון

מיספר-החשבון שבו הונסס הכסף. זה אכן היה גילוי מרעיש — סקופ אמיתי. חבל שגם יגאל לביב, שהתפרסם בשעתו כבר על-סקופים, מצטרף ללהקה הגדולה של סקופים, הקונים את הסקופים שלהם במחיר 1.85 ש"ח בקיוסק הקרוב לביתם.

פזו טלפון ואש"ל

אותה השיטה משמשת גם את העיתון הארץ. השבוע פרסם ידיעה סנסציונית, במסגרת מיוחדת, בראש העמוד: "ח"כ בדמאיר מקבל רכב מעריית תל-אביב". הידיעה היתה כל-כך חשובה בעיני העיתון, עד כי ציין אותה גם ברשימת הכתבות היומית בעמוד הראשון.

בדיעה מדובר על רכב פזו 504, שנת ייצור 1983, ועוד פרטים יפים ומאלפים. זה יכול היה להיות סקופ אמיתי, אלמלא הוא הופיע שלושה חודשים לפני כן בהעולם הזה (20.11.85). בעמוד 8, ככתבת-חשיפה של יאיר קוטלר, הכותרת: "פזו, טלפון ואש"ל". אותה מכונת הוזכרה גם שבוע לפני כן, בכתבה קודמת באותה סדרה, תחת הכותרת: "פרשת המכונת המפוארת והנהג הצמוד".

מי שרוצה לקרוא את הסקופים האלה שלושה חודשים לפני שהם מתפרסמים בעיתונים אחרים, מוטב שירכוש בעצמו את גיליון העולם הזה. כך שלא יצטרך לסמוך על כך שמישהו אחר יעתיק את הדברים בבוא העת.

פזו.טלפון ואש"ל

אחת הטענות השגורות ביותר בפיהם של אויבי העיתונות היא זו: "כאשר עוצרים מישהו בחשד כלשהו, מקדישים לזה העיתונים כותרות סנסציוניות ורועשות. אך כאשר החשוד הזה מזוכה במיפוט, או כאשר משחררים אותו בלי מייפוט, אז העיתונים מזכירים את זה בכלל, או רק כמה שורות בפניה נידחת בעיתון, בטענה שזה לא מעניין".

נזכרתי בטענה זו, כאשר זוכה בשבוע שעבר הוגו מוריץ, מחברת-הברוקרים מוריץ את טוכלר, ביקשתי את ענת סרגוסטי להתקשר עם הגברת יעל מוריץ ולהציע לה ראיון גדול, שבו תוכל לשטוח את כל טענותיה לגבי הטיפול בפרשה, ונפרסם אותן כרווח וכלשונן, בכל שטח שיירדש.

הגברת ביקשה שהות לחשוב, ביקשה שהות להתייעץ, וכו' וכו'. במשך היממה התקשרה המערכת שלנו עימה 16 פעמים, לבסוף סירבה. זכותו המלאה של כל אדם היא להחליט אם להתראיין או לא, ורצונו הוא כבודו, אולם אי אפשר לטעון שכל-יחידות-מעלימים את זכויו החשודים, ובה בשעה לסרב להתראיין בהם.

היה זה חשבון HSD 15071 בבנק לאומי בתל-אביב, של המולטי-מיליונר היהודי-הבריטי צ'רלס קלור, אשר מת ביולי 1979, ששימש ב-1976 כצינור סודי להורמת רבע מיליון דולר של כספי בנק-הפועלים, על-פי פקודתו של יעקב לוינסון, אל יעד שטרם

העולם הזה 16.10.85 סקופ

התברר כי סכום של 250 אלף דולר הועבר לחשבון בנק פרטי של צ'ארלס קלור בבנק לאומי לישראל סניף לב ריזני גוף. הכספים נועדו לרכישות

חדשות 20.2.86 עוד סקופ

אני מזכיר פרט זה מפני שאינו חריג. זה קורה לעיתים קרובות. לכן הטענה היא — המועלית בכל ויכוח על העיתונות — היא סתרת-שחר.

סקופ ב-1.85 ש"ח

כאשר עבד יגאל לביב בשבועון זה הת מרמר ורדיקבע כי עיתונים אחרים גונבים את הסקופים שלו, שהתפרסמו אצלנו, מבלי לציין את המקור.

לכן זה מוזר במקצת להיווכח שיגאל לביב נוקט עתה אותה השיטה עצמה. השבוע פרסם פירסם לביב סקופ בעיתון חדשות: "פרשת לוינסון" — לאן הועברו 600 אלף דולר? ובאמת, לאן? מגלה לביב לקוראיו המשתאים: "התברר כי סכום של 250 אלף דולר הועבר

פרס במקום מודעי?

עסקנים בחרות, הרוצים להבטיח ככל מחיר את קיום הרוטציה, שקלו השבוע לשכר את המשבר בעזרת ההצעה הבאה: כאשר יתמנה שמיר כראש-משלה, יקבל שימרון פרס את תיק האוצר, ויצחק מודעי יהיה במקומו שריהחוק.

בגין יוריש

תוארו לשמיר

מקורביו של מנחם בגין הבהירו: ראשי הממשלה לשעבר אינו מתכוון ליטול חלק פעיל בוועידת תנועת-החרות, שתיערך בתחילת החדש הבא. מעורבותו היחידה תהיה בהנחיית מקורביו, הח"כ דן מרידור או יידור אברהם אסל, ראש סניף מרכז בתל-אביב, להציע מייד עם פתיחת הוועידה את יצחק שמיר לתפקיד יו"ר תנועת-החרות. את התפקיד ממלא היום בגין בעצמו. ברור שבמקרה כזה איש מהשרים הבכירים לא יעז להתמודד עם האיש שבגין תומך בו.

בסינוי — שגריר!

מיוסדהכוח המצרי בישראל, מוחמד בסינוי רבהפעלים, הועלה השבוע לדרגת שגריר. הדבר ניתן לו כדרגה אישית, ולא כתפיסה. משמע: אין הוא שגריר מואמן למדי שלת-ישראל, אלא שגריר הממלא תפקיד של מיוסדהכוח. הדבר הוא בגדר חריג. בעוד שיש בעולם הרבה דיפלומטים שיש להם רק תואר אישי של ציר, אך הממלאים תפקיד של שגריר — נדירים המקרים ההפוכים, שבהם דיפלומטים בעלי תואר אישי של שגריר ממלאים תפקיד של ציר. כאשר יחליטו המצרים לשלוח שוב שגריר לישראל, יתכן מאוד שבסינוי הוא שימלא תפקיד זה.

קיסר כובש את

"שיכון עובדים"

סוף-סוף יהיה מנכ"ל לחברת "שיכון-עובדים". לתפקיד יתמנה רפי בךעמי, שהוא מנהל הסניף הראשי בירושלים של "בנקיהפועלים". עד כה הכשיל הח"כ רפי אדרי, המנכ"ל הקודם, את כל נסיונותיו של ישראל קיסר למנות מישו לתפקיד.

המישטרה: להחזיר

נשק צה"לי למחנות

לאור מיקריהרצח הרבים, שבוצעו בנישקם של אנשי-מילואים, מתגבשת בצמרת המישטרה ההצעה לשכנע את צה"ל לאסור על חיילים סדירים ואנשי-מילואים בשרות פעיל ליטול עימם הביתה את נישקם.

קילקלו לצור נסיעה

בסיעת המערך התעוררה התנגדות מצד כמה חברים לנסיעתו המתוכננת של שריהקליטה, יעקב צור, לדרום

אפריקה. הנימוק: ביקורו של צור עלול להתפרש כתמיכה ישראלית באפרטהייד. צור, שעמד לנסוע לשם בענייני עליה, נרתע מהביקורת ונשאר בארץ.

ארנס מול לוי

השר משה ארנס יהיה ככל הנראה מועמד מחנה שמיר-ארנס לתפקיד יו"ר הוועדה המתמדת של ועידת-חרות. מולו יציב מחנה שרון-לוי את מועמדותו של השר דוד לוי.

יו"ר הוועדה המתמדת נבחר בערב פתיחת הוועידה, וזה יהיה למעשה התפקיד הראשון שעליו יתמודדו המחנות. הוועדה המתמדת היא הוועדה החשובה ביותר בוועידת-חרות — היא זו הממנה את מרכז התנועה ואת המועמדים שלה לכנסת.

יעקובי ייצא למיתקפה

שריהכלכלה גר יעקובי מתכוון לתקוף באופן סומבי ומאחורי הקלעים את שריהאנרגיה משה שחל. בלישבתו של יעקובי מתרעמים על כך ששחל מאמץ לעצמו את היוזמה לצמיחה הכלכלית. בקרב פורום-שרינו במיסלגתהעבודה גם התגבשה הריעה, שיש להפסיק את נסיונותיו של שחל להפיץ בציבור מידע, כאילו ניתן להקים ממשלה צרה.

האחים גינדי

חוזרים?

ייתכן מאוד שהאחים משה ויגאל גינדי יחזרו בקרוב ארצה. בימים האחרונים מחד פש אחיהם, עורך-הדין יעקב גינדי, מיושרד "הסייבור" שיטל בבניית תרומת חיור בית לשניים.

פלד חוזר מפאריס

הד"ר ישראל פלד, נציג הסוכנות בפאריס, מבקש לסיים את תפקידו שם ולחזור. ברצונו להיות בארץ בחודש מאי, כאשר יתקיים הקונגרס העולמי של מכבי, כדי להיבחר שוב לתפקיד יו"ר מכבי העולמי. פלד, שהוא אחד המועמדים למשרת יו"ר מועצת-המנהלים של ב"ל, מבקש להיות נוכח בארץ כאשר תיפול ההכרעה על המינוי. סיבוייו גברו. מסני שמתחרהו העיקרי, נשיא התעשיינים אלי הורביץ, יקבל כנראה את המישרה המקבילה, שתתפנה בכנן דיסקונט.

אכזבה ליברלית

במיסלגת המרכז הליברלי החדשה שזררת אכזבה חריפה מכך שעד כה הצטרפו אליה רק עשרות בודדות. במיסלגה הוחלט שהמזכ"ל שלה יהיה הח"כ לשעבר דודר זייגרמן, ותולים בו תיקוות כי עם שובו ארצה יתגייס לעבודת האירגון וישפר את התמונה העגומה הנוכחית.

דירות-חינם לחרדים

חברת-השיכון של צעירי אגודת-ישראל, הבונה את השכונה קריית הרצוג בבני-ברק, מציעה לסדר למשתכנים משכנתא ממשלתית מפליגה — במיקרה של מישפחה זכאית בעלת ילדים, תהיה המשכנתא כמעט בגובה מחיר הדירה. חברת-השיכון נשלטת בידי הפלג הליטאי באגודה.

כתבי "ידיעות" נגר

הפריילאנסרים

הכתבים הקבועים בידיעות אחרונות מתארגנים נגר הפריילאנסרים, ומבקשים להגביל את קבלתם לעבודה.

מדריך לגדה ולרצועה

במיסגרת "פרויקט הגדה המערבית ועזה" של מירון בנבנישתי, עומד לצאת לאור בחודש הבא לקסיקון פוליטי של השטחים הכבושים.

"משהב" מוכרת בחו"ל

חברת-הבניה משהב, הבונה שכונות לרתיים, הצליחה בשנתיים האחרונות למכור 60 דירות ליהודים בחו"ל. מנכ"ל החברה, יצחק יגר, פתח משרדים והפעיל רשת של סוכנים בני-יורק, בלונדון, בפאריס ובציריך — המפיצים בין השאר קלטות פירסומת בווידיאו במועדונים של הקהילות ובכתי-הכנסת.

גולן למישרד המבקר

סגן-ניצב איתן גולן, שהיה ראש מיפלגה-ההנאה במישטרת מחוזת-ליאביב, עבר השבוע לתפקיד חדש, כמישרד מבקר המישטרה, הוא יקבל דרגת ניצב-מישנה. במקומו עמדה להתמנות קצינה תל-אביבית, אך במפתיע זכה בנינו קציין-גבר.

עיתונאים מסרבים

ללישכה

שלושה עיתונאים, שברשו לאחרונה לחשוף מקורות לפני בית-הדין המישמעתי של לישכת עורכי-הדין, מסרבים בתוקף, ומוכנים שסירובם יהפוך למיקרה-מיבחן מישפטי.

השליח קיבל חופשה

עובר בכיר במוסד פינאנסי, שייצא בקרוב לחו"ל מטעם מקום-עבודו, לא קיבל היתר-שליחות מהקיבוץ שבו הוא חבר. חבריו בקיבוץ טענו נגדו טענות קשות על רקע עבודתו העירונית, ולכן הוא ייצא במיסגרת חופשה מאושרת, ולא כשליח-קיבוץ.

דיתה יוצאת לשוק

פיתוח ישראלי מקורי של מכונת-כתיבה אלקטרונית עומד לצאת בקרוב לשוק. המכונה, דיתה שמה, כוללת מסך ומיקלדת, והיא באה להשלים את החוליה החסרה בין המכונות הקלאסיות למחשבים האישיים. החברה שפיתחה אותה, ישראלטל, שהיא חברת-בת של כור-סחר, תציע אותה כמחיר שיהיה נמוך מזה של המכונות החשמליות הקיימות.

בריל אכל טריפה

היומון החרדי, יתר נאמן, חדר לצלחתו של משה (משה בריל) בר-כוכבא, אלוף-סיקור-הדרום היוצא, וגילה לתדהמתו כי האלוף אכל בשר-טריפה. הדבר היה בעת מסיבת-סעודה לאלוף, שערכו שייחים בדוויים בנגב. גם ראש-עיריית באר-שבע, אליהו נאווי, לעם באותה ההודמנות מא-כלים חשודים. איש-המסד'ל שלום דנינו, הממונה על מחוז-הדרום במישרד-הפנים, שהשתתף אף הוא במסיבה, הקפיד למעום רק ירקות טריים.

בית-הדין נגר וייצמן?

פסקדין, האמור להינתן בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה, עלול לגרום השלכות מרחיקות-לכת על הטיפול הממשלתי באוכלוסיה הערבית בישראל ועל סמכותו של השר עזר וייצמן בעניין זה. אביה קינר, לשעבר עוזרת היועץ-לענייני-ערבים בחיפה והצפון, סולקה מתפקידה עם העבדת הטיפול באוכלוסיה הערבית לאחריותו של השר וייצמן, הגישה כתב-ביעה, שבו נאמר, כי ההחלטה על האידגון מחדש של הטיפול בענייני ערבים לא אושרה במליאת-הממשלה, וכי העברתה מתפקידה עשתה שלא בתוסל. בדרגים פוליטיים וממשלתיים ממתינים בעניין רב למתן פסק-הדין.

הבהרה

מערכת היחסים שבין מנהל מינהל מקרקעי ישראל, עורך-הדין משה ליפקה, והיומון מעריב, היתה נשואה של כתבה שפורסמה בהעולם הזה (12.2.86). בדיקה נוספת שערכנו הראתה שאין קשר בין פירסום הכתבה על עורך-הדין ליפקה במעריב ובין פרשת המיגרש. שביקשה חברת מודיעין בע"מ, המו"ל של מעריב, לרכוש מהמינהל. אם נוצר רושם כאילו יש קשר בין שני הדברים, הרי שאנו מצטערים על כך.

מה זאת "צמיחה"? אף אחד אינו יודע. וזה גם לא חשוב

מילה חדשה צמחה בארץ: צמיחה. אף-אחד אינו יודע מה זה. בפי אנשים שונים, היתה למילה משמעות שונה.

משמעות א': המערך זקוק לכסף כדי לממן את סולל בונה וקופת החולים. שניים מעמודי התווך של האמפריה של תנועת העבודה. הליכוד רוצה ממילא להשמיד את האמפריה הזאת, ועל כן אינו רוצה לתת את הכסף. המערך מוכן לכך שגם מיפעלים הקרובים לליכוד יקבלו כסף להצלתם. התוצאה המשוערת: פשרה, חלוקה חרדה של השלל. בעיני יצחק שמיר, הרוטציה חשובה מפילת סולל-בונה.

משמעות ב': המערך רוצה שהצ'לח התוכנית הכלכלית (הצלחה ומנחת או קבועה) אמיתית או מדומה) תירשם על שמו. הצלחה נקנתה כשחיקה אדירה של השכר, שלא היתה אפשרית ללא שיתוף-הפעולה של ההסתדרות, גרורות המערך. המערך חושש שהליכוד יפתח את הברזים אחרי הרר טציה, וכך ייראה כאילו המערך האכיל את העם מרורים, והליכוד מיטיב עם העם. הליכוד אכן מעוניין בכך, וגם רוצה שהצלחת התוכנית הכלכלית תירשם לזכות שריהאוצר, איש-הליכוד.

התוצאה המשוערת: פשרה, חלוקה צודקת של התהילה.

משמעות ג': הוויכוח האמיתי הוא, האם אפשר להורים כסף למשק לשם חידוש הצמיחה? אם לא, האם לא תהיה האבטלה שקולה כנגד כל הישגי התוכנית? האם תהיה הורמה את מה שהושג, או לא? מניין יבוא הכסף? האם ייעשה הדבר באמצעות הממשלה או "היוזמה הפרטית"? זהו עניין מיקצועי ביותר, שרק מעטים מבינים בו כאמת, ורוב הפוליטיקאים אינם יודעים על מה הם שוחים.

משמעות ד': האם זוהי סיסמה טובה כדי למנוע את הרוטציה? כמה משרי-המערך, שנואשו מכל אפשרות אחרת, נאחזים בתיקווה לפוצץ את הקואליציה ברגע האחרון על עניין זה. מנוי וגמור עם שמיר למנוע זאת. אינו יודע מה בעצם רוצה שימרון פרס. ההנחה: פרס לא יקבל את עילת הפיצוץ. מה גם שלא יהיה במדינה אף אורח אחד שיאמין כי זהו משבר אמיתי, ושמיניעו כנים.

הסיכום: גורלה של המילה "צמיחה" יהיה כגורל מילים אופנתיות אחרות. אחרי שכל כליהתיקשורת ידושו בה עד בוש, היא תיעלם כלא היתה. ואילו שעון הרוטציה ימשיך לתק-תק — תיקתק, תיקתק.

יחסים מרחביים

דבר המלך במועצתו

בירושלים צהלו לשווא. המלך רוצה להפעיל לחץ על אש"ף — אך לא לפעול בלעדיו. על מה נטוש, בעצם, הוויכוח?

תחילה שררה בירושלים תהלהבות בלתי-מרוסנת. כנאום של שלוש וחצי שעות, ששודר במלואו ברדיו ובטלוויזיה, הודיע המלך חוסיין כי ניתק את שיתוף-הפעולה עם אש"ף, בגלל סירובו של האירגון הפלסטיני להי ענות לדרישותיו. המלך האשים את יאסר ערפאת בפירוש, והטיל עליו את האחריות לבלימת תהליך-השלום. הרושם הראשון בירושלים: עכשיו פונתה סוף-סוף הדרך למשאומתן ישיר בין המלך חוסיין ושימרון פרס. אולי שלח אלוהים — או אלה — ברגע האחרון את הנס אשר ימנע את הרוטציה.

אולם עיון מעמיק יותר הראה כי אין בסיס לתיקווה זו. המלך חזר חר-משמעות על סירובו למשאומתן בלי אש"ף.

אם כן, מה היה טעם התרגיל? **לחץ מלמטה.** דיכוי המלך היו פניה אל המוני העם הפלסטיני, מעל לראשי אש"ף, הוא קרא להם להביא לשינוי המצב.

הכיצד? המלך לא פירט זאת, אך מתוך דבריו היתה המסקנה ברורה: המוני העם הפלסטיני, וביחוד בשטחים הכבושים, צריכים להפעיל לחץ על הנהגת אש"ף, כדי שזו תשנה את החלטותיה (ראה הנדון). יחד עם זאת תבע המלך גם מראשי המדינות הערביות לפעול בכיוון דומה.

השורה התחתונה: המלך וועץ על אש"ף על כי לא יקבל את עמדותיו, הוא מנסה להפעיל לחצים על אש"ף מכפנים ומבחוץ כדי שאכן יקבל עמדות אלה. המלך לא ניהל משא ומתן עם ישראל בלי אש"ף.

השאלות ופחדים. על מה נטוש הוויכוח?

כנאום גילה המלך פרט סנסציוני: ארצות-הברית התחייבה בכתב לשתף את אש"ף בוועידה הבינלאומית ה-

דעת המלך: אם יתחיל התהליך, ואש"ף יהיה שותף בו, יקבלו הרברים תנופה משלהם, שלא תהיה תלויה ברוצח הצדדים. גם אם האמריקאים מסרבים כיום להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים, הם ייאלצו להסכים לכך במהלך הוועידה, אשר תיצור לחץ בינלאומי גדול לטובת הפלסטינים.

כמה מראשי אש"ף, למודי האכזבות, מפקפקים בכך. יתכן שהיו מוכנים להסתכן יותר, אילו היה להם אמון מלא במלך. אולם בין ראשי ירדן ואש"ף אין אמון הדדי מלא, והטראומות של העבר, כגון "ספטמבר השחור", מבצבצות מרי פעם.

המלך כועס על ערפאת אישית, מפני שהיו"ד הדיפלומטי נמנע במשך זמן ניכר לתת לשאלותיו תשובה ברורה וחותכת. בין השניים יש הבדל גדול בטמפרמנט ובמצב: המלך שולט בירדן שילטון מוחלט, ויכול לקבל החלטות באורח חופשי. ואילו ערפאת תלוי בקונסנזוס הפלסטיני, ואינו יכול לכפות שום דבר בכוח. מכאן הרושם שהוא "חמקמק".

מול ערפאת עומדים במוסדות אש"ף לא רק סוכני סוריה וברית המועצות, המתנגדים עקרונית להסכם

מתוכננת, אחרי שאש"ף יקבל את החלטת מועצת-הביטחון 242. אולם אש"ף סירב לעשות זאת בצורה שתספק את האמריקאים.

הטענה שבפי אש"ף היא שהתחייבות אמריקאית זו אינה מספקת, מפני שפרטים רבים בה לוטים ערפל. בין השאר:

● מה מעמדו של הפקיד שחתם על ההתחייבות, ומה הביטחון בכך שהנשיא ושר-החוץ לא יתכחשו מחר ל-חתימה זו?

● האם שיתוף אש"ף בוועידה הינלאומית יהיה על פי הזמנה ישירה ומפורשת?

● האם הוועידה הבינלאומית תוכל לקבל החלטות, או רק "תלווה" את הריגונים בין ישראל וירדן — שבהם לא יהיה לאש"ף שום חלק?

● האם ממשלה ארצות-הברית להתנגד לזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית, ודבקה בנוסח ה"מערפל של קמפ-דייוויד (הזכויות החוקיות והצרכים המוצדקים של העם הפלסטיני)?"

היה קשה ליאסר ערפאת לשכנע את חבריו בוועד הפועל של אש"ף ובוועד המרכזי של פת"ח לעשות את הקפיצה הגדולה — לקבל בלי תנאי

האם זה היה כדאי?

איש לא שר בחרוזה: "גזירה, חורגו אליך שנית" איש לא רצה להיות בגזירה, הכפר השיעי המקולל שממיר רח לצור.

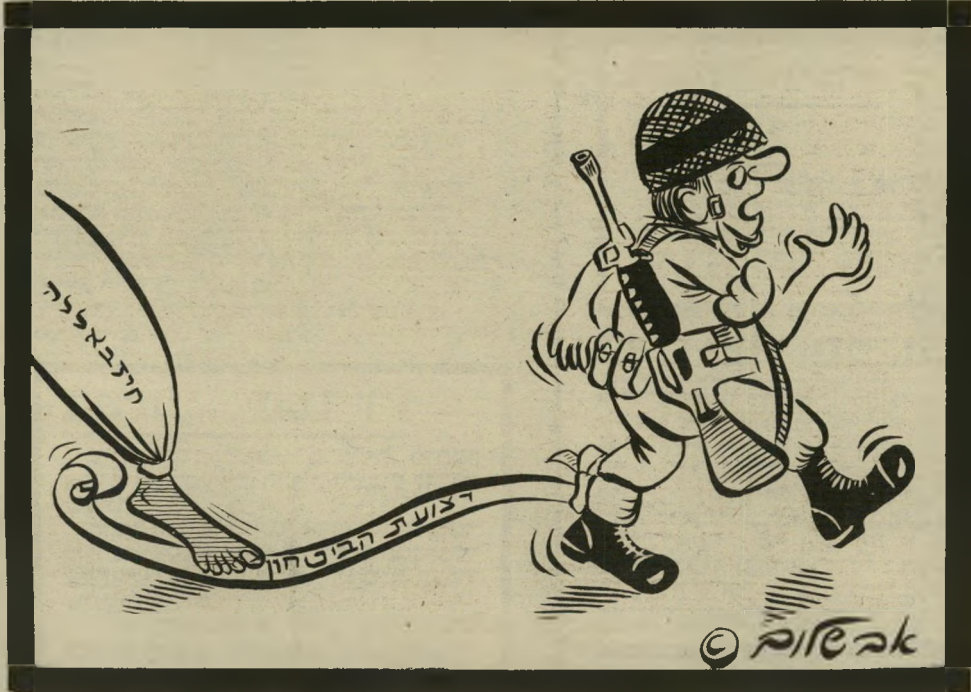
במשך כמה ימים היה נראה השבוע שהחלה מלחמת-הלבנון השלישית. אחרי מלחמת-הלבנון של 1978 ומלחמת-הלבנון של 1982. אלא שכיום יש בציבור היהודי רוב מוצק המתנגד לכל התערבות בלבנון. לכן היה קל לשר-הביטחון ולרמטכ"ל להפסיק את הפעולה ברגע האחרון. לפני ישראל שקעה שוב בבוץ.

בכל זאת ריחפו על פעולת-השבוע סימני-שאלה רבים.

סימני

שאלה לרוב

התקרית, שגרמה לפעולה, מוזרה מכמה בחינות. כמה חוליות-גרילה של חיזב-אללה

(מפלגת אלוהים) השיעית-קיצונית תקפו שיירה של שלוש מכוניות, ולכדו שני חיילי-צה"ל, שנפצעו כנראה. השיירה היתה מורכבת משלוש מכוניות פרטיות מדגם מרצדס. המכונית הראשונה לא נפגעה, ונעלמה. השניה נפגעה, וסגן ישראלי שנמצא בה לא נלכד. השלישית נפגעה, ובה היו שני החיילים שנפצעו ונלכדו.

כל זה מוזר למדי ומעורר כמה שא-לוח:

- **מה היתה מטרת הנסיעה?** מרוע השתמשו נוסעי-השיירה ברכב פרטי, ולא במכוניות צבאיות המושות?
- **מה היה תפקידם של שני החיילים הצעירים, שעל פי הוותק והדרגה שלהם לא יכלו להיות מדריכים של צד"ל?**
- **מה קרה לסגן שהיה במכונית השנייה? איך ניצל?**

בעיקבות החטיפה, פעל צה"ל במירות. האזור כולו נחסם, והחלה פעולת-סריקה נרחבת. גם הוחלט זו מעוררת כמה שאלות. למשל:

- **אם היתה קיימת סברה כי שני החיילים השבוים נמצאים עדיין עם שוביהם באזור החי סומ, האם עצם החסימה לא סיכנה את חייהם? הרי אי אפשר היה להניח כי החוטפים יישארו לצד חטופיהם באזור שבו עורכי חיילי צה"ל סריקת. היה מקום לחשוש שמא ייהרגו אותם, יסתירו את הגופות ויס-**

עם חוסיין ועם האמריקאים, אלא גם פלסטינים בלתי-תלויים, הסבורים כי נדרש מהם צעד מסוכן מדי.

החשש של מתנגדי הקו של חוסיין: אש"ף יוותר על עמדותיו העקרוניות, יקריב את זכותו לייצג באופן בלעדי את העם הפלסטיני ויכיר בישראל — ולמחרת היום יתגלה שלא יקבל שום תמורה שהיא. האמריקאים פשוט יצחקו לו בפניו.

ברוגז זמני. אין להניח שהנתק יימשך זמן רב. גם אש"ף וגם המלך חוסיין יודעים שהם זקוקים זה לזה. אם ירצו בכך, או לא — הם יצטרכו לשתף פעולה גם להבא.

השאלה היא איך ייושב המשבר הנוכחי. הפיתרון הערבי הקלאסי: ועידת-פיסגה. פארוק קרומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, המקורב לברית-המועצות, כבר העלה רעיונה זו בשם האירגון.

בינתיים טסה מישלחת של אש"ף למוסקווה, כאורחת הוועידה של המיפ-לגה הקומוניסטית הסובייטית. הסובייטים רוצים לפשר בין ערפאת לבין אירגוני-הסירוב, וגם בינו ובין חאפס'אלי-אסד. התפיסות כזאת, שתחזק את אש"ף מצד אחד, תגביל את כושר-התימרון שלו כלפי האמריקאים מצד שני.

כמו תמיד במרחב, הכל זורם, ושום דבר אינו קפוא. גם הברוגז בין המלך והיו"ר הוא זמני בהחלט. אין הוא משנה את עובדות-היסוד.

את 242 ו-338 (שפירושם הכרה בישראל), מבלי לקבל ביד תמורה מוחשית, כגון הכרה באש"ף ככנציג הבלעדי של העם הפלסטיני, או הכרה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני.

הפער נשאר. אחרי ריונים רבים, הסכימו מוסדות אש"ף ופת"ח ללכת צעד גדול קדימה. אך זה לא הספיק לאמריקאים.

הנוסח שהתקבל בריון הסודי, והמתפרסם כאן לראשונה (ראה מיס-גרת) דומה להפליא לדברי המלך חוסיין בווינגטון, בעת ביקורו ה-אחרון. מדובר בו בפירוש על שלום עם ישראל, ועל קבלה מותנית של 242 ו-338. התנאי: הכרת ארצות-הברית בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים. מכיוון שהממשלה האמריקאית אינה מסכימה לכך, נשאר הפער בעינו. המלך התייחס מן האפשרות לגשר על הפער כעת.

מדבריו נראה כי אין הוא רואה אפשרות ללחוץ על ארצות-הברית כדי שתקבל את התנאי של אש"ף (הכרה בזכות ההגדרה העצמית). אך רואה אפשרות ללחוץ על אש"ף לקבל את התנאי האמריקאי (קבלת 242 בלי תנאי).

זיכרונות ספטמבר. בעוד שי ערפאת ביקש, כדרכו, להשיג באירגונו פשרה בין שוללי ההצעה של חוסיין ובין מחייביה, מאמין המלך שעל אש"ף לקפוז את הקפיצה הגדולה, גם אם הדבר כרוך בסיכון.

מיסמך סודי:

ההצעה האחרונה של אש"ף

המיסמך הזה עדיין לא פורסם ברבים. זוהי ההחלטה הסודית שהתקבלה עליידי צמרת אש"ף, ערב הפסקת שיתוף-הפעולה בינה ובין ירדן.

זו לשונו:

אירגון-היחור הפלסטיני (אש"ף), הנציג החוקי הבלעדי של העם הפלסטיני, מאמין באמונה שלמה שתהליך-השלום צריך להוביל לשלום צודק, מקיף ובר-קיימא במזרח התיכון, וצריך להבטיח את הזכויות החוקיות של העם הפלסטיני, ובכללן הזכות להגדרה עצמית במישרת קונפדרציה ירדנית-פלסטינית. על בסיס ההסכם בין ירדן ואש"ף מה-11 בפברואר 1985, ולאור שאיפתנו הכנה לשלום, אנחנו מוכנים לנהל משאומתן במיסגרת ועידה בינלאומית בהשתתפות החברות הקבועות של מועצת הביטחון, ובהשתתפות כל הצדדים הערביים הנוגעים בדבר בישראל. על יישוב הבטיחה הפלסטינית בדרכי-שלום, על בסיס של ההחלטות הנוגעות בדבר של האו"ם, ובכללן החלטות מועצת הביטחון 242 ו-338.

אש"ף חוזר על התנגדותו לטרור וזינו, שאושרו פומבית בהצעה קאהיר מנובמבר 1985.

- (1) הצעה זו תוגש לידי המלך חוסיין.
- (2) ממשלת ארצות-הברית תאשר את זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית.
- (3) תהיה הצהרה בזימנית על זכות ההגדרה העצמית וקבלה מותנית של 242.
- (4) אש"ף יקבל את 242 באופן מותנה.

מילחמת המרצדס

תלכו, או שיניחו אותם פצועים ללאטיפול.

● אם היתה קיימת סברה שהחוטאים הספיקו להבריח את השבויים צפונה, מה היה טעם בסריקות?

● האם הפעולה הגדולה, שבה נהרסו בתים, נאסרו 150 איש והוחרם נשק לרוב, היתה פעולת-סריקה, או עונש קולקטיבי לצורך הרתעה, או גם זה וגם זה?

● אם היה בה יסוד של עונש מדי תיע, האם לא השיגה תוצאה הפוכה?

● האם התוצאות הצדיקו את הפעולה, שבה נהרגו שני חיילי-צה"ל נוספים?

● האם הנימוק שנ ניתן לסיום הפעולה («ההמשך היה גורם להקצנה באוכלוסיה השיעית ומגביר את כוח חיזבאללה») לא היה נכון באותה המידה כי נימוק נגד עצם התחלת הפעולה?

● מה היה טעם בהתפארות שנתפסו אמל"ח (אמצעי-לחימה) רבים — כאשר כל כפר בלבנון מלא נשק לשם הגנה עצמית ומילחמה בשכנים, ואין שום קושי לשיעים להצטייר תוך כמה שבועות במחסן חדרש?

ושוב:

קונספציה

למעשה עמדה למבחן כל ה-קונספציה של «איזור הביטחון».

כאשר נסוג צה"ל ממרבית לבנון, היו כעניין זה שתי אסכולות:

● האסכולה של מחייבי רצועת-הביטחון אמרה שזוהי ה-

נגמ"ש נכנס לכפר שיעי מדוע נסעו ברכב פרטי?

הקונספציה כולה, אולם נרמה שהרבר אינו אפשרי, בגלל הריעות הקפואות של המימסד המדיני, ואי-היכולת שלו לשנות דברים. השבוע נחלקו הריעות בין אופטימיסטים ופסימיסטים. אלה יכלו לקוות

הפוכה: הרבר ייראה ככיבוש ישראלי מתמשך וכהשלטת מיליציה נוצרית על השיעים, ועל כן יהווה פרובוקציה מתמדת וגורם לגירוי. במקרה או כי מאוחר יכריח הרבר את צה"ל להתערב מחדש.

חילוקי דעות בין האופטימיסטים לפסימיסטים: האם הפעולה חריגה וחד-פעמית או אות לבאות

שפעולת השבוע היתה חריגה חד-פעמית. אלה ניבאו כי אין זה אלא אות לבאות.

מעל לוויכוח ריחף סימון השאלה לגבי גורל שני החיילים, שיצאו במכונית «מרצדס» ליעד לא-ברור, ושאינו אינו יודע מה קרה להם מאז.

במשך כמה חודשים היה נרמה כי האסכולה הראשונה צדקה. לא היו קורבנות ישראליים רבים, הגבול היה שקט יחסית, צה"ל עשה את המלאכה. עתה נרמה כי האסכולה הדי שניה צדקה בכל זאת. שרשי רתי-האירועים של השבוע תא-מה בדיוק את תחזויותיה. על צה"ל יהיה לבדוק מחדש את

שיטה הטובה והזולה ביותר להבטחת גבול-הצפון. שכירי-החרב של צה"ל ישמרו על הגבול הצפוני מבחוץ, מבלי לסכן חיים של חיילי צה"ל, וימנעו קירוב כוחות עוינים לגבול. צה"ל יצטרך להתערב רק במיקרים חורגים. ● האסכולה הנגדית (שאחד מדובריה העיקריים היה העולם הזה) אמרה שהשפעת רצועת-הביטחון תהיה

חיילי צה"ל שומרים על תושבים כפותים (מימין) ומטלפנים לאן הם נסעו

רייסר (מימין) המציא את השיטה. מצא (משמאל) ניסה להפעיל אותה. הוא הובס. מי שרימה באופן חוקי — רימה את עצמו. מי שהתחכם — נכשל.

שיטת השטיח באה לאפשר להפוך רוב קטן לרוב גדול. או לרוב המיקרים נשמת השטיח מתחת לדגלים, וכמה עסקנים טובים מצאו שבשטיח היו חורים

מי אכל אותה - ואיך

כליהתיקושרות עסקן בצד הפיקאנטים של הבחירות בסניפי תנועת החרות. במכות ובמהפכה. הציר בור שמע תרועות-ניצחון, ולא הבין דבר. כדי להבין מה קרה, יש להתעמק במיספרים. זה נשמע משעשע, אבל מתחבא כאן סיפור משעשע. מי שיש לו כוח להתעמק בו, ימצא בו פרטים מרתקים.

כולם עמדו על הדמיון שבין הבחירות בפיליפינים ובתנועת החרות, משום שנערכו באותו הזמן, וספירת הקולות בשני המקומות נמשכה ימים רבים.

אחר-כך התברר שיש דמיון נוסף — אין קשר בין התוצאות לבין הפיתקיות בקלפי. ולמרות זאת, הגדילה תנועת החרות לעשות והשיגה משהו, שאפילו פרדיננד מרקוס לא חלם עליו: בתנועה הצליחו לשבור את השיא המתמטי של 100 אחוז, ובחישוב הכולל הגיעו ל-120 אחוז.

זה נשמע אולי כמו בדיחה, אך האנשים שנבחרו לוועידה בזכות הפלא החשבוני הם שיבחרו את מרכז תנועת החרות, והמרכז הזה יבחר, בבוא היום, את מנהיגי המדינה, את השרים וחברי הכנסת הבאים. וכיריע כבעיות חשובות בחיי כל אורה.

שטיח מעוכף

מה קרה?

שיטת הבחירות בחרות שונתה לפני שלושה חודשים, מהשיטה הרגילה הנקראת "שיטת מאה אחוז". לשיטת השישים-ארבעים. להמחשת שיטת "המאה אחוז" יש להתבונן בדוגמה של סניף, שיש בו 100 חברים — כולם בעלי זכות-בחירה — הרשאי לשלוח לוועידה 10 צירים. לפני כל כוח מוצגות רשימות מועמדים אחדות. לכל מחנה רשימה משלו, הכוללת 10 מועמדים. אם יש לאחד המחנות הניצים רוב של 51 אחוז בסניף (כלומר: 51 חברים מתוך 100), הוא יכול להשתלט על כל הסניף, לשלוח לוועידה את כל עשרת המועמדים שלו. ליתר המחנות: אס צירים.

כדי למנוע מצב כזה, הונהגה בחרות שיטת-בחירות אחרת, הקרויה "שיטת ההצבעה המוגבלת". בסלג היא ידועה כ-"שיטת השישים-ארבעים". השיטה הזו נועדה למנוע מיוריציה — כלומר: השתלטות טוטאלית של מחנה אחד על כל הסניף.

שיטת ה-40-60 הוצעה לתנועת החרות לפני שלושה חודשים. בעלי ההצעה היו השר משה ארנס וח"כ עחי לנדאו. אומר לנדאו: השיטה נועדה

להבטיח את ייצוגו של המיעוט. כל עדיה, עלול הרוב לחמוק כליל את הי מיעוט, גם כאשר המיעוט הוא רכיב מתקרב למחצית מחברי הסניף.

לשמוט את השטיח

בשיטת ארנס-לנדאו רשאי כל כוח לסמן רק עד 60 אחוז ממיספר המועמדים לבחירה. דהיינו, בדוגמה שהובאה (100 חברים, 10 צירים), רשאי כל חבר לסמן בפתק-בחירה שלו לכל היותר שישה מועמדים.

אם מחנה הרוב מונה 51 חברים, הוא יכול במיקרה הטוב ביותר להגיע לניצחון מוגבל. אם כל חבריו יצביעו, ואם כל אחד מהם יסמן שישה מועמדים, ישלח מחנה זה לוועידה רק שישה צירים. יתר הארבעה יהיו נציגי מחנה המיעוט בסניף. התוצאה הסופית: 60 אחוז לרוב (במיקרה זה: 51 אחוז מכלל חברי-הסניף) ו-40 אחוז למיעוט (במיקרה זה: 49 אחוז).

חברים של ח"כ מיכה רייסר, מבכירי

מחנה דויד לוי, ביקשו לשכלל את שיטת ה-"שישים", מבלי לעקוף ובלי ל"שנות את חוקי-התנועה. הם הציעו שיטה מתמטית, שזכתה בכינוי "שיטת השטיח". בעל ההמצאה: ראובן שלום (35), לשעבר עוזרו של בעל-ההמצאה אחר, השר יעקב מרדור.

מהי שיטת השטיח? הרוגמה: סניף שיש בו 100 חברים בעלי זכות-בחירה, והבוחר 10 צירים לוועידה, ובכל טופס מותר לסמן שמות של שישה צירים בלבד. שיטת השטיח מחלקת בצורה מתמטית את הטפסים, שעליהם רשויים שמות הצירים באופן שיבטיח כי ספירת כל הטפסים (100 במספר) שיר שה קולות לכל אחד מעשרת הצירים. גם בשיטה זו מסמן כל חבר 6 מועמדים מתוך 10 שבתק הבחירה, אלא שבניגוד לשיטה הקודמת, לא כל החברים מקבלים את אותה הרשימה. היות ולפי חוקי-התנועה מותר לסמן רק 60 אחוז מהמועמדים ולא יותר, באה שיטת השטיח ומבטיחה כי

בדוגמה שלפנינו, סימון של 6 שמות יבטיח רוב מוחלט של 10 צירים. הקבוצה המרגישה כי יש לה רוב בסניף, מחלקת את אנשיה לקבוצות מישנה, ומטילה על כל אחד מחברי הר קבוצה להצביע לפי טופס מסוים, שי פרטיו מולאו מראש (ראה דוגמה).

עיון בטופס הסיכום מלמד שקבוצת הרוב קיבלה 100 אחוז. שיטת-השטיח טובה למחנה המחזיק בידיו רוב של שני שליש מחברי הסניף (ליתר דיוק 64 אחוז מהם). אם יש מחנה כזה, והוא מאורגן כהלכה — חבריו הממושמעים ממלאים את הטפסים שלהם מבלי לחרוג מן ההוראות של הבוסים — והמחנה זוכה בניצחון של יותר מ-60 אחוז, ועשוי אף להגיע ל-100 אחוז. כך אפשר לעקוף את שיטת השישים-ארבעים, לסכל את כוונת ממציאה, ולהגיע לחיסול המיעוט בסניף מבלי לפגוע בתקנון-הבחירות. אך יש בה גם סיכונים. אם בקבוצת הרוב יש חברים החורגים מן ההוראות ושאינם ממלאים את הטפסים כהלכה,

איך לרמות באופן חוקי

המועמדים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ראובן	X	X	X	X	X	X				
שמעון		X	X	X	X	X	X			
יהודה			X	X	X	X	X	X		
לוי				X	X	X	X	X	X	
דן					X	X	X	X	X	X
אשר	X					X	X	X	X	X
יששכר		X					X	X	X	X
נפתלי	X	X	X					X	X	X
גד	X	X	X	X					X	X
מנשה	X	X	X	X	X					X

שכל אחד מעשרת הצירים יקבל שישה קולות, וגובר על מועמד הסיפה היריבה. מסתבר ששיטה זו עלולה להבשיל את בעליה המתחכמים.

זוהי טבלה המראה כיצד פועלת "שיטת השטיח", כאשר כל אחד מצביע רק בעד 60% של המועמדים — אך הקולות מחולקים מראש כך

עלול המחנה להפסיד את יתרונו. אם ירבו חברים לא-ממושמעים כאלה — עלול מחנה-הרוב להפוך למיעוט. במיקרים מסוימים עלול הרוב לאבד את כל ייצוגו. במיקרה כזה נשמט השיטה מתחת לרגלי הרוב שהשתמש בשיטת-השטיח.

ירושלים: תכסת מרובה לא תכסת

מנתוני ההצבעה בסניפים השרים נים עולה, כי בשיטת השטיח פעלו בדרך כלל אנשי מחנה לוי, שהרגישו כי להם רוב מכריע בסניפים. בירושלים — הסניף הגדול של תנועת-החרות בארץ, היה רוב לח"כ יהושע מצא ממחנה לוי. מצא ביקש לגצל את הרוב כדי לגרוף 80 אחוז מהצירים של הסניף לוועידה, והיה מוכן להשאיר ליריבו, עורר-הדין ראובן ("רובי") ריבלין, את היתרה.

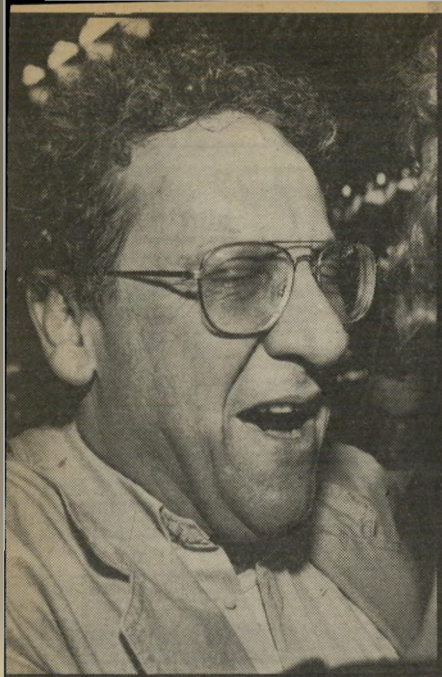
סיפור הבחירות בירושלים הוא סיפור תבוסתו המוחצת של מיספר שליט, קשוח וסגור. נגד ח"כ מצא התייצבו שלוש קבוצות בעלות ייחור: ומיקי-התנועה ויוצאיה-המחתרת, בהנהגת השר חיים קורפו, חברים מקובלים בתנועה, שנחקו במרוצת השנים אל מחוץ למעגל העשייה וההשפעה, בהנהגת ריבלין.

● קבוצת-צעירים, ביניהם תושבי השכונות, בהנהגת צחי הנגבי, עוזרו של השר יצחק שמיר ובנה של גאולה כהן.

ח"כ מצא בטח בכוחו. הוא נהנה מרוב מאסיבי בסניף והיו לו הבטחות נאמנות. הוא החליט להמר על שיטת השטיח.

סטיה בחישובים של מצא, ובגידת קבוצת אנשים — 400 במספר — שקיבלה את הפתקים של מצא אך הצביעה עבור ריבלין, סללה לריבלין את הניצחון.

לריבלין, שזכה ב-60 אחוז, היה בלוק תומכים של 1100 איש. ואילו למצא, שקיבל רק 40 אחוז, היה בלוק תומכים של כ-1600 מצביעים בקלפי. אילו היו 1600 מצביעים אלה עוברים בשיטת השישים אחוז, היה מצא זוכה בניצחון בטוח. מצא חילק את מחנה

תומכיו לארבעה בלוקים. כל בלוק קיבל פתק הצבעה שונה. כך קיווה לזכות ברוב של 80 אחוז.

חברים מסוימים בגדר בו. ואם לא די בכך — נמצאו גם אחרים שהצביעו בניגוד להוראות, סימנו מועמדים אחרים תחת המועמדים שהוגשו להם לסימון על יד ימין. כך הפך רוב, שנחשב בטעות, למיעוט של 40 אחוז. ריבלין, יריבו של מצא, זכה ב-60 אחוז. לתוצאות הבחירות בסניף ירושלים תהיה משמעות במאבק בצמרת חרות שיתחולל בוועידה.

● פתח תקווה: שתי גדות לגדות

● ח"כ חיים קופמן הולך את סניף פתח תקווה בשיטת השטח והפסיד.

קופמן, גם הוא ממחנה לוי, ניסה בעזרת מיכאל רצון, ממחנה שמיר-ארנס, להביס את ח"כ גידעון גדות, ממחנה שרון. קופמן, שלו יש רוב בין חברי הסניף, הימר על שיטת השטח וקיבל 40 אחוז מהצירים לוועידה, ואילו ח"כ גידעון גדות, איש המיעוט, שלא התחכם, זכה ב-60 אחוז.

בסניף זה קרה משהו מרתק, המראה מה יכול לקרות כשיש חור בשטיח. החור היה אחד אהוד בן-יהודה, מאנשי של קופמן. לרשותו עמדו 30

סניף ירושלים: מצא, קורסו, ריבלין מרד של שלושה כוחות קטנים

מעריכים כי מחצית מהצירים שנבחרו לוועידה מוזהים, בצורה מוחלטת, עם אחד המחנות, והמחצית השנייה אינם מוזהים באופן ברור. חוסר ההיירות נובע מכך שהנאמנות בסעיפים אינה תואמת, ולעתים מנוגדת, לנאמנויות במישור הארצי.

אין היום ספק ששניגני כל המחנות בתנועת החרות יבחרו ביצחק שמיר כבמועמד לראשות הממשלה. איש מהם אינו רוצה לחבל ברוטאציה. אחי דותן וזאת תפורר מייד לאחר מכן, כשיתבקשו הצירים לבחור במועמדים לתפקידים מפתח, כמו יו"ר הוועדה המתמדת (שתרכיב את המרכז החדש של התנועה).

מים בדבר אחד: הניצחונות בסניפים הם ניצחונות טאקטיים. המאבקים בסניף פים הם מאבקים מקומיים, אישיים, שאינם תואמים תמיד את המאבקים שבצמרת.

לדוגמה. סניף ירושלים. בקרב תומכי מצא אפשר למצוא כ-20 אחוז אנשי שמיר-ארנס, ולעומת זאת, במחנה ריבלין, אפשר למצוא אנשים, אומנם מעטים, התומכים בשרון.

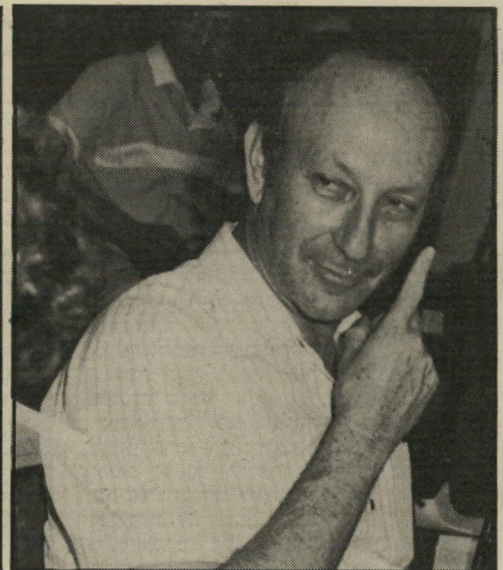
בסניף חולון ניצח מועמד המשתתף למחנה לוי. בדיקה מדויקת מלמדת כי בקרב המחנה המנצח בחולון מצויים רבים — כשליש — הנמנים עם מחנה ארנס-שמיר. המנצח בסניף חיפה הוא

המנהיג המקומי להזדהות עם אחד האנשים המרכזיים, אך אנשיו אינם עשויים מיקשה אחת.

גם שמוליק סלבין, עוזר השר ארנס, מסכים שיש להבחין בין רמת הסניף המקומי לבין רמת המנהיגות הארצית. לימור ליבנת, ממחנה שרון, טוענת

מהצירים, ואילו ברמת-גן זכה ח"כ מיכאל איתן, ממחנה שמיר-ארנס, בכל 100 האחוזים.

גיבור הפרשה הוא ח"כ מיכה רייסר, הגאון הטאקטי של מחנה לוי. לפי שיטתו איבד מחנה לוי כמה סניפים מרכזיים, שבהם ציפה לניצחון בטוח

סניף פתח תקווה: קופמן וגדות רק שניים עברו — בגלל חור

ומוחק. באחרים, שבהם זכה מחנה לוי בניצחון (למשל: בארשב, חולון, בת-ים) בא הניצחון בשיטת השטח. בסך-הכל: בהשוואה לתיקנות המחנה היו ההישגים מתחת לצפיות. ח"כ הג'יג'י והמוחקן התחלק על כמה שטיחים.

עד 120!

האם ניתן, לפי התוצאות בסניף ניפים, לקבוע תחזית לגבי הנהגת תנועת החרות? זו משימה כמעט בלתי-אפשרית. אומר ח"כ עוזי לנדאו, יו"ר הוועדה המכילה, "ההתמודדות בסניפים מוכרעת על פי אינטרסים

קולות, מיספר גדול-יחסית בסניף כה קטן. היה עליו להורות ל-30 מצביעים אלה להצביע בעד הרשימה של קופמן. האיש לא בגד. הוא אמר לאנשיו להצביע בעד קופמן ובן-בריתו, מיכאל רצון. אבל הוא פחד שאם יצביעו ה'אנשים' בעד כל הרשימה, יישאר הוא עצמו בסוף, ואולי לא יצליח להיכנס. לכן הורה לאנשיו שלא להצביע אלא בעד ארבעה איש: קופמן, רצון, אחד מחבריו והוא עצמו.

התוצאה: קופמן ורצון אכן נבחרו, אבל לכל שאר אנשי הרשימה חסרו 30 קולות, ובמקומם נכנסו אנשי גדות. בסניף חיפה הפסידה הקבוצה שהשיגה תעשעה בשיטת השטח — אנשי מחי

שקשה היום לקבוע מי יישלש בתנועה, שכן המיסגרות הן כלליות, וצפויות לשינויים. בינתיים טוען כל מחנה לניצחון שלו.

רוב העסקנים, המניעים את המחנות היריבים במשך כל ימות השנה, מסכי

איך להפוך 60% ל-100%? זוהי ביצת קולומבוס, אבל היא יכולה להתפוצץ בין הידיים

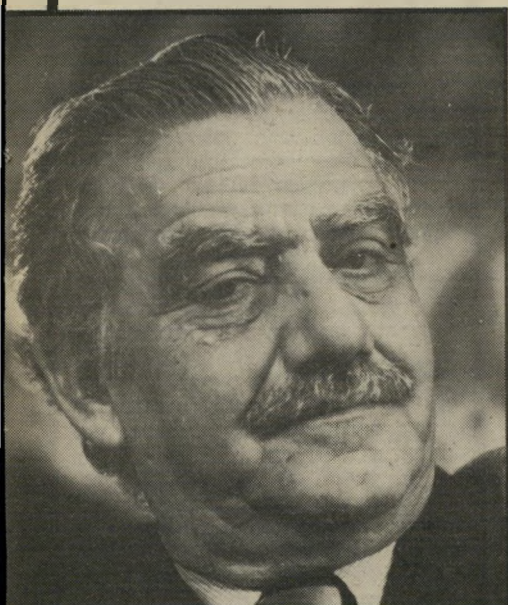
עה, וכמו יו"ר ועדת המנדטים (שת"ר) סוף צירים לאינכחיים לוועידה. ראשי המחנות יודעים, שהניצחונות בסניפים אינם קובעים מי מבין אנשי הצמרת יהיה המוביל בוועידה. על רקע זה אפשר להסביר את תרועות הניצחון האבסורדיות של ראשי כל המחנות. כל אחד מהם טוען לניצחון, ונוקב באחר זי. לוי טוען ל-45 אחוזים מהצירים, שרון טוען ל-20 אחוזים מהצירים, ואילו הצמר שמיר-ארנס נוקב ב-55 אחוז.

מיפלגה של 120 אחוז!

ח"כ מאיר כהן-אבידוב, הנמנה עם מחנה שרון. כמחצית תומכיו נמנים עם מחנה היריבים, ארנס-שמיר.

בסניף פתח תקווה זכה ב-60 אחוז מהצירים ח"כ גדות, המוזהה עם מחנה שרון, ואילו במחנה הנגדי הלכו ח"כ קופמן ממחנה לוי עם מיכאל רצון ממחנה שמיר-ארנס כקבוצה אחת, וזכו ל-40 אחוז מהצירים.

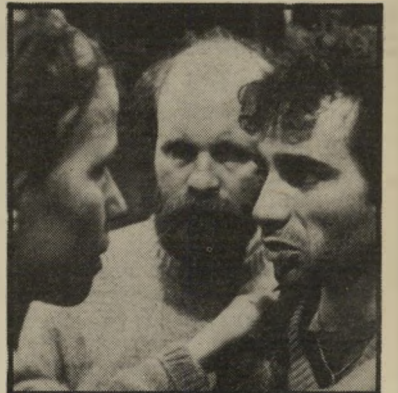
בתנועת החרות קשה כיום לקבוע מי יוביל את התנועה בשנים הבאות, או אף מי יזכה בתפקידים מפתח בוועידה. 15, שתקיים בחודש הבא. בתנועה

סניף חיפה: רום (עם אשתו) וכהן-אבידוב רק בסניפים הקטנים זה פעל

● לרם לוי ולכל צוות השחקנים והמפיקים של סרטה הטלוויזיה המצויין לחם. שתיא את מצב המצוקה בעיירת-פיתוח דרומית. והיא יצירת-מופת המאפילה על כל מה שהפיקה הטלוויזיה הישראלית מזה זמן רב. היא כליך אותנטית, עד כי קשה להאמין שמופיעים בה שחקנים מיקצועיים, ולא אנשיהמקום עצמם. הריכור אמיתי, בשפה ובמיכאט נכונים. האווירה המייאשת מתוארת בצורה נאמנה, כשמעל לכל מרחף מסר ברור של אהבה ומחאה. להמוני הצופים האשכנזיים בערים המסודרות תתח סרט מרגש זה, אולי בפעם הראשונה, צורה אמיתית למה שמתרחש בעיירות — נאציאות העלולה להתפוצץ באחד הימים בזבנג גדול.

לוי לא חזקה ביצירה זו שום סיגנון קיים —

בימאי לוי (באמצע) ושחקנים
יצירת-מופת

אמריקאי, בריטי או איטלקי — אלא יצר סיגנון טלוויזיוני משלו, התואם בדיוק את הנושא. מכיוון שרוב הצופים לא ידעו למה לצפות, וסברו שצפוי להם עוד סרט-עמולה תיעודי שיגרת, מן הראוי להקרין את הסרט שנית, בעתיד הרב.

מאחורי המירקע

ממנחה למנחה כוחנו עולה

יש! נמצא פיתרון לתוכנית היתומה סיבה למסיבה. שהיטלטלה בין מנחה למנחה. בין ליל-שבת אחד למישהו, עד שגוועה וירדה מן המירקע. מחכה להעל לפיתרון הגואל. או הפיתרון הגיע. **אורי פורת**, מנכ"ל רשות השידור, החליט לגוון את תוכנית-הבידור הדרו שבועית ולחלל את בעיית המנחה. שהפכה כמעט

חבל שישארל הגיעה לגמר

ויכוחוואת התנהל בשיבת הוועד-המנהל של רשות-השידור. **נתן ברון**, חבר-הוועד, קבל על כך שבחדשים יונייילי צפויים לעם ישראל מעל גדרה ומגומת, לרעתו, של שידור-ספורט, חל- קם הגדול ישרים, באמצעות לוויין. בחודש יוני מתקיימת תחרויות גביע-העולם בכדורגל, אירוע המהמחשש פעם בארבע שנים. הטלוויזיה הישראלית שולחת צוות-שדרנים ל- מכסיקו, וחלק מן המישחקים המעניינים יועברו בשידור ישיר, חלקם ישודרו בזמנים אחרים. חוץ מזה, לגמרי במפתיע, הגיעה נבחרת ישראל לבית-הגמר של גביע-העולם בכדורסל. תחרויות אלה ייערכו בחודש יולי בספרד, וגם הן יועברו ארצה. למימחתם של כל חובבי-הכדורסל ושל שדרנים אחרים.

ברון טען שלדעתו יהיו בחודשים אלה יותר מדי שידור-ספורט. **אורי פורת**, מנכ"ל רשות השידור, שנפגש בשידור אהבה הגיעה לגמר בכדורסל, אמר שבתנאי שישאל יבשה מתרחשות הספורט הבינלאומית לתאם את המישחקים לפי לוח-השידורים של הטלוויזיה הישראלית. הוא ה' סבר שהוא משרד אירועים ספורטיביים בעלי ערך חדשותי ואין לו שליטה על זמן התרחשותם. חוץ מזה, אמר פורת, חלק ממישחקי-הכדורגל ישודרו החל משעה 1 בלילה, ואז לא תהיה חובה על איש לצפות בהם, והם גם לא יפגעו בשידורי הטלוויזיה הרגילים. ועתה הולכת פורת בחדושים מאי ואוגוסט (לפני ואחרי התחרויות) לא יהיו שידור-ספורט, מכיוון שאי ייצאו אנשי-המחלקה לחופשת הקיץ שלהם, במקום בחודשים יונייילי, או יהיו עומסי עבודה.

הסתה נגד ערבים

ד"ר ישראל פלג, חבר הוועד-המנהל של רשות-השידור, העלה בשיבת הוועד שאלתא הנוגעת לתוכנית-יד, שניים אוחזין שתוכננה ליום הרביעי בערב. נושא התוכנית הוא התבוללות, והיא נוגעת ליחסי יהודים-ערבים.

פלג, שלא צפה בתוכנית, אך נודע לו על תוכנה, אמר בשיבה: "התוכנית עלולה לקבל משמעות מכונה שאיז בטלוויזיה מעוניין בהן. יש חשד כבר שהסתה נגד ערבים, ואם זו המגמה בתוכנית, עלולה רשות-השידור לתת ידה להסתה גיוענית. אני מציע להעביר להנהלה המיקצועית, מנהל-הטלוויזיה ומנכ"ל-הרשות, לצפות מחדש בתוכנית, ולשקול את הקרנתה. לנוכח הרגישות לנושא בארץ, ומתוך הסכנה לפגיעה הן באזרחי ישראל הערבים, הן ביחסי יהודים-ערבים, הן לתרמית של ישראל בעולם בנושא הזה.

בהודעותיו זו אני רוצה להביע תמיכה על עצמאות שידור-הרשת בטלוויזיה. למען הדיוק, המחלקה שומרת על איוון מור בהסתה. במוצאי-שבת מוקרנת תוכנית שבה מובאים דברים פורעים נגד מחצית היהודים כמדינה, וביום הרביעי נגד הערבים.

אורי פורת, מנכ"ל הרשות, אמר ש**יאיר אלזלי**, מנהל-הטלוויזיה, צפה בתוכנית והחליט שהיא ראויה לשידור. פלג הציע שפורת ואלזלי יצפו בה שוב. פורת אמר שמקובלת עליו החלטת אלזלי, פלג ביקש שוב שגם פורת יצפה בה, ושאלזלי יצפה בה שוב לאור דבריו של פלג.

מיכה ינון, שהפניה הראשונה אליו בעניין התוכנית נעשתה עוד בתחילת השבוע על-ידי ח"כ יאיר צבן, החליט: "הוועד לא יקבל החלטה. המנכ"ל צופה בהרכבה תוכנית, ואם ירצה יצפה גם בזה".

הסכום הדרוש לשיפורם של כל המשרדים הוא 250 אלף דולר. אין ספק שגל"ץ נמצאת בדרך הנכונה.

צייר כמו עוזרת בית

"תסלח לי אם אני לא אשאל אותך אף מילה אחת על אמא שלך בראיון הזה!" כך פותחת **ערנה עברון** סידרה חדשה של התוכנית הפופולארית מגירות-הלב. המתחדשת בגל"ץ צה"ל ביום השישי ב-17.00.

המראיון הראשון הוא הצייר **יאיר גלבז**. בגלל שפע הראיונות שנתן גרבז, ומשום שבכל ראיון סיפר בהרחבה על אמו הפולניה ועל מינהגיה הפולניים, בחרה עברון שלא לשאול אותו כלל על נושא זה.

גרבז ענה לה שהוא יהיה אסיר-תורה, ואז התחיל הראיון.

במהלך הראיון שאלה אותו עברון אם הוא רואג למצב הפיסי של העבודות שלו, אחרי שמכר

דרשן הבהן
חזרה

אותו. גרבז: "נורא קשה לראות תמונה שלך, שקרתה לה איזו תקלה. פעם הרגשתי בעל-מיקצוע ממש. זה היה כשמישהו טילפן ואמר לי: 'שמע, יש לנו תמונה גדולה שלך והתמונה נשללה על מוטאטא, ויש בה חור ואנחנו מבקשים שתבוא לתקן'. אני באתי עם כלים, כמו שרות מיקצועי, ואמר לי, כמו שאומרים לעורתי-הבית, יש ענבים במקרר ויש פה קפה, ואם אתה רוצה משהו חריף, יש איה שרי במיזון. ואני יושבת ותיקנתי את זה וגם הצלחתי, ואז אמרתי לעצמי שאני ככלל בעל-מיקצוע. תיקנתי חור ולא רואים ת'דבר הזה".

המראיונים הבאים בסידרה יהיו אפריים סידון, המשורר מאיר ויזלטיר, השחקן שלמה בר-אבא וח"כ אלעזר גרנות.

העורכת יצאה

לסיבוב בארים

נויה רימלט, עורכת תוכניות בגל"ץ-ח, החליטה להכין תוכנית מיוחדת על האלכוהול ליסטים בישראל.

כדי שהתוכנית תהיה אותנטית, הצטרפה רימלט לאלכוהוליסט לשעבר, שעבר גמילה, ויצאה איתו לסיבוב-בארים בתל-אביב החשוכה, בכל המקומות של השתיינים המיקצועיים. הם התחילו בבארים של צפון תל-אביב, בתחילת הלילה, וגמרו בשעות הקטנות של הבוקר בבארים השוכים של דרום הרוב הירקון, שם נשאמו הוונות ככתף תומכת לאלכוהוליסטים.

חוץ מזה נפגשה נויה עם אלכוהוליסטים שעברו גמילה, עם מי שנמצאים באמצע תהליך-הגמילה במרכזים ברמת-גן ובחיפה, ועם מישפחות של אלכוהוליסטים-לשעבר.

בארץ יש כ-15 אלף אלכוהוליסטים. 20 אחוז מהם נשים.

נויה מספרת שהחוויה הקשה ביותר שלה כחודש וחצי שעברה על התוכנית היתה אותו לילה ארוך בבארים של תל-אביב. הבחור שהייתה אותה בסיבוב אינו שותה עוד אלכוהול, אך הוא ממשיך לבלות מקצת מלילותיו בבארים שבהם הוא שותה מיץ-עגבניות מתובל היטב, המזכיר לו את טעם הבלאדי-מרי. רימלט עצמה שותה רק תה ככל מקום, למרות שכולם אמרו לה שכדי להבין על מה מדברים האלכוהוליסטים, עליה להתנסות בחווית השיכרות.

התוכנית תשודר בשבת ב-17.00 והיא נקראית השד שבבבוקר.

מי יחליף את מי, ולמה

נסיעתו של **שימרון שיפר**, הכתב המדיני של קול-ישראל, לווינגטון, מתקרבת וכיחד איתה מתחילה הקרקע לרחוש בדוכנה המדינית של מחלקת-החדשות בדרו.

קצת קשה לעקוב אחרי הרברים, הנראים מסובכים במבט ראשון וגם במבט שני. מישור יצטרך להחליף את שיפר, זו אינה משימה קלה, מכיוון שהוא עשה לעצמו שם של סקופר. בר-זמנית עם נסיעתו חוזר מארצות-הברית **רזי ברקאי**, ויצטרך למצוא לו תפקיד בדוכנה. גם **אריה גולן**, שהיה הכתב הפרלמנטרי ונסע לשליחות בצרפת, שב ארצה, וגם הוא יצטרך תפקיד.

יתכן ש**עורד בן-עמי**, שהחליף את גולן בכנסת, יחליף את שיפר ואז, אולי, **אנזון נרב**, הכתב לענייני-מפלגות, יחליף את בן-עמי ואז ברקאי יחליף את נרב, אבל מה יהיה עם גולן ועם **חיים זיסוביץ**, הכתב השני בכנסת?

לעומת זאת, יתכן שגולן יחזור לכנסת, ונרב יישאר במפלגות, ואז ברקאי יחליף את זיסוביץ והלה יילך למדינה. ואולי לא יקרה שום דבר מהדברים האלה, ויהיו שני כתבים מדיניים. אבל זה כבר מסובך מדי.

חור כלעומת שבא

גדי סוקניק, שהיה כתב כלכלי של קול-ישראל, נסע לשליחות בחו"ל. הוא שב ארצה מוקדם מכפי שתוכנן — למען האמת, אחרי כמה שבועות בלבד — מכיוון שלא הסתדר בשליחותו. כינתיים תפס את מקומו בדוכנה הכלכלית **מאיר איינשטיין**. לסוקניק לא נותר תפקיד, והוא משרד כינתיים מיזבוקי-חדשות.

פאפו התנצל וחזר

לפני חודשים תקף אהרון פאפו (לשעבר חבר הוועד-המנהל של רשות-השידור) את מחלקת החדשות של הטלוויזיה בפינה השבועית של תוכנית כל ציבני הרשת. פאפו דבר אז על פרשת-הקרקעות, טען שכתבי הטלוויזיה השתמחו בביטוי "אדמות גנובות", ואמר שאינו יודע מי למד את הביטוי ממי — קבוצת-המחאה שהשא"ל לית הלאה הכיבוש מהטלוויזיה, או להיפך. **גידעון לביארי**, מנהל קול-ישראל, הורה להפסיק לאלתר את פינתו של פאפו בדרו, עד שיתנצל. פאפו לא התנצל, ופינתו לא שודרה. השבוע הוא התנצל, ופינתו חוזרת ביום הח' מיישי בבוקר.

הנדרון:

רבין קרא להם — ואף אחד לא קם

הנגר והשכלולים

הפעילה כוח גם כדי למנוע את הפעלתה של השפעה זו.

השאלה התעוררה בכל חומרתה לקראת כל כינוס של המועצה הלאומית הפלסטינית, שהוא הפרלמנט הפלסטיני. לאישיהיבור בגדה ובראשית צועה שמורים שליש מן המקומות במועצה זו. שליש זה הוא הכוח המכריע — הוא יכול היה בכל מושב להחליט רוב מוחץ לקו המתון.

אולם בכל פעם הודיעה ממשלת ישראל — בפי דיון, רבין, פרס, בגין, וייצמן ושרון — ששום אישיהיבור פלסטיני, שיעזר להשתתף במושב המועצה, לא יורשה לחזור הביתה.

התוצאה: אין מנהיגות בשטחים היישוביים. היא נשברה מזמן. וגם בתוך אש"ף עצמו אין מישקל לקול של תושבי השטחים הכבושים.

95% של תושבי "יהודה ושומרון וחבל-עזה" תומכים באופן מוחלט בהנהגת אש"ף וביאסר ערפאת אישית, ויבקשו את החלטותיהם בלא עירעור. אולם אין להם השפעה רבה על קבלת ההחלטות באש"ף, ועל עיצוב מדיניותו. זוהי תוצאה ישירה של מעשיה ומחדליה של ממשלת ישראל במשך 18 שנים, ובכללן השנתיים האחרונות.

עכשיו עומד רבין בין קונכיות השכלולים שזלזל, ובוכה מרה. איסור אתם, כל המנהיגים הפלסטיניים המתונים בגדה? מדוע אינכם קמים ונוטלים יוזמה? מדוע אינכם הולכים למלך חוסיין ומצטרפים למישיחת הירדנית-פלסטינית בלי אש"ף? מדוע לא קמו נכבדי הישוב היהודי וניהלו משאומת עם הנציב העליון הבריטי בלי הסוכנות היהודית? הנה כמה תשובות:

הישוב הפלסטיני (כמו הישוב העברי אז) מבין כי הנכס הלאומי העיקרי שלו הוא מנהיגות לאומית מאוחדת, המוכרת על-ידי העולם, יש בעיניו ערך עליון למושגים כמו "אחרות לארץ מית", "מישמת לאומית", "מוסדות לאומיים". המנהיג הפלסטיני (כמו המנהיג העברי ראש) מעריצים את האיש העומד בראש ההנהגה הלאומית. אצלנו זה היה רוני בן-גוריון (אצלם, כמו אצלנו אז, יש פורשים קיצוניים יותר, מעטים אך חשובים).

אישיהיבור בגדה וברצועה תומכים בכל לב בשיתוף-פעולה בין אש"ף והמלך חוסיין, מפני שהם רואים בכך פתח לפיתרון. אולם הם תומכים בכך כפסטיביל, כמאמץ לאומי. לא יעלה על דעתם לתמוך במלך נגד אש"ף. יתכן מאוד שאילו ניתן להמנהיג הישוב הפלסטיני לקיים ויכוח לאומי ולערוך בחירות, להשיג תחף במועצה הלאומית הפלסטינית ולהידבר עם ראשי אש"ף, הם היו מפעילים בתוך האירגון לחצים למען החלטות מתונות יותר (הם היו אמורים: עוד יותר מתונות) בעניין ההכרה בישראל, החלטות 242, הפגיעות וכו'. אולם המושל הצבאי (בניגוד לנציב ראש) מונע זאת.

אישיהיבור בגדה וברצועה יודעים היטב שחברי ממשלת-ישראל (וגם לא אנשיהמערך לבדם) אינם חולמים להעניק לפלסטינים את זכות ההגדרה העצמית והזכות להקים מדינה שלהם לצד ישראל, בגבולות 1967. אז למה יסכנו את עצמם ויילכו למשאומת?

ובעיקר: איזה ערך יכול להיות לאישיהיבור כלשהו, מכובד ככל שיהיה, שאיש לא בחר בו, מפני שממשלת-ישראל אוסרת בחירות? ערכו יהיה כקליפת-השום — הם בעיני הציבור הפלסטיני, הן בעיני המלך חוסיין, הן בעיני העולם כולו.

איש לא נענה לקריאתו הנרגשת של יצחק רבין. איש לא קם. כשם שאף אחד מן השכלולים לא ענה לקריאתו הנרגשת, הרוויה ברמעות, של הנגר באותו שיר. דבר שלא היה מוזר...

מצב זה לא נוצר מחוסר-רצון או בהיסח הדעת. הברירה היתה נתונה, וכל האנשים הקובעים ידעו על קיומה. מי כמוני יודע.

מיד אחרי מלחמת ששת-הימים הצעתי בכנסת, בעשרות נאומים, הצעות-לסדרהיום, הצעות-החלטה, הסתייגויות ושאלות, להניח לתושבי השטחים הכבושים לקיים דיון מדיני, להתארגן במפלגות ולהקים הנהגה מקומית.

בימים ההם עדיין היה אש"ף רחוק מלהיות כוח דומיננטי בעם הפלסטיני. הנהגה מקומית לגיטימית, נבחרת ומושרשת בציבור, יכולה למלא תפקיד חשוב.

לקראת מה? אמרתי זאת בכנסת בגלוי, על סמך שיחותיי עם כל אישיהיבור שבאו בחשבון: לקראת הקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל. כי זה היה רצונם הברור והמגובש מן הרגע הראשון.

הנגר, סוסי-הים והשכלולים: "דבר שלא היה מוזר..."

קולי היה אז קולי-יחיד בכנסת. מפ"ם ורק"ח התנגדו להצעתי בדיוק כמו המערך וגח"ל (הלי-כוד ראש).

הממשלה שללה את ההצעה מכל וכל. אומנם, ראשיהממשלה לוי אשכול ושרהביטחון משה דיין העלו מסביב לבעיה מסך סמך של עשן, אך מדי פעם אמרו את האמת בנאומיהם ובשיחות פרטיות. הם הבינו היטב כי חופש פוליטי בגדה המערבית יוביל בהכרח למדינה פלסטינית, ובזאת לא רצו. הם רצו לספח ולהתנחל, עד כמה שניתן.

מעולם לא התקבלה החלטה רשמית בממ"ש לא בכנסת. אבל היתה החלטה ברורה: לא להניח לשום מנהיגות מקומית להקים ראש, לקום ולטול יוזמה. מי שהרים ראש וזה במכה על הראש.

ינתיים הפך אש"ף לגורם הדומיננטי בעם הפלסטיני. הן בארץ, הן ברחבי הפזורה. אחרי כמה שנות-כיבוש חלפה לבלי-שוב האפי-שרות של היווצרות מנהיגות מקומית עצמאית. אבל נותרה — ואף גברה — האפשרות שאנשי הגדה יפעילו את השפעתם בתוך אש"ף.

מכיוון שהם סובלים מן הכיבוש, ההפקעה וההתנחלות, מעוניינים אנשיהגדה, יותר מכל חלק אחר של העם הפלסטיני, בפיתרון מהיר, אשר ישים קץ לכיבוש. הם גם מטיבים להכיר את המציאות הישראלית מאחיהם בחוץ לארץ. על כן הם מזהים את החלק ה"מתון" או המ"צי-אוח" בייתר של העם הפלסטיני.

היה ברור שבכל כינוס פלסטיני עולמי הם יתנו את קולם למדיניות מתונה ולמנהיגות מתונה, אשר תתחור לשלום ולהסדר. והנה, ראה זה פלא: ממשלת-ישראל

פנייתו של רבין אל ראשיהיבור בגדה המערבית לקום ולטול יוזמה דומה מאוד לפנייתו של הנגר לשב"ל לולים, אחרי שהוא אכל אותם.

מי שטר הכיבוש בגדה המערבית מתקרב מעתה לסיום שנתו ה-18. בשנה וחצי האחרונות היה מופקד עליו שרהביטחון יצחק רבין. בתקופת-הנהגתו לא השתפר דבר, אלא להיפך — המצב החמור החמיר עוד יותר, עם חידוש הגירוש והמעצרים המינהליים.

כ-18 השנים נאסר על ראשי הגדה והרצועה לעסוק בפעילות פוליטית כלשהי. מי שלא נכנע לאיסור זה ופתח בפעילות כלשהי — אם בצד הקיצוני, אם בצד המתון — נכלא, ולרוב גם גורש מן הארץ.

בגדה וברצועה אין חופשיההתארגן, כפי שאין גנות ואין חופשיההתארגנות, כפי שאין

בפברואר 1946 זימן אליו הנציב העליון הבריטי, סר הארלור מקמיכל, את אחד מנכבדי היישוב, יחזקאל אבולעפיה. איש זה היה ירושלמי אמיר, סוחר מצליח, מצאצאי האצולה הספרדית של הישוב.

"כדאי לכם לנטוש את בן-גוריון וכנופיותיו", שידל הנציב את אורחו. "אניאפשר להגיע איתו לשום הסדר. האמן לי. הוא אסון לעם היהודי. הוא המיכשול היחיד לפיתרון. הוא יביא עליכם רק צרות. הוא וכל הסוכנות היהודית, המשמשת כיסוי לאירגונים טרוריסטיים כמו ההגנה, האיר-גון וכנופיות-שטרן."

"מה אתה רוצה שנעשה?" שאל אבולעפיה. "אני מציע שתקום קבוצה קטנה של אישים כמורך, תרכיבו מישהלת, ומכ"שלת הוד-מלכותו תיכנס איתכם למי-שאיזמתן להשגת פיתרון."

"ומה יהיה עם היהודים שמחוץ לגבולות פלש-תינה?" שאל האורח.

"אין להם שום קשר לעניין. אנחנו רוצים לפ-תור את הבעיה של הישוב היהודי בארץ."

"ואתם תתנו לנו להקים מדינה יהודית?" המשיך האורח להקשות.

"זה לא בא בחשבון", פסק הנציב. "ממשלת הוד-מלכותו מתנגדת בתוקף להקמת מדינה שניה בארץ. אבל אפשר לדבר על סיוורים של אוטונומיה, שיפור איכות-חיים. תוכלו לנהל את ענייני החינוך, הבריאות והעיריות שלכם."

"אני חושש שהרעיון הזה אינו מעשי", השיב אבולעפיה בנימוס. "הרי אנחנו איננו מייצגים אף אחד. הציבור הרחב תומך כלב ובנפש בסוכנות היהודית בהנהגת בן-גוריון. והקיצוניים תומכים במחתרות הפורשים. אם ננקוט יוזמה עצמאית משלנו, פשוט נהיה מגורים. הפורשים יכולים גם לרצוח אותנו."

אני מדבר על המציאות, התנצל האורח. אם אתם רוצים להגיע להסדר, כדאי שתפנו אל בן-גוריון. הוא היחיד שיכול להתם על פיתרון כלשהו."

שיתח בזאת לא נערכה, כמובן. היא לא היתה ולא נבראה, אלא משל היתה. אולי יעזור משה זה להבין את המת-רחש עכשיו בשטחים הכבושים, ואת התגובה על הצעות יצחק רבין ושימעותן פרס ל.אנשי הציבור ביהודה ושומרון וחבל-עזה.

יש הברלים רבים בין מצב הישוב העברי אז ומצב הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים כיום. יש הברל במציאות, בכוחות הפועלים, באישים, בפסיכולוגיה של העמים. בכל זאת יכולה ההש-וואה לעזור לנו להבין מה חשוב ומה מרגיש כיום אישיהיבור ברמאללה, בשכם ובחברון.

רבין קרא להם לקום. אף אחד לא קם.

חת הציירות היות ביות בשפה האנג-לית היא עליה בארץ הפלאות ועליה בארץ המראה. ואחד הקטעים היפים ביותר ביצירה זו הוא שירו של טווילידי על סוסי-הים והנגר.

(טווילידידום וטווילידי, שני הקטנים-השמי-נים שאי-אפשר היה להבחין ביניהם, מוזכרים לי תמיד את המערך והליכוד. השיי האמור הוא של טווילידי, איש המערך).

באותו שיר ארוך ומטרף מתהלכים סוסי-הים והנגר הבכיני על שפת-הים, ומומינים את השב-לולים לטויל. השכלולים מתפתים, והשניים מנהלים עימם שיגזישה. הם מומינים את השכלולים לסעודה. במאוחר תופסים השכלולים שהם-הם הסעודה. ובתרגומו של אהרון אמיר מסתמים השיר כך:

"הו שכלולים, שח הנגר, / רצתם לא לחינם! / האם נצלח הביתה שוב? / אך אין נשמע קולם — / דבר שלא היה מוזר, / כי זללום כולם."

אלו היה לאריאל שרון שפם, היה דומה לסוסי-הים. ואילו הנגר מזכיר לי את יצחק רבין.

החישוקים של יוסק'ה שפירא, החשקים של יוסף בורג והראש הקטן גדול של משה שחל

הכיפה יוסק'ה שפירא: "המת נדבות הבלונדיות בקיבוצים הן שפירקו את החישוקים האיתנים

■ בשבוע שעבר התקיימה ישיבתה של ועדת-השרים לענייני המורמונים. השר אמוני

ריקה: על חם

ריקה זראי
להציץ בצלחת

היא חזרה למולדת ב"סערה, כמו בסרט הקלאסי ביקור הגברת... לא הזקנה, 53 שנים זהו גיל יפה, בהתחשב בעובדה שהפנים ללא קמ"טים, חלקות ללא רבב. משלל הראיונות, שבהם הציפה הזמרת-סופרת ריקה זראי את התיקשורת, הסתבר שהיא נראית כפי שהיא נראית מפני שהיא טובלת. ב"ראשיתו של כל יום, את ה"טוסיק בגיגית מים קרים – חצי שעה, והעיקר: ניזונה רק ממזון צימחוני.

זוהי כל התורה של זראי על רגל אחת, תורה המכניסה לכיסה מדי יום סכומי-כסף נכבדים מצרכני-תיקשורת הרצים, חדורי אמונה, לרכוש את ספר הצימחונות שכתבה הישראלית בצרפת. לכן, מה הופתעה צלמת-העיתונות שרה דוידוביץ, משכנסה, בשבוע שעבר, למיסעדה "שמש" הירושלמית ופגשה בפנים המפורסמות של זראי. על שולחנה של זראי אומנם היו מונחות קעריות סלטים ועשבים לרוב, אך פיה לעס בהנאה כבד-עוף, לא כבד של ארטישוק, או פטרוסיליה, אלא כבד של עוף, שהוא בשר לכל הדיעות. לאחר-מכן הופתעה הצלמת פחות משחזתה באותו המחזה במלון הילטון בתל-אביב. נראה כי בצרפת אין זה נהוג להציץ איש בצלחתו של רעהו.

של התנועה הקיבוצית" סיכם את הדיון השר יוסק'ה בורג: "זאת לא שאלה של חישוקים.

רובינשטיין טען בצניות כי שיקסעם יפתו את הסטודנטים התמימים. ענה לו השר חובשי

אלא של חשקים..."

■ המתח בין המערך לליכוד מקרב לבבות בין פלגי הליכוד המשותף. השבוע נשמע השר משה קצב בכנסת, כשהוא מטלפן בדחפות, מאחד מתארי הטלפון, לשר-האוצר יצחק מורדעי הליכוד. קרבות-העבר בין השניים וחילופי-המחמאות ההדדיים נשכחו מכל לב, והשרי חזו בין השניים התנהלה בנועם. קצב ביקש לבדוק אם מורדעי אכן אישר איזו הצעת-חוק, ושאינה תחבולה של המערך.

■ המתח בין שתי הגדולות גם מקרב לבבות בקרב חברי המערך. שניות אחרות אחרי שהצביע סגן-הראש האוצר עדי אמונאי יחדיו נגד הצעת-חוק של ישראל קיסר, נפגשו שני השרים במסדרון הכנסת והחליפו דברים בלכביות בולטת.

■ מאז שלקה נהגו הפרטי של עובד בן-עמי בהתקפת

לב, נאלץ בן-עמי לנסוע במור ניות. מסתבר כי מייסד נתניה הקשיש (80), מבעלי מעריב, לא שמע על החלפת השקל. בנסיעה הראשונה במונית נתן לנהג צ'ק על סך 14 אלף שקלים חדשים.

■ מה עשה הפרופסור דניאל גור בקרב קהל שוחריי הכרוסל? האם גם הוא הצטרף אל שרינו, המשתדלים להיראות בכל משחק המועבר בשידור ישיר לאומה? ההסבר לכך פחות ויותר: מנת-החלב בעל השם הער"ל, ניתח את אכזו של הכוכב מיקי ברקבייץ, זמן קצר לפני המישיחק, ועל כן הוזמן עלי-ידו הכוכב לחזות במישיחק.

■ השר משה שחל ישב בשלושה בלתי-אופיינית בישיבת תה של הנהלת-הקואליציה, שדנה בהוקה-הגיונות, העיר עלי-כך חיים קופמן, ראש סיעת הליכוד: "אני רואה, שהיום אתה משיחק ראש קטן", תאמו לו.

הגיב על כך השר יצחק פריין, "הוא ראש גדול מאוד".

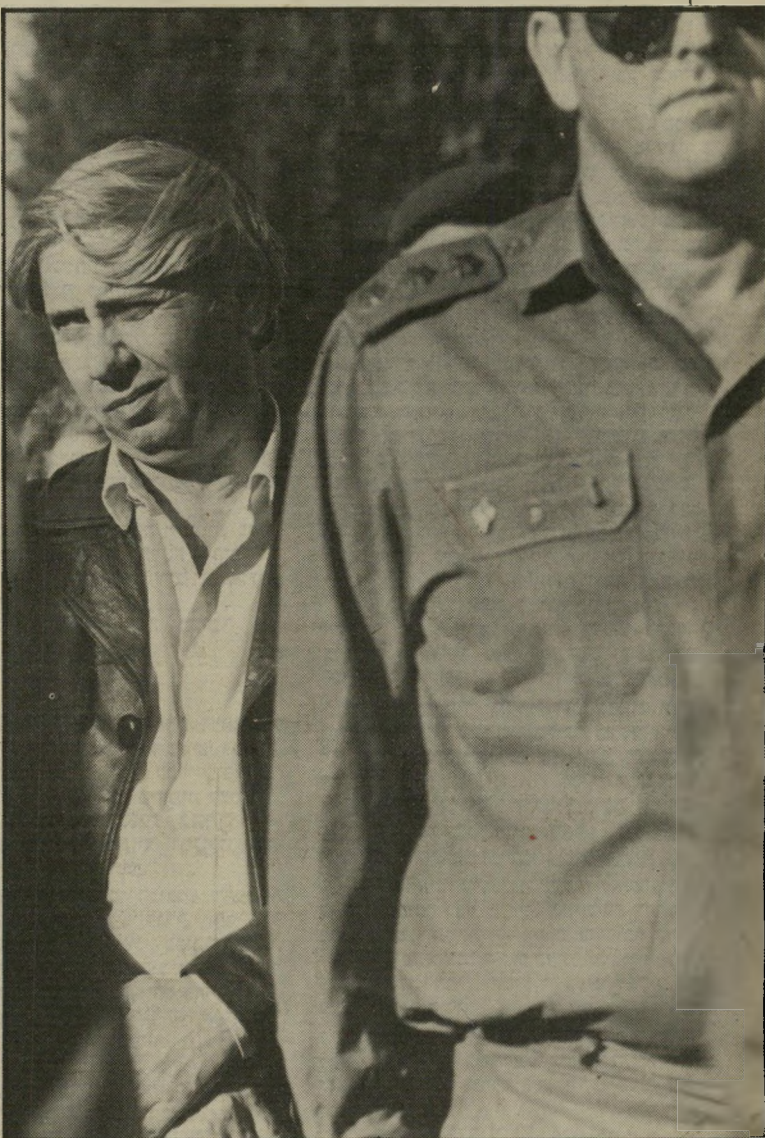
■ מהתוכנית זימרת הארץ שיטורה ביום השישי, נשמט קטע מרגש, אסתר אדמוני, אלמנתו של ידידיה אדמוני, הוזמנה לעלות על הבימה, אדמוני פצחה בזמר וריגשה בסולו שלם את הקהל, למרבית הצער, בגלל אילוצי-עריכה וקוצר-הזמן, נחתך הקטע בעריכה והצופים יכלו רק לחזות באדמוני כשהוא עולה אל הבימה ושרה עם כל הזמרים.

■ מפקד זימרת הארץ לא שבע נחת מהתנהגות הקהל ביטבריה, שם הוקלטה התוכנית האחרונה, הסתבר שהקהל דיטברייני בא לחזות בשאח, וכל אימת שהיתה הפסקה בהקלטה, או שצריך היה להקליט שיר מסוים שנית, התעצבנו מיקצת הנוכחים ומהו על כך בקול גדול.

■ מאבקם של ראשי עריי

איתן הבר הזיל דמעות ואחז בחוזקה, בידיים שלו, בפרח, בשעת הלווייתו של תת-אלוף גידעון מחניימי, מי שהיה סגנו של יועץ ראש-הממשלה למילחמה בטרור, בהלווייה מרובת הקצינים בהווה ולשעבר, נכחו גם ראש אמ"ן לשעבר, אהוד ברק, ויורשו בתפקיד אמנון שחק (למעלה) וכן שותף אחר לסבב התפקידים המתרחש כעת בצה"ל – תת-אלוף יצחק ("איציק") מרדכי, הממתין עתה להיות האלוף ה-23 בצה"ל, ולמינויו של ראש-מחלקת ההדרכה בצה"ל. ■ צילום: ציון צפריר

נער רזה היה

לפני הרבה שנים בימי המנדאט. התרגו מנהיג נטורי קרתא, עמרם בלוי, על נערים יהודיים וערביים שנהגו לשחק כדורגל בשבת ליד מאה שערים. במיגרשים הריקים של בית מנדלבאום (שבו היה קיים, בימי המדינה, שער מנדלבאום למעבר בין ישראל לירדן).

בלוי פנה אל הנערים היהודיים ותבע להפסיק את המישחק בשבת. אך נתקל בסירוב. אז פנה אל הנערים הערביים. אלה הצביעו על צעיר רזה ואמרו: "רק הוא יקבע!" בלוי פנה אל הצעיר הזה. והביע באוזניו את מישאלתו. הצעיר אמר: "אני מכבד את המניעים הדתיים שלך. ואני מוכן להפסיק את המישחקים בשבת - בתנאי שתתרום למועדון שלנו." בלוי נתן לו תרומה. והמישחקים בשבתות הופסקו.

שם הצעיר היה אנוור אל-נוסייבה. מי שהיה לימים שר הביטחון הירדני, ואחרי הכיבוש - מנהל חברת החשמל הישראלית.

מתאיבם השלוה. בכורך שלמ' חרת. משהתכונו לנסוע למקום עבודתו - חשכו עיניו. השימי שה האחרות של מכוניתו הי גדולה היתה שבורה לרסיסים. הפורץ היה, כנראה, מוסיקאלי מאוד. שכן, מכל הפריטים במכונית המהדרת בחר לקחת עימו את הרמקולים בלבד.

■ לאן נעלם עסקן חרות רבי התארים דוד מנע? איש-שלח מו של משה קצב, המכהן כסמנכ"ל הביטחון הלאומי וכחבר מליאת רשות השירות, נעלם זה כמה שבועות. השבוע הופיע שוב בשטח ופתר את התעלומה. מנע, הלומד מישפטים, נטל חופשה בת כמה שבועות כדי להתכונן לבחינות הגמר.

■ רפי גינת חוגג השבוע את יום הולדתו ה-38. למפיק ומגיש כולבוסק עומד להתרש חש. בקרוב, אירוע משמח נוסף: אשתו נאורה נמצאת כשבועות האחרונים להריונה.

■ רוני שטרן הוא איש חדש בחיי הלילה. לכן עוד לא התרגלה אשתו קוקי להיעדרות יותיו הלילות הממושכות. לטור בת הפאב המצליח שהוא מנהל בצפון תל-אביב, השבוע ערך שטרן מסיבת-הפתעה חגיגית לאשתו. במלאת לה 30, וכפיצוי על הלילות הבודדים העניק לה יהלום. בשווי 2000 דולר. בשימי זה נכחו צבי לירסקי והזוג הטרי מלי ואריק סיני.

■ העיתונאי אילן שחורי עומד לשאת בחורש הבא את חברתו ערי לאשה. שחורי מתכנן נן חתונה רבת-משתתפים.

■ אולפני הרצליה החלי-טו להפיק סרט-ידיאו, למען בני-הנוער. לצורך ההסטה, הם ערכו מישאל בקרב תיכונים-טים. מיהי הזמרת האהבה עליהם. עורכיה-מישאל, שהיו בטוחים כמעט כי התוצאות יהיו לטובתה של הכוכבת העולה שרון ליפ-

הפיתוח במישרר-האוצר. על שי אינם מקבלים את התקציבים המגיעים להם. יימשך כהרכב הסר. יושב-ראש הוועד של ערר הפיתוח: שאול עמיר מנידל-העמק, וארבעה ראשי-עיריות נר ספים. קיבלו הזמנות מהסטייט דיפרטמנט האמריקאי. לסירד במשך שלושה שבועות ברחבי ארצות-הברית. מצב כלכלי קשה או לא - מי יכול לסרב להזמנה כזאת?

■ הזמר צביקה פיק, שמי-דת-הפופולאריות שלו ירדה בי אופן ניכר בחודשים האחרונים. מנסה להזור לעניינים. בימים אלה הוא פתח במייתקה תיק "טורית לקראת הופעתו בקרם" אירוויזיון. זו ההלה בראיון בגלי צה"ל בתוכנית בילוי נעים ובנסיונות לעניין את כל העיתוי נים להקדיש לו כתבות פרופיל.

■ רפי רינה, מנחה התוכ-נית נכון לעכשיו, הופעת מהי העונות הרבה של מאזינו לבק שמה ביום הרביעי, שיכתבו שיר רים בתחרים לאותם שכתבו הפולטיקאים. וכראשם חבר הכנסת מויכאל ("מיקי") איתן. כהרשיעין הוצף האולפן בקריאות טלפוניות מאת בעלי השראה ומעוף למיניהם. מבין הפונים היו "טרא כתבו בריוק כרוח התקופה והבקשה ונניצלו את ההזדמנות הבהתי חוזרת כדי לשלוח מיטב יצירותיהם מהמגירה.

■ בגליצה"ל אין פוסקים בלהתפעל מהקורות המאפיי-נת את המרואיינים בעניין בחירת הזכרים והשירים האהובים עלי-הם. כמעט תמיד, ובלי הרבה יוצאים-מהכלל, בוחרים המאזי-נים. הלקם מפורסמים למדי. בז מר הורב נאין ובשירים מזי לידדיעה. כגון מעל פיסגת הר-הצופים או, אמא, אמא.

■ רגע קט של מבוכה נגרם למולי שפירא, מנהל מחלקת-התרבות של גליצה"ל. ואריה ברק, איש סייבי-אס, ברק הוא מחליפו של שפירא בתוכנית בילוי נעים. והוא החליף בהנהי-יית התוכנית השבוע. השניים נכחו במסיבת-קוקטייל. וידידה של השניים ערכה היכרות בין ברק ובין נחמן שי, המפקד החדש של התחנה. "תכיר", אמר רה בחגיגות רבה. "את מי שער מד להחליף את מולי ביום שיש הקרוב?" "מה באמת?" הופתע שי והסתבר, למבוכת כולם, שזו הפי-עם הראשונה שהוא שומע על כך. אחרי כמה הבהרות חזרה הא-וויה והשתפרה. ושי אף החמיא לברק על רמת הנחיות.

■ השבוע שעבר לא היה הי-שבוע של טוביה סער, מנהל-הטלוויזיה לשעבר. סער, הנוגל במכונית אדומה מדרגם אמריקאי. ההנה אותה בסמוך לרירתו ברי-

סאשה ארגוב הגיע באיחור ניכר לקוקטייל שאורגן לכבודו ולכבודו של משה וילנסקי, לציון הוצאת תקליט משותף של שניהם. ביוזמת גליצה"ל. הציפה לכבוד ארגוב יצרה מתח וסימני-שאלה. כשבא זינקה לעברו מפיקת-הטלוויזיה דליה גוטמן ונישקה אותו בהתרגשות. גוטמן הפיקה, בזמנו, תוכנית על שירי ארגוב. מלכת-הזמר העברי שושנה דמארי, שהיא ידידתו של וילנסקי מזה שנות דור, עמדה בחברתה של ברטה וילנסקי (למטה). אשת המלחין. ■ צילמה: ענת סרגוסקי

מאסטרס. נגנבה. חיפשו. חיפשו — ללא הועיל. לבסוף, אחרי ימים אחדים, נמצאה המכונית הגנובה. כשהיא נטושה באיזור הצפון. השימחה, התברר, היתה מוקדמת מדי. מכיוון שהמאסטי רים לא נמצאו כתוכה. הם לא נמצאו עד עצם היום הזה.

■ למי שתהה, בטבעיים האחרונים, לאן נעלמה להקת משינה — החברה'ה התוססים פי שוט מתבודדים במושב רישפון. לצורך עבודה על מופעם החדש.

■ חיים יבין המוכר לצוי פי הטלוויזיה כבעל ארשת-פנים רצינית וטון דיבור ענייני של קריין חדשות. עסוק בימים אלה בקריינות לתקליט ילדים חדש. שנושא דימויו: מסע בין כוכביים.

ראיונות ושירים מהפרטוראר של עטרי. משחשבו הכל שהי מיבצע הגיע לסופו הטוב. הסת-בר להם, להפתעתם המרה. כי המכונית, שבה היו מונחים הי-

שיין, הופתעו לגלות שהזוכה המאושרת אינה אלא גלי עטי-רי, הוותיקה יותר. חברת סי-בי-אס התגייסה לצורך המיכ-צע. והופק סרטון-ידיאו הכולל

"מהפה שלך - לאוזניים של אלוהים!"

חוויות אינספור עוברות על סגן-גונדר פרץ. המפקד החדש של כלא-אילון. הסוהרים והאסירים מעמידים אותו במבחנים. כדי לדעת עם מי יש להם עסק.

לפני כמה ימים נכנס אליו, לראיון אישי, אסיר שביקש לצאת לחופשה. כדי להיות נוכח בטקס-האירוסין של אחותו. בדיקה בגיליון ההתנהגות שלו הראתה שהאסיר מתנהג כראוי, ואף לומד בכיתות-החינוך. ולכן הוא עומד בקריטריונים לחופשה מיוחדת. בכל זאת נראה למרץ - קצין בעל ותק בשורות בתי-הסוהר - שהאסיר אינו דובר אמת. באווירה נוחה וחייכנית ביקש את מיספר-הטלפון של האסיר

בביתו, למען יוכל להודיע לבני-המשפחה על בואו של האורח הנכבד. בנוכחות האסיר חייג את המספר הנתון וקיבל. מעברו השני של הקו. את אסי-המשפחה.

"שלום", הציג את עצמו. "מדבר כאן חבר של..." וכאן מסר את שמו של הבן-האסיר. רצינית לדעת מתי האירוסין של אחותו. "כפרה עליך", התנמלה עליו האם המופתעת. "מהפה שלך - לאוזניים של אלוהים! איזה אירוסין! כבר שנים אנחנו מחפשים חתן בש" בילה. ולא מוצאים..."

בשלב זה של השיחה כבר לא נכח האסיר כחדר. הוא ברח משם על גפשו.

יום השלישי

המתוכנן, השיבו: "אני שומע על זה כפעם הראשונה מפיו" אלי קולס שמע על כך ברדיו. אישיהמפתח היה, כנראה, המאכער הניצחי, חסר העקי רונות: השר משה שחל.

הדיון נקבע ליום ג' אחריהצהריים. קולס נזכר בהבטחתו, והומין באופן רחוף את פלר ואבנרי לשיבת הוועדה ביום ג' לפניצהצהריים, כדי שיוכלו להשמיע את דבריהם — כשהכל כבר היה מוכן ומוגמר.

■ "חסלו את כולכם!"

11.45. כאשר נפתחת ישיבת הוועדה, נוכחים בה שניים מתוך 14 חבריההוועדה: קולס עצמו ואיש"מפ"ם, ויקטור שטייטוב. אליהם מצטרפים כעבור כמה דקות שולמית אלוני, מרדכי וירשובסקי ודודי ליבאי. איש מן הליכוד והרתיים לא טרח לבוא.

פלר, אקדמאי קשיש ושקול, בעל מוניטין עצום, שופך אש וגופרית על הצעתהחוק נגד הגיוענות. בעיניו זוהי הולכת שולל, אחיות עיניים. אין ההצעה משנה דבר לגבי המצב הקיים. בהתרגשות גוברת הוא אומר: "האם לא ראתם את ועידת"כך בטלוויזיה? אנחנו זוכרים את הפאשיוס האיטלקי בשנות ה-20, ואת הפאשיוס הגרמני בשנות ה-30. כהנא הוא אותו הדבר! אל תשלו את עצמכם: הוא לא יפגע במחנה קטן. הוא יפגע בכולנו, בכול" כס: האם אינכם רואים את הסכנה? אם

זהו תיאור מדויק. כך מחליט "המחוקק" על עניינים גורליים: בין קנוניה לקנוניה

בשבועיים האחרונים היה קולס חולה. בעורו שוכב על מיטתו במיפרץ-חיפה, פעלו מאחורי הקלעים בכנסת כוחות אלמוניים. נעשתה עיסקה בין המערך והליכוד: יביאו מיד את שני החוקים לקריאה שניה ושלישית. הלי-כוד יצביע בעד החוק נגד הגיוענות, ותמורת זאת יצביע המערך בעד החוק לאיסור הפגישות.

מי עשה את הקנוניה? אף אחד אינו יודע. כששאל אחד הח"כים את ראש סיעת המערך, רפי אדרי, ערב הדיון

ל ה היה יום דרמאטי בכנסת — צי של תהפוכות, מתח, סקנדלים, צי-ניות והתחסדות. ראשיהפרקים של הרברים פורסמו למחרת היום, אך יש לתאר את ההתרחשויות כדי לעמוד על המצב השורר עתה בפרלמנט הישראלי.

היום השלישי, ה-18 בפברואר 1986.

■ קנוניה מאחורי הקלעים

11.30. קומת הוועדות שבמרתף הכנסת.

בקצה אחד של המיסדרון מסתורי-דים חברייכנסת ועיתונאים לפני חדר-הישיבות של ועדתהכספים. בפנים מתקוטטים הח"כים עם שריהאוצר. יצחק מודעי דורש מאות אלפי דו-לארים עבור פירסומת לתוכנית ה-כלכלית החדשה. חבריהכנסת רומזים — ואומרים זאת בפה מלא לעיתונאים — מחוץ לחדרהישיבות — שהוא רוצה לחלק מתנות למקורביו.

בקצה השני של המיסדרון אמורה להתכנס ועדתהחוקההחוקימישפט של הכנסת כדי לדון בתיקון לחוק היוצרים. אולם ברגע האחרון שינה היו"ר, אלי קולס (ליכוד), את סדרה-יום. הוא הומין שני אורחים כדי ש-ביעו את דעתם על החוק נגד הגיוענות והחוק למניעת פגישות עם אש"ף (הפקודה למניעת טרור, תיקון).

להזמנה זו, שבאה להברי הוועדה כאפתעה גמורה, היה רקע מסובך.

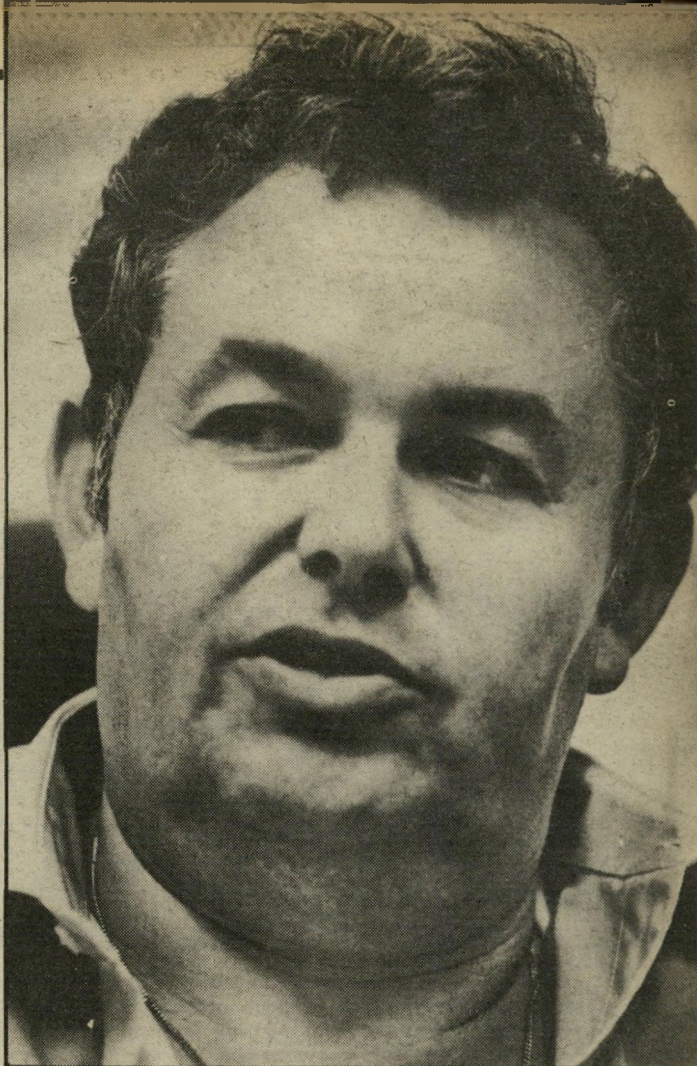
כשעתו הביא שריהמישפטים, משה ניסים, את "חוק הפגישות" כמכת-פתע. איכשהו אושרה הצעתהחוק כי ממשלה, מבלי שאנשי המערך הרגישו בכך, כך, לפחות, טענו. כשהוא בא לכנסת, הם הקימו קול-צעקה: הערימו עליהם, הפתיעו אותם, כיוו את ראשי הממשלה מפני שלא התייעצו עימו. היתה שערוריה, ולבסוף נעשתה, כרגיל, קנוניה: המערך יצביע בעד הצעתהחוק בקריאה הראשונה, בתנאי שהליכוד יסכים להכניס בה שינויים בוועדה. נערכה הצבעה, רוב חברי המערך נעדרו באופן הפגנתי, והצעת החוק הגיעה לוועדה.

גם בוועדה הועבר החוק בחיפזון חשוד. אחד האורחים שקיימו מגעים מדיניים עם אש"ף, אורי אבנרי, ביקש למסור לוועדה דוח מפורט על המגעים, מטרותיהם והשיגיהם. פניית אבי-רה. הוועדה אומנם שינתה את הצעת החוק — אך השינויים החמירו את הצעתההחוק עוד יותר.

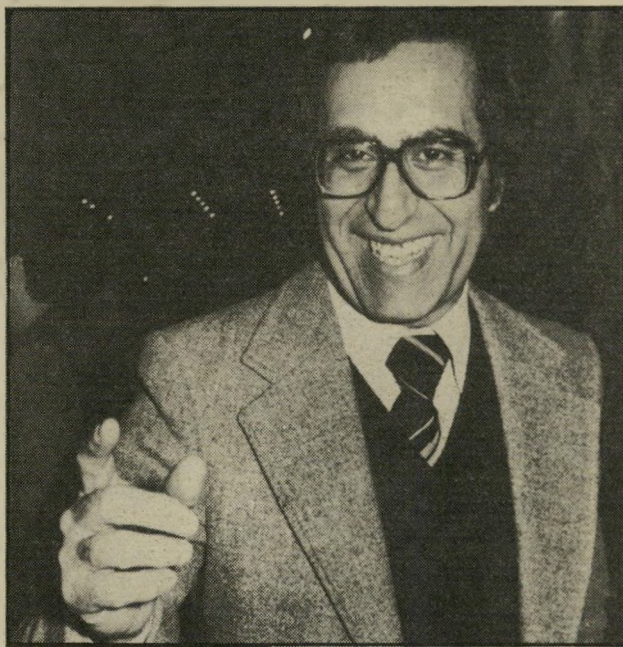
כאשר הונח הנוסח הסופי על שולחן המליאה, לקריאה שניה ושלישית, קמה שוב זעקה. מאות מיכתבימחאה מכל העולם, בחתימת אישים ומוסדות בינלאומיים, זרמו למישרד ראשיהממ"ש. קבוצה של מישפטים בכירים, בהנהגת הפרופסור רביהיוקרה שניאור זלמן פלר, פנתה אל הכנסת ותבעה להשמיע את דברה, לפני שיתקבל החוק. גם אבנרי פנה שוב. ח"כ המערך, הפרופסורלימישפטים דודי ליבאי, לשעבר נשיא לישכת עורכיהרדן, תבע מקולס להחזיר את החוק לוועדה, שהוא חבר בה.

קולס הבטיח למישפטים, לאבנרי וגם לליבאי שיערך בוועדה דיון נוסף, לפני הדיון במליאה. הכל היו בטוחים שהחוק יהיה מונח בוועדה במשך זמן רב, כדי לאפשר דיון יסודי יותר.

כינתיים עסקה הוועדה בחוק נגד הגיוענות, היא הוציאה תחת ידיה מיסמך חסר ערך ושיניים. החוק המוצע אינו אוסר הפליה על בסיס גזעני, ולמעשה אינו מוסיף דבר לחוק הקיים, המאפשר גם הוא העמדת גזענים לדיון. חוק זה לא הופעל מעולם.

י"ר קולס קיים את ההבטחה

שר שחל עשה את הקנוניה

י"ר אדרי (עם פרס) לא לבייש את ראשיהממשלה

פרופסור פלר: "שר

על-החוק לתיקון פקודת מניעת טרור (מס' 2) התשמ"ו-1985 הידוע יותר כ-חוק לאיסור הפגישות עם אש"ף. כתב אחד המישפטים הבכירים ביותר במדינה. הפרופסור שניאור זלמן פלר, תזכיר מאלף לוועדתהחוקה חוקימישפט.

הנה קטעים ממנו:

שריקת סטירת-הלחי לעקרונות דינייהעונשין נשמעת מעצם לשון החוק המתקן. גם תוך ראיית האיסור החדש כעבירה עצמאית.

האיסור הוגדר כך, שאלמלא החריגים המפורשים שהוסימו בו, היו נתפסים בגדר עבירה מנע בין בני מישפחה אפילו בדרגת קירבה הקרובה ביותר — מגע סתם, כגון ישיבה סביב שולחן, או ביקור חולים, או תנחומים. השתתפות במסיבה או אף בריב מישפחתי, שלא להזכיר את היחסים בין בני-זוג; מגע לשם השגת פיתרון למצוקת קרוב-מישפחה; מגע כנציג של אמצעי-תיקשורת במיסגרת מסיבת-עיתונאים בינלאומית; מגע תוך השתתפות ברי-שיח בינלאומי בנושא מדעי אקדמי, שאורגן בידי מוסד אקדמי, ובלבד שנושא המגע לא היה מדיני.

כלום אין אלה בגדר גיחוך עצוב ורואני? כלום מתיישבים עקרונות דינייהעונשין עם איסורים מליילים הטעונים חריגים כאלה?

ומה בדבר חוקר ישראלי במוסד אקדמי בחוף-לארץ שמצרפים אליו, בשלב מסוים. חוקר נוסף, שהוא אחד מאלה שהמגע עימו אסור לאחר או תושביישראל? עליו להתפטר או להטיל וטו על המינוי החדש? מה בדבר רופא ישראלי המתמחה בחוף-לארץ וצריך לטפל בחולה שהוא אחד מאלה, או צריך להשתתף עם אחד מאלה בניצוץ ניתוח רפואי?

מה בדבר בעל-חנות או בעל-מוסד — אזרח או תושב ישראל — בחוף-לארץ, ופונה אליו לקוח שהוא אחד מאלה? והכל כאשר מעמדו של אותו אדם ידוע לאזרח הישראלי, וניתן להביא עוד דוגמות לאין-ספור, אשר הצורך להכליל אותן בגדר החריגים, כדי שלא יצמיחו עבירה פלילית, מדבר על האבסורד שבכלל הנושא באיסור החדש. על היותו נטע זר בתחום דינייהעונשין, ודחייתו על-ידי כל העקרונות המקובלים עליהם מושגות דינים אלה.

בל נשכח שהאיסור מתגבש עם מודעות העושה למעמדו של האדם שעימו הוא מקיים את המגע והעדר סמכות כדי לקיימו. תהיה מטרת המגע אשר תהיה, אפילו כדי לחסל אותו פיסית, ובוודאי אפילו כדי להניא אותו מדרכו המוסטית והמחבלת בערכיהאנושיות; לא כל שכן מגע, שהמטרה שלו היא ביטוי של יחסי-אנוש רגילים, כולל שיחה או ויכוח על כל נושא. אפילו פוליטי או אידיאולוגי! ויש עוד לציון כי מדובר במגע בעל-אופי פרטי לחלוטין. שאין בו — ולא יכול להיות בו — כל ציביון של משא-ומתן רשמי מטעם מדינת-ישראל בענייני מדיניותה. שהרי המדובר במגע, "ללא סמכות כדין", כמתנה בהגדרת האיסור. ורק פתי או החותר להוליך שולל פתאים או למצוא בהם תמיכה אווילית, יכול לגרום כי מטרת האיסור היא למנוע מאנשים פרטיים ליטול לידיהם תפקיד של ניהול מדיניות-הביטחון של מדינת ישראל. מי עורך משא-ומתן עם אדם שאין לו סמכות לכך?

ועוד "אגדה" שמעט חבל על כל מאמץ לנפצה. מגע עם אדם בעל מעמד

המשפט

חבריועדה ליבאי
דרש להחזיר

חבריועדה וירשובסקי
הופתע

ח"ב דרוקמן
אלוהים השתמש בתחבולה

אכנרי על המאמצים שנעשו, כדי להקל על פעולתו.
במשך 11 השנים כיליתי בין 100 ל-200 ימים שלמים בשיחות עם ראשי אש"ף, מספר אכנרי. "חבריי ואני הש" קענו אלפי שעות בשיחות עם ראשי אש"ף. כמעט כל מנהיגי הזרם המרכזי באש"ף היו מעורבים במגעים האלה, (אכנרי קרא את הרשימה). וגם כמה ממנהיגי העולם הערבי, כגון המלך חסן מלאווק, הנשיא בורגיבה מתוניסיה, ובעקיפין גם המלך חוסיין.
אומר וירשובסקי: "אני נדהם. לא ידעתי שהמגעים הגיעו למימדים כאלה!"

אכנרי קובע שבכל המגעים הופיעו חבריו והוא כפטריוטים ישראלים וכציונים מוצהרים. "במשך השנים הצלחנו לשנות את גישתם של רבים מראשי אש"ף לישראל ולציונות. הם למדו לדעת כי ישראל אינה גוף מונוליטי, ושהציונות אינה תנועה מונוליטית. יש זרמים שונים. יש תנועות שלום. הם הבינו שמעשי אש"ף יכולים להשפיע על דעת-הקהל הישראלית לטובה ולרעה, ושהפגיעות משפיעים לרעה. עורנו לראשי אש"ף להגיע למסקנה שיש להפסיק את הטרור הבינלאומי, והוא אכן הופסק עליי כל האירגונים השייכים לזרם המרכזי של אש"ף. לא הצלחנו לשכנע אותם להפסיק את המאבק המזויין בתוך הארץ. אך זהו יוכוח מתמשך.
לא זה בלבד שהמגעים שלנו לא עוררו את הטרור, כפי שטוענים מציי עיהחוק, אלא להיפך, הם מהווים מאמץ רצוף ומוצלח בחלקו להביא להפסקת הפגיעות ולעליה על דרך של פיתרון מדיני."

ואשר ל"הודעות" עם אש"ף: "אנחנו באים לייצג גישה מסוימת, ולבעלי שיחתי יש גישות משלהם. לא פעם זהו יוכוח נוקב, קשה ונרגש."
טוען אכנרי: "באש"ף מבינים הכל שהמגעים איתנו הם שלב בדרך להכרה במדינת-ישראל. זה גרם לפילוג. פור-שיראש"ף מאשימים את "הבוגר ער" פאת" בכך שהוא מקיים מגעים עם יש" ראלים ציוניים. וזוהי אחת ההאשמות העיקריות בפיהם. פורשיראש"ף רצחו את כל האישים שהיו ממונים על המגעים איתנו — סעיד חמאמי, עיצאם סרטאוי, פאהר קוואסמה, וכך אנשים נוספים שהיו חשודים אצלם בקיום המגעים. "קבוצת אכנריאל פירסמה פסקדין מוות גם עלי, בטענה שאני סוכן המוסד".

מסכם אכנרי: "האם אין זה שיא האבסורד שהכנסת מבקשת לאסור את אותם המגעים, אשר שונאיישראל רואים בהם בגידה בעניינם והליכה לקראת שלום עם ישראל? האם יכול להיות עניין משותף לכנסת ולאכנרי נידאל?"
רויד ליבאי מציע רישמית להחזיר את הצעת-החוק לוועדה, לדיון מחודש לאור הדברים החדשים. קולס אומר שכאשר הליכוד אינו יכול לפעול נגד החלטות הליכוד, אך על פי התקנון יכולים שליש מחברי הוועדה לדרוש הצבעה חוזרת. ליבאי קופץ ממקומו, מחתים את אלוני, וירשובסקי ושם טוב. הוא זקוק לחתימה נוספת. הוא יוצא החוצה, אך בכל הבניין אין חבר נוסף של הוועדה מטעם המערך.
"אני זקוק לעוד חצי שעה" הוא מודיע לקולס.

קולס נוהג ברוח-לב: "קח שעה או שתיים. אם יהיו לך חמש חתימות, אכנס את הוועדה מייד להצבעה על בקשתך. הוועדה תכריע." קולס רומז שלא יצטער על החזרת ההצעה ל-וועדה. הוא השתכנע שזהו חוק גרוע. כעבור חצי שעה מביא ליבאי עוד חתימה. קולס קובע ישיבה של הוועדה לשעה 15.30.

צעקות בחדר

המערך

14.00. מיוזנו הכנסת. כרגיל, המי קום רוח-שיבוש. חברייכנסת, עסקנים מכל הסוגים, נציגי שרולות שונות, סתם נורניקים ומחשפיריסומה. עיי תונאים.
(המשך בעמוד 16)

בארץ, והמדינה תהיה מוכנה לדיקטטורה.

אבונידאל בכנסת

12.15. קולס מזמין את אכנרי לדבר. הוא פותח במקום שבו סיים פלר: קשירת שתי הצעות-החוק האלה ביחד היא כיוווג בין חוק נגד כהנא וחוק המגשים את חזונו של כהנא, "חוק נגד היטלר וחוק של היטלר".

במשך חצי שעה מתאר אכנרי את המגעים שהיו עם אש"ף. עד אותו רגע, במהלך כל הדיונים שבהם הוכנה הצעת-החוק להצבעה סופית, לא טרחה הוועדה לשמוע מילה אחת על טיב המגעים שהיו, ושאותם רוצים עכשיו לאסור.

מספר אכנרי: הוא פתח במגעים אלה לפני 11 שנים. בדיעת ראשיהמשלה יצחק רבין. שרות-הביטחון קבע שאין בהם פגיעה בכיטחון-המדינה. על כך הכריז שר-המישפטים חיים צדוק ככנסת. והכנסת אישרה זאת בהצבעה.

במהלך המגעים פנה שר-הביטחון עוז וייצמן לאכנרי, וביקש ממנו לפעול לשיחור השבויי ישראליי אבי רהם עמרם. זה היה אחרי מיבצע ליטאני. מנחם בגין ניגש אז אל אכנרי וביקר אותו על מאמציו. גם אחרי נפילת שמונת החיילים בשבי של אש"ף, פנו כמה מן ההורים אל אכנרי וביקשו ממנו לפעול. הם קיבלו מראש הסכמה מפורשת מפי מנחם בגין. בגין גם הטיל על שני אלופים לתדרך את

לא נילחם בו עכשיו, הוא יחסל את כולנו, את הרמוקרטיה ואת המדינה!" במקום חוק בלי שניים, שרק בא לאפשר לפוליטיקאים להשלות את הציבור שנעשה משהו, מציע פלר הצעה פשוטה ומעשית. יש חוק נגד הטרור — אותה. "פקודה למניעת הטרור" שבאים עכשיו, כביכול, לתקנה. לפי החוק, אם הממשלה או בית-המשפט מכריזים על אירגון כלשהו כעל אירגון טרוריסטי, הופכת עצם החברות בו לפשע — וגם התמיכה בו, ההודחות עימו, הצגת דגליו וסמליו, תרומת כסף לצרכיו. אותו הדבר צריי כיס לעשות לגבי אירגון גיועני — יוכרו עליו שהוא כזה, יהיו החברות בו, ההודחות עימו, התמיכה הכספית בו בגדר פשעים. האירגון יוצא אל מחוץ לחוק, נכסיו יוחרמו. אנשיו יאסרו.

דבריו נופלות על אוזניים ערלות. יש הברל עצום בין הפרופסור והפוליטיקאים. אלה מחייכים בערינות ומחייזרים את הפרופסור. "למצאיות". אין סיכוי לקבלת חוק כזה ככנסת. אז בניי תיים כדאי לעשות משהו קטן.

הפרופסור נואש. הוא קם. בהבעה של תיסכול, והולך להרצאה באוניברסיטה. על שולחן הוועדה הוא משאיר מיכתב. שבו ניתח את חוקי הפגישות. זהו ניתוח קטלני: הצעת החוק היא בלתי-חוקית בעליל, היא סותרת את יסודות החוק הפלילי ואת אשיות מדינת-החוק. אם תתקבל הצעה זו, הוא קובע, יתערער כל מיכנה החוק

קה של סטירת-לחי!"

בכיר באירגון טרוריסטי. לפי אגדה זו, פירוש הדבר מתן לגיטימציה ליעדי האירגון ודרכי-הפעולה שלו. והחלשת הבסיס לתביעת מדינת-ישראל ממעצמות אחרות שלא להכיר באירגונים כאלה.

האם עצם מגע עם בעל תפקיד בכיר כאמור נותן לגיטימציה ליעדים ודרכי-הפעולה של האירגון? הרי המגע עשוי להיערך תוך מחלוקת וויכוח חריפים ביותר; ואם הוא נערך כדי לקדם את היעדים ודרכי-הפעולה הללו, אין צורך בכל חוק חדש כדי להגדירו כפלילי.

לכל היותר ניתן לדבר — וזה עניין של השקפות-עולם — על דה-לגיטימציה מוסרית או ציבורית של אזרח או תושב ישראל המקיים ובשל כך שמקיים מגע כאמור!

ואשר לתביעה ממדינות אחרות שלא להכיר באירגונים המוכרזים בישראל כאירגונים טרוריסטיים, זה ממש ילדותי לבסס את הדרישה על העובדה כי גם אזרחי ישראל ותושביה אינם רשאים. באיום ענישה פלילית. לקיים מגעים עם אנשים בעלי מעמד בכיר באירגונים אלה. כלום אין מתבקשת מכך שאלה במגמה הפוכה דווקא — מה אתם מבקשים מאיתנו. אם כדי למנוע מאזרחים מגעים כאלה. אתם זקוקים לסנקציה פלילית?

...תיתכן גם גישה אחרת. שלפיה אינך בוחר בין אויבים — מי ראוי נותר ומי פחות ראוי — כדי לקיים עימו מגעים כבן-אדם בכל תחום שהוא. שעשוי לקרב ולבנות. ולא לשנוא ולהרוס. שהרי, אם המגעים נועדים לקדם ביצוע אחת העבירות האסורות בפקודת מניעת-טרור, אין כל צורך באיסור נוסף!

הניתוח המיקצועי, באספקלריה של עקרונות דינאיי-העונשין, של האיסור הפלילי החדש מביא למסקנה כי כל מטרת האיסור, החסר זיקה כלשהי לעבירות האסורות, היא לכפות על אזרחי ישראל ותושביה השקפת-עולם שעניינה. כל כולו, הוא למוסר. לרגשות ולכלל היותר לפוליטיקה. ולה בייחוד.

...אין זה נושא שבו ניתן לכפות על הפרט תפיסות-עולם באמצעים פליליים. מבלי לפגוע בעקרונות המקובלים במדינה חופשית. שכן, יש ויכולות להיות גם תפיסות פוליטיות אחרות. ומדוע. במדינה חופשית דווקא! משום שבמדינות ביילות מישטר רודני כופים על האזרחים את המדיניות של מיפלגה אחת. זו האוחזת בהגה-השילטון. בכל התחומים, וכל תפיסה חולקת היא בגדר איסור פלילי.

האם נוכל עוד לסווג את עצמנו במחנה המדינות החופשיות. אם נגביל באמצעי-ענישה את חופש הפרט לקיים סתם מגע עם זולתו. יהיה זה מי שיהיה, ובלבד שלא יהיה למגע כל זיקה לקידום עבריינות?

ואם אסור לפרט לקיים מגע כזה, מדוע שיהיה מותר לגוף פוליטי, כגון מיפלגה פוליטית, לדרגול בגישה אחרת. ומדוע שלא לאסור גם על קיום מיפלגה כזאת. שהרי היא גורסת עמדה שיש בה עבירה פלילית. ומכאן קרובה מאד השאלה — מדוע. בעצם. שלא תהיה מותרת מיפלגה אחת בלבד. כבעלת קו-המדיניות הרצוי. שתחזיק בהגה-השילטון? ולבסוף, מישטר שמוותר בו רק מיפלגת-השילטון, הוא בלתי-יניתן לניתוק גם ממישטר של רודן אחד; אין דיקטטורה בלי דיקטטור. לכך מוביל הקריהשיר שתחילתו באיסורים כגון האיסור החדש.

מבייש את ראשיהממשלה. הרי החוק מובא בשם הממשלה ומטעמה ואיזה מין סיעה היא זו המתפלגת על נושא כזה?

גם הליכוד שמח, מפני שעמד לפני דילמה. קולס קבע שחוקהגיוענות יעלה ראשון, ורק אחריו חוק הפגישות. כאשר יצטרך הליכוד להצביע על חוקי הגיוענות הוא לא יידע בביטחון איך יצביעו אנשי המערך על חוקהפגישות. שות. כמה מאנשי הליכוד בווראי יברחו מן האולם. ואפילו יצביעו נגד חוקהגיוענות. מי יודע מה ייצא מזה. המסקנה: מקבלים מידע מרשימת הדתיים שלא להעלות את שני החוקים, כדי לדון מחדש על חוקהגיוענות.

הן עולות כל שני וחמישי. מפני שאין לאופוזיציה דרך נאותה אחרת להעלות נושאים ולהתבטא.

השרים והח"כים אינם טורחים לע" בור מן המיוזון למליאה. המליאה כמעט ריקה. ליד שולחנותהאכול שר תים קפה, מרכלים, מתברחים, מנסים לנחש מה קורה באמת. ברור שהדברים החשובים אינם קורים במליאה, וגם לא במיוזון, אלא אישם בבית. כוחות נעל-מים בוחשים בקריה.

העיתונאים עוברים משולחן לשול-חן, לקלוט קטעימירע. החוקים יעלו או לא?

כמליאה נמשך הוויכוח חסרההכ-לית על האיראמון. במיוזון האוויר

(המשך מעמוד 15)

אווירה קודחת. הכל מבינים שמת-בשלים דברים דרמאטיים מאחורי הקלעים, אך לא יודעים מה. יביאו את שני החוקים לדיון או לא?

העיתונאים אצים מאיש לאיש, מראיינים, מנסים לסחוט מידע. רק לרדיו זה בוער, כי הוא משרד בכל שעה. הארץ יש זמן. משולחן לשולחן עוברות שמועות וקטעי-מידע. מי ביטל את הדייט? איך הוסכם להצמיד יחד שני חוקים כה שונים?

חברכנסת אחד מהמערך מתרעם בקול רם. "הסיעה שלנו מטורפת! מי מנהל אותה, לכל הרוחות? למה הסכמנו

„לא להקים שיטות מוזרות. כשהוא רוצה להשיג משהו טוב, הוא מוכן להשתמש אפילו בדתיים!"

מתי יתקיים הדיון? בשבוע הבא. ואולי גם לא.

כך גורמים הדתיים לאי-העלאת חוקהפגישות. ההצלה באה מצד שאיש לא חשב עליו.

„זוהי עורמת התבונה", אומר אחד העיתונאים, ומפגין בכך שהוא בקי בפילוסופיה של הגל.

חברו אומר זאת בצורה עממית יותר:

מחניק. החמצן אדול, וכמו תמיד בשעה זו שוררת עייפות, וגם קצת היסטריה. 20 שנים אחרי חנוכת המישכן הזה של הכנסת עדיין אין יורעים איך להשתמש בו כראוי במיוזוןהאוויר.

הח"כים מחכים, מנסים לצוד את עיני העיתונאים כדי להרליף משהו שיבטיח להם כותרת למחרת היום, עוקבים בינתיים אחרי צעירות יפות

להצביע בעד חוקהפגישות תמורת הצבעת הליכוד בעד החוק נגד גיוע-נות? בלי ההסכם. האם היה הליכוד מצביע נגד חוקהגיוענות? אדרבה, שיצביעו: שהציבור כולו יראה שהליכוד תומך בכהנא! על זה אפשר לפוצץ את הממשלה וללכת לבחירות! זה יוסיף לנו את חמשת המנדאטים שאנחנו זקוקים להם!"

קריקטורה של ידי וצילה מנוסי ב. ידיעות אחרונות

„לא להקים יש שיטות מוזרות. כשהוא רוצה להשיג משהו טוב, הוא מוכן להשתמש לשם כך אפילו בדתיים!"

העוגה של המחוקק

18.00. צילצול ברחבי הבית. יש הצבעה על הצעת האיראמון. היא נזר פלת כמובן. רוב השרים והח"כים כלל אינם טורחים להיכנס לאולם כדי להצביע.

כעבור רבע שעה: קול ברמקול מודיע במיוזון את ההודעה היחידה המועברת בדרך זו: „ישיבת המליאה הסתיימה".

המתרחות במיוזון פגה וגורמת לריאקציה עליו. צוחקים. מחייכים. הכל מרוצים. כעצם נפתר מה הצרה. לפחות בינתיים. מה יהיה הלאה?

הכנסת תחליט ותאשר. המחוקק יאמר את דברו. כמה אלמוגים מאחורי רלתים וגורמים יעשו עוד קטנה, והיי דיוט יורמו עליידי הח"כים. שלרבים מהם לא איכפת העניין לכאן או לכאן. מתז בעוד שבוע. ואולי בעוד חודש. ואולי, מי יודע...

בינתיים יושב המחוקק, אוכל עוגת קרם, מספר בדיחה תפלה לעיתונאי מתחנף ומזין את עיניו בגופה התמיר של גברת בעלת הופעה חזק-לארצית, הניגשת אל שולחנה של השר-בלתי-תיק.

— פקידות-הבית, פקידות-הסיעות, אורחות של ח"כים. מי זאת? ומי זאת? 17.30. רחשוש באחת הפגישות של המיוזון. המאומנת יורעת ש" משהו הבא מידע טרי. הוא פושט מייד משולחן לשולחן.

ובכן: החוקים לא יעלו! מה קרה?

הנהלת הקואליציה התכנסה, והת-ברר שהדתיים מתנגדים להעלאת חוקי הגיוענות. חיים דרוקמן אירגן אותם נגד.

מדוע? לפי נוסח החוק, אפשר לתבוע לדיון גם את הרב הראשי, שדרש שלא להשכיר דירות לערבים, וגם את איש ש"ס. שהציע לגרש את הערבים ממוהדיעקב. „ההלכה היא גיוענות!" קובע אחד הח"כים הדתיים. וחוזר בכך על דיברי כהנא.

הדתיים דורשים שייאמר בחוק ששום דבר הנאמר על פי ההלכה אינו מהווה עבירה על החוק. מכיוון שכל דבריו של כהנא נאמרים על פי ההלכה ובשמה, זה יהפוך את החוק לחצוק. אבל שתי הסימנות הגדולות עטות על המצאה כשימחה. ברור שהם, הצלה:

המערך שמח. מפני שאינו מעוניין להציג את קולו ברבים. אילו היה חוקי הפגישות מגיע להצבעה ורוב חברי המערך היו מצביעים נגדו, זה היה

ח"כים אחרים מצטרפים. „מי הח-ליט? מרוע החליט? מה זה, איזה מין טימטום זה?" אומר שר. בשקט הוא מוסיף שסיעת-המערך אינה יודעת מה היא רוצה, שאין קו ואין מנהיגות. „זוהי סיעה עלובה", הוא נאנה.

15.00. הוויכוח עובר לקומה הח-מישית, קומת הסיעות. אנשי המערך מתכנסים כדי להחליט. הוויכוח עולה מייד לטונים גבוהים. הצעקות נש-מעות בכל הקומה — וביחוד בחדר הרשימה המתקרמת, הנמצא בדיוק ממול. העיתונאים מקשיבים ורושמים. ליבאי מנהיג את ההתקפה. איזה מין טימטום זה? החוק נגד הפגישות הוא חוק פסול, הוא נוגד את השקפת המערך: שחל קם להגן על הקהילה. זה הוסכם. ככה זה, המישמעת מחייבת.

בקול רם שינהג לפי מצפוננו ויצביע נגד החוק. אורה נמיר תומכת בו. (אה! רון הראל אינו נוכח, אשתו נפצעה בתאונת-דרכים.)

בשיא הצעקות עורכים הצבעה. 13 בעד כפיית המישמעת הסיעתית על החברים והצבעה בעד שני החוקים, 12 נגד. רושמים עור הצבעה. 14 בעד חופשיהצבעה, 12 נגד. אדרי, מבויש, מגרש את העיתונאים מהחדר ואחר-כך מציע נוסחה: כדי לא לבייש את ראש-הממשלה, שתמך בחוק, מביעה הסיעה תמיכה בחוק, אך כל מי שרוצה להצביע נגד, יקבל רשות להצביע נגד. בכך הופר הסכם-הקהילה שהושג עם הליכוד. מה יהיה?

עורמתו של אלוהים

15.30. ועדת-החוקההחוקימייש-פט מתכנסת. כדי להצביע על דרישת ליבאי להחזיר את חוקהפגישות לדיון מחודש בוועדה.

חברי הוועדה, שרובם הגדול לא טרחו לבוא בבוקר ולא שמעו את דיברי פלר ואבנרי, מרימים את ידיהם בלי כל קשר למה שדובר. בוועדה 14 חברים. שיבעה מצביעים נגד הצעת ליבאי: אנשי הליכוד, ש"ס והתחית. שישה מצביעים בעד הצעת ליבאי: הוא עצמו, שני אנשי-מערך נוספים (שבה וייס וחיים רמון), שולמית אלוגי, מרדכי וירשובסקי, ויקטור שפיטלוב, החבר שהי 14 חסר. זהו איש המפדה. שהיה בווראי מצביע עם השיבעה.

הקרב אבוד. ברור שהחוקים יועלו ויוכרזו ברוב, שרבים מאנשי המערך יצביעו נגד חוקהפגישות.

16.00. המתרחות במיוזון מגיעה לשיא. במליאה החלה הישיבה. הנושא: הצעת מפ"ם להביע איראמון לממשלה, על רקע בעיית המיספנות. הצעות כאלה איברו בכנסת הנוכחית כל עניין.

ללא דמי תיווך!!

אנחנו נמכור – נשכיר – כל נכס או רכוש שבידך ללא דמי-תיווך מצידך

* אבן-גבירול 142, תל-אביב, טל' 448853, 456372, 455624

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 0114-5-6 790114 רש' מס' 21 עסק 481/75

שמירה על בריאותך ורכושך

גרפיקאי/ת

את/ה יודעת/ת מה זה סדר-צילום. תענוג יקר. עכשיו אותו סדר בפחות כסף. כשתשמע/י את מחיר המינימום הראשון שתשלמ/י אצלנו - תשמח/י שהכרנו רוני צפירי 03-447363

שולה

ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית חזקות באחריות וכן השתלת ריסים

ת"א, המלך ג'ורג' 72
טלמונים: 282969

השתלת ציפורניים

דואנה

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה לספרות נשים ונבנים לקוסמטיקה ואיפור. לאפילציה, לפדיקור ומניקור 30 שנות ניסיון "דיאנה"

המכון הישראלי לספרות וקוסמטיקה
דיונון 190 ת א 226066 229388

צוות לענין

הם: בתיה – צרויה – מישל מעצבי שיער מבית האולפנה של סמי זלצר

עכשיו: בסטודיו החדש שלהם:

LA-COUPÉ

רח' ארלוזורוב 34 תל-אביב
טל. 235137

מניקור-פדיקור ע"י מרים

"מר יערי, לא כן?"

התייר הישראלי — מועדוני לילה מפוארים, חנויות כל-בו ענקיות, תרבות אירופית, אולם אם לוקחים בחשבון את הנתונים האלה, התיירות המצרית היא די סבירה. היא מתאימה למימדי התיירות המצרית לארצות אחרות מסוג זה. כמה מצרים באים לדנמארק? או לבולגריה?

ידידי אומר שמאז מאי 1985 ביקרו בארץ ארבע קבוצות של תיירים מצריים. לפני חודש ביקרה כאן קבוצה של 49 איש ואשה. תיירת אחת אף כרעה ללדת בעת ביקורה אצלנו, וילדה במזל טוב ילד בכתייהחולים תל-השומר.

כל זה יכול להשתנות אם תוכל המדינה להציע למיליוני מצרים רבר שהם משתוקקים לו באמת. למשל: יש במצרים כמה מיליוני קופטים. לקופטים אלה יש מקום קדוש בישראל: ר"ר אל-סולטאן, בכנסייה הקדושה בירושלים. אולם לפני 15 שנים הכנסייה ממשלת-ישראל את המקום הזה מרשות הכנסייה הקופטית המצרית לרשות יריבתה, הכנסייה הקופטית האתיופית, ומאז אסר האפיפיור הקופטי במצרים על המאמינים לעלות לשם לרגל. ידידי המצרי רמז לי רמז דק: "תחזירו לנו את דיר-אל-סולטאן, ותראה כמה צליינים קופטיים יבואו לירושלים!"

רצח בשווייץ

מישהו זוכר את אמיל לודוויג?
נרמה לי שלא. ואולי בקושי.

אמיל לודוויג היה פעם סופר בעל שם עולמי. בשנות ה-30 נחשב כאחד הגדולים. הוא היה יהודי גרמני (שמו האמיתי היה אמיל לודוויג כהן, אך איש לא ידע זאת). שהתמחה במיוחד בכתיבת ביוגרפיות. ספריו על נפוליון, ביסמארק, וילהלם קיסר, גתה ואחרים היו רבי-מכר. הוא ריאיון את בניטו מוסוליני והתפעל ממנו. כשהנאצים עלו לשלטון ברח בעוד מועד. הוא נפטר ב-1948.

מדוע נזכרתי בו? מפני שעכשיו הוציאו בגרמניה מחדש ספר שכתב לודוויג ב-1936, על רצח המנהיג הנאצי בשווייץ, וילהלם גוסטלופ. הספר נקרא רצח בדאוס. הוא נכתב חודש אחרי המעשה, בסערה של רגשות, ופורסם באחד מבתי-ההוצאה הגרמניים הגולים בהולנד.

ב-4 בפברואר 1936 ירה הסטודנט היהודי רוד פראנקפורטר בנאצי השווייצרי והרגו. הוא נדון ל-18 שנות מאסר, נחון בתום מלחמת-העולם השנייה, עלה לישראל ונפטר ב-1982.

לודוויג יצא להגנת פראנקפורטר, והצדיק את מעשהו בלהט. הספר נאסר להפצה לא רק בגרמניה הנאצית, אלא גם בשווייץ. עכשיו הופיע הספר, בפעם הראשונה, בגרמניה.

פראנקפורטר היה צעיר כלתי-אליהם. אשר רדיפת-היהודים בגרמניה גרמה לו ליטול לידיו אקדח ולבצע מעשה-הנקם. לודוויג ראה בו "רודי חדש", וקבע שהוא "רצח שמקורו בכבוד האבד". בגרמניה הנאצית שימש המעשה כעילה להגברת הרדיפות.

גוסטלופ הועלה לדרגת קדוש לאומי, לציון של הורטס וסל (שעל שמו נקרא ההימנון הנאצי, שמילותיו יוחסו לו). אירונ של גוסטלופ הועבר במסע חגיגי לכל אורכה של גרמניה, והיטלר עצמו הספיד אותו בטקס-הקבורה. האיש, כך קבע, נפל קורבן לקשר שטני של היהדות הבינלאומית.

לפי המושגים המקובלים כיום היה פראנקפורטר "טרוריסט". בעינינו היה ונשאר גיבור לאומי, האיש שפתח בהתקוממות אשר הגיעה לשיאה הטראגי במרד גטו ורשה.

לודוויג

הטרוריסט הוא בהחלט עניין של גיאוגרפיה. הגיבור שלך הוא המחבל שלי, מעשה-ההגבורה שלי הוא פשע נתעב בעיניך. על כן לא יקום חוק בינלאומי אשר יקבע נורמות מוסכמות על הכל. הרצח בדאוס, לפני 50 שנה בדיוק, היה גם מבחינה זו אות לבאות.

דור מטומטם

הנה ציטוט:

"אין הם קוראים. אין הם קוראים גם עיתונים, מחוץ למדור הספורט והבידור. הבורות שלהם לגבי אישים עולמיים היא תהומית. הזכר באונייה את אלברט שווייצר וברטרנד ראסל, והם יאמרו: 'לא למדתי את זה'... השיחה שלהם משוללת כל סקרנות אינטלקטואלית או דאגה לבעיות החברה. הם מדברים רק על ספורט וטלוויזיה, בתוספת קצת רכילות אישית. בעיניי הטלוויזיה ידיעה אכן מדהימה."

הדברים האלה לא נאמרו על הנוער הישראלי, אלא על גילאי ה-20 בארצות-הברית, חניכי האוניברסיטאות. זהו ציטוט מסיפרה של סוזן ליטוויץ על הדור החדש.

של חברתנו, שהיתה פעם רציונאלית ושפוייה. והו חלק מן התהליך הכללי של שקיעה כבוצ סמך של עבודת-אלילים ולאומנות קנאית ורתיות חשוכה, עבודת-כשרות ומעוות של עכו"ם חרשים. ולהיבט הדתי:

איזה מין אלוהים הוא זה, המעניש חייל צעיר על כך שאביו קנה, בתוס'לב, מזוזה פגומה? האם אין זה הרבה יותר סביר להניח שאלוהים — היודע את הכל — יעניש את מייצר המזוזה, גם אם בנו יושב בשיבה תחת לשרת בלבנון?

כומתה ירוקה

חולצה צהובה

מישמרהגבול הוא חיל בעייתי, ותמיד היה כזה. אומנם עברו כבר 30 שנה מאז הלילה הנורא של כפר-קאסם, ואין לזקוף את הפשע המחריר ההוא על חשבון המשרתים בחיל עכשיו, אך הבעייתיות נשארה.

לפני שבועיים, כאשר הייתי בהפגנת-המונים נגד ועידת-כר

אורי אבנרי

יומנו אישי

בירושלים. הסתכלתי היטב בפניהם של אנשי מישמרהגבול. המישמעת במקום היתה חזקה מאוד, ולא היו חריגות חמורות. אך היה נדמה לי שלכמה מאנשי מישמרהגבול ממש דיגדגה האלה ביד. אולי הצטערו על כך שהם נמצאים בלב ירושלים העברית, ולא במרכז רמאללה.

הסתכלתי היטב בפניהם של אנשי-החיל, בשעה שהם טיפלו במפגנים ובשעה שהם טיפלו באנשי-הכנא. רבים לא טרחו להסתיר את אהדתם לתנועה הגיוענית.

בתנאים ערכו אנשי-הכנא כיפו הפגנה בעלת אופי נאצי מובהק. העילה היתה "חילול הגזע" — נערה יהודיה המקיימת יחסי-אבה עם צעיר ערבי, בחירת המקום — כשכונה מעורבת של יהודים וערבים — נועדה מאש לצורכי-פרובוקציה. ואכן, התפתחו תיגרות בין בניהם-המקום הערבים וקומץ אנשי-הכנא שבאו מביבלי.

מישמרהגבול שמר על הסדר, וזהו תפקידו — אחרי ההחלטה השערוריתית של המישטרה להחזיר הפגנה כזאת במקום הזה. כמה פעמים אסרו הפגנה שמאלית בטענה שהיא "עלולה לגרום להפרעת הסדר הציבורי", בגלל התגובה הצפויה של יריבנו? הוועה אירעה לאחר-מכן: הנערים הערבים הובאו לתחנת המישטרה כשהם בריאים ושלמים, ושם נערכה להם אורגיה סאדיסטית של הכאות.

"קציני-המישטרה הם אנשי המערך, השוטרים הפשוטים הם חסידים-חרות ואנשי מישמרהגבול הם חסידים-הכנא". אמר לי מישהו. ואכן מתקבל רושם כזה: מישמרהגבול הוא חיל-שכירים. תפקידו העיקרי הוא "להשיל סדר" בשטחים הכבושים. שם אין מטפלים במפגנים כפי שטיפלו בילדיה-השומת של ירושלים מול בנייני-האומה. ברמאללה, בחברון ובשכם שומעים על כל צעד ושעל סיפורים על מעצרים המלווים בהתעללות — שיטה שכבר היתה לשיגרה.

האם יש טעם לשאת בכנסת מילים נמלצות על המאבק בגיוענות, כאשר קם במדינה, בכספי המדינה ובחסות המדינה, חיל שהגיוענות היא נר לרגליו, וכמעט וכותי-קיומו?

ילד מצרי בתל-השומר

"מה אתם רוצים, בעצם?" שאל אותי ידיר מצרי. "אתם כל הזמן מתלוננים על כך שלא באים אליכם תיירים מצריים. כמה תיירים אתם רוצים?"

אמרתי לו שאילו היה בא רק אחד מכל 100 מצרים לארץ, היינו יכולים לארח בבתי-המלון שלנו חצי מיליון מצרים.

הצרה היא שאין לחצי מיליון מצרים הכסף הדרוש לטיולים בחו"ל. ומי שיש לו הכסף, מעדיף לנסוע השנה — כמו בכל שנה — לפאריס וללונדון.

מה שיש לנו להציע — שמש, חופיים כחולים, עתיקות — יש גם למצריים בשפע. התייר המצרי האמיתי מחפש מה שמחפש

לרגע כעסתי על אהוד יערי. אבל רק לרגע. הוא מסר הודעה לעיתונות, שבה תקף את כליה-התיקשורת בצורה בוטה ביותר על טיפולם בפרשת אשתו. הוא האשים את העיתונות בהפצת השמצות, בהפרת כללי סוביידיזציה, בנרדיפת סנסציות, ומה לא.

רציתי לכעוס, ולא יכולתי. וזאת משתי סיבות. ראשית, אני משתאה למראה הצורה שבה עמד במבחן. אני מנסה לנחש איך הייתי אני עומד במבחן כזה. נניח שרחל אשתי היתה לוקחת את אחד משגואי נפשה (ויש כמה כאלה) ומעבירה אותו במכונית-כביסה, או טוחנת אותו במטחנת בשר. איני בטוח שהייתי יכול לתפקד אחרי זה בקורירו ובמישמעת עצמית, כפי שאהוד ממשיך למלא את תפקידו בטלוויזיה. השבוע, כשי הופיע לראשונה אחרי זמן רב על המירקע, כשהוא מפרש את נאום המלך חוסיין, עקבו מאות אלפים אחרי הבעות-נפיו. לא ניכר בו דבר.

יערי

ויש עוד סיבה. אהוד יערי קשור באחת החוויות הגדולות בחיי. כמה ימים אחרי ביקורו של אנוור אל-סאדאת בארץ עליתי למטוס באתונה, כשבידי רכונן ישראלי בלי אשרת-כניסה, וטסתי לקאהיר. לארץ לא-נודעת. זאת היתה חוויה משכרת — לרדת בקאהיר, לעבור בין השוטרים והפקידים ההמומים בנמל-התעופה, ולבסוף לצאת לכביש.

איש השגרירות האוסטרית, שקיבל מברונו קרייסקי הוראה לדרוג לי, לקח אותי במכוניתו העירה. הייתי שיכור מרוב התרגשות ואושר. בשפת התנ"ך: הייתי כחולם.

נסענו ברחובות האגדתיים של לב קאהיר, עברנו על פני מלון שרתון שעל גדת הנילוס, ואז צעק מישהו את שמי.

מולנו באה מכונית, ובה אהוד יערי ואלכס גילעדי, שהגיעו יום או יומיים לפני. הם היו רחוסים בלימוזינה שחורה גדולה בחברת כמה קצינים של שרות-הביטחון המצרי שכבר הפכו ידידיהם. גם הם היו כחוגגים.

איני יודע מה חש הנרי סטנלי כאשר עבר את הג'ונגלים של אפריקה ונתקל בסוף בריידייר ליווינגסטון האבוד. כמה שעות או חודשים מראש הוכן לעצמו, לרגע זה, את הפסק בורדאלמונט: "מיסטר ליווינגסטון, אני מניח?" לא הכנתי לעצמי פסוק כזה מראש, ולכן לא שאלתי: "מר יערי, לא כן?"

היינו שלושה ישראלים בים של מצרים, בארץ שהיתה אך אתמול ארץ-אויב. רחוקה יותר מן הצד האפל של הירח. התי חבקנו, והמשכנו איש-איש לדרך. כעבור רבע שעה ראיתי כאפי לה גוש משולש ענקי: אחת הפירמידות של גיזה. זה היה שיא האושר, ולא היו לי הרבה רגעים מאושרים יותר בחיי.

מכיוון שחוויה זו קשורה ביצרי, אינני יכול לכעוס עליו. כעבור שנה חגגנו את הפגישת הזאת במועדון-הילל בירושלם. אז גם פגשתי לראשונה (ונרמה לי שגם בפעם האחרונה) את אשתו חווה. ובכל זאת, לגופו של עניין: העיתונות בכללותה התנהגה בפרשה זו כיאומה. אילו נאסרה אשתו של כוכב הטלוויזיה המריקאית ולטר קרונקייט באשמת רצח, זה היה מופיע בכותרות הראשיות של כל עיתוני ארצות-הברית, וניו-יורק טיימס כראשם. יום אחרי יום — גם אלמלא היו בפרשה פרטים פיקאנטיים כמו מעורבן וגיהון. אם היו פשוט הוגזות בעיתונות הישראלית, זה אך מובן וטיבעי.

הכל נהגו באהוד יערי עצמו ככפפות של משי, לפני משורת הדיון. אילו היה סתם אדם בשם חיים יענקלביץ או משה אבוטבול, היו גם השוטרים וגם העיתונאים נוהגים בו אחרת.

בקיצור, אפשר להבין את זעמו של אהוד. אבל אין הוא צודק.

עבודת כשרות ומזוזות

אין לי דבר נגד מישפתת החייל החטוף בלבנון, שמיהרה לבדוק את המזוזות בביתו ולהחליפן, משנמצאו פגומות. במצב נורא כזה, כל אדם מחפש דבר להיאחז בו. אם אמונה במזוזה או ספרית-הילים יכול לעזור, תבוא עליהם הברכה.

אבל משהו מדרגא אתי בסיפור קטן זה. והוא: שאין אנחנו רואים עוד בתופעה זו משהו חריג, משהו המעיד על ייאוש ומצוקת-נפש של אנשים פשוטים, אלא תגובה סבירה ותקינה. אם חייל נפל בשבי וחייו בסכנה, מובן שיש לחפש את הסיבה במזוזה לקויה. הרי כך אמרו רבנים ושרי-משלה בכמה הזדמנויות. לולא נהגו חיילותינו כזונות, לא היינו מפסידים את מלחמת-הלבנון.

ילדי פתחת-קוזה לא היו נדרסים על-ידי הרכבת אילו היו המזוזות בכתיים בסדר. במושב רובב רוכבת מכשפה על כיסא-גלגלים — מהרורה מודרנית של מטאטא — ושורטת אנשים.

הסיפורים על אקבוקי המים הקדושים של באבא-סאלי ובייבי-סאלי (על מישקל פאפאדוק ובייבי-דוק בארץ הוודו) מתפרסמים כיום בעיתונינו כדברים מוכנים מאליהם. עבודת-האלילים המת פשטת במדינה אינה עוד תופעה הנפתסת כמחרידה וכמדאיגה, אלא כחלק בלתי-נפרד של חיינו הלאומיים. חורנו לאומנות הטפלות של ימיה-הבניים: משתטחים על קיברי קדושים, נושאים בתהלוכה שכיב מן הצלב האמיתי, פיסלי בתולה מזילים רמעות אמיתיות של דם. והצדע הבא: מחלת-הדבר פורצת מפני שהיהוה דים שחו דם נוצרי, הבה נישור את המכשפות על המוקד.

זה לא פולקלור חביב. זה לא עניין ערתי. זה לא חומר פיקאנטי לעיתוננים. זוהי השחתה של תרבותנו הלאומית. זוהי הידרדרות

רות קרייזר-רביב:

„צימחונות עלולה לפגוע בתיפקוד המוחי והפיסי“

עם שוך הפסטיבל סביב ריקה זראי וחגיגות הכרוב, הגזר ויחסי-הציבור שלה, פניתי לאיש-מיקצוע למען יאיר את עיניי, האם הצימחונות היא תרופת-הפלא לכל מכאובינו ותחלואינו. שאלתי זאת את רות קרייזר-רביב, דיאטנית קלינית בעלת ותק, זו סיפרה לי, אגב, שזה עתה קיבלה מיכתב מארצות-הברית, שבו מציעים תעודה של מומחה לרפואה טיבעונית, תוך שלושה חודשים. תמורת סכום כסף לא מבוטל.

● **האם הצימחונות היא-היא הפיתרון המיוחל לכל בעיותינו?**

לא. מי שחי צימחוני, מבלי לרדת כיצר עושים זאת נכון ובעצת מומחה, לא מקבל די חלבון, די ברזל, שרובו נספג בגוף ממקורות החי, ודי ויטמין ב-2. עלול להיווצר אצלו גם מחסור בחלבון מלא. כלומר: מי שהתרשם מהפסטיבל שהזכרת ואינו פועל על פי עצת מומחה, עלול לפגוע בתיפקוד המוחי והפיסי, להרגיש עייף ואפילו לפתח אנמיה.

● **בכל זאת, מהם היתרונות שבה מדוברים בשיטת הצימחונות?**

יש בשיטה זו כמה יתרונות: כל מי שצימחוני — מקבל סיבים דיאטטיים המונעים השמנה מיותרת. פרט לכך, במקורות הצימחיים אין קולסטרוול, ולכן לרוב הצימחוניים אין רמה גבוהה של קולסטרוול בדם, העלולה לגרום להסתיידות-עורקים, סתימתם, או — חסוהלילה — שיטפי דם במוח או התקפילב: השומן הבא מהצומח הוא שומן בלתי-רעוי, והוא פועל בדיוק הפוך. הוא מונע הסתיידות עורקים.

● **לסיכום: סיפור שיקום-הפלא של ריקה זראי, בעזרת הצימחונות, נשמע לך הגיוני?**

לא. בכל מחלה שהיא — כולל אפילו סרטן, שזו מחלה חשוכה מרפא בהרבה מיקרים — אם אדם מאמין כמה שהוא עושה, אז הוא מגייס את מירב כוחותיו ועשוי להבריא, או לשפר את בריאותו. ההסבר לכך הוא פסיכולוגי, יותר נכון — פסיכוסומטי — לא פיסילוגי.

אבינועם קורן:

„אם איעדר עוד שבוע — איהפך לנוסטלגיה“

התוכנית סיבה למסיבה, האמורה להיות „תוכנית“ הבידור המרכזית של הטלוויזיה, נעדרת מהמירקע. בינתיים עתידה של התוכנית הבעייתית לוטה בערפל, אם כי יש תיקווה להחזירה למירקע ביום השישי הבא. שר חחתי על כך עם אבינועם קורן, שכוכבו בתוכנית דרך לא-מכבר, וכעת דעך מכורח היעדרה, בטרם היה סיפק בידו להתרגל לעובדה שהוא „סלבריטי“.

● **איך זה לא להופיע בטלוויזיה, אחרי שטעמת את טעמה של ההצלחה?**

את האמת? להגיד לך את האמת? אם זה ימשך עוד שבוע — גם אני איהפך לנוסטלגיה... האמת היא שאם אנחנו מדברים על אגוריים — אז ממשיכים לזהות אותי ברחוב. כן, כן, גם ממיכיות.

● **איך אתה מנצל את הפסקיזמן הזה?**

מבחינתי, זה פסקיזמן נהדר. מכיוון שההופעה בתוכנית נפלה עליי כבום, יום אחד קראו לי, והציעו לי את זה. לא היה לי זמן להתארגן בכלל. כך יש לי זמן לארגן את הראש לקראת הפינות הבאות, לנסות ולשפר.

● **אתה חש שהשתפרת מאז הופעתך הראשונה?**

בטח! הרי בהופעה הראשונה דיברתי מתוך היפגוזה. אם היית מפסיקה אותי באמצע והיית שואלת אותי איך קוראים לי — לא הייתי יודע. זאת היתה הפעם הראשונה שדיברתי, אי-פעם, מול המצלמה.

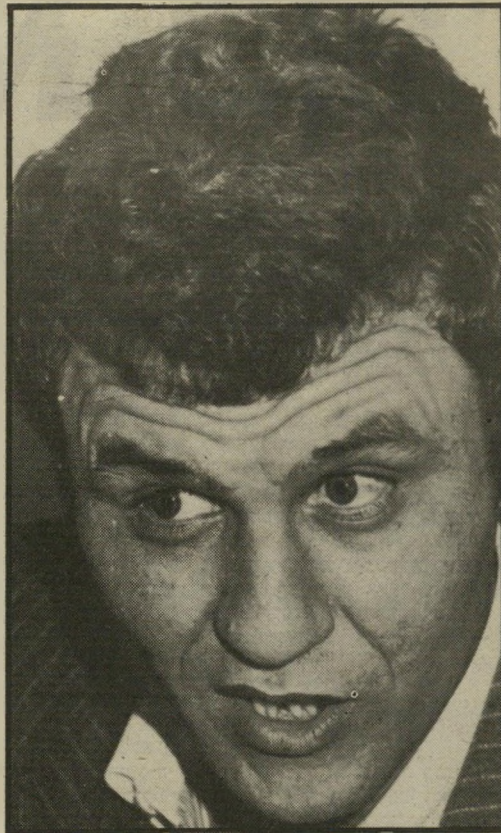
● **איך עבדת על עצמך כדי להשתפר?**

שאלתי לדעתם של שניים-שלושה ידידים אמיתיים. לא אלה החפנים המיקצוענים „היית נהדר“ ומצר שני, לא אלה הלא-מפגנים — „אני בדיוק לא ראתי את התוכנית“ — כשאתה יודע שהם צפו בכל שניה שלה. אלא שאלתי את החברים האמתיים.

למשל: טוביה סער יעץ לי, להתייחס אל המצלמה, כאילו אני אחד מהחברה, לא לאבד את חוסי-המחשבה אפילו שמתרוצצים סביבי המון אנשים ובעיקר, שלא לפזר את המכטים. ניסיתי את העצות שלו מול האגרטה, מול כל מה ומי שנקרה בדרכי. אל תצחק! באמת!

● **טוב, אז אחרי שעבדת כליבך קשה על עצמך, מה צפוי בפינה הבאה, אם וכאשר תשודר?**

האמת היא שאין לי בדיוק מושג, מתי זה יהיה, אבל אם זה ישודר לקראת פורים, אז אחרוג מהרגיל. לא אעשה פינה משנה-מסוימת, אלא אקדיש אותה לקטעים שנכתבו עבור החג בשנים שונות. חלקם — אפילו איננו זוכרים שהם נכתבו, במקורם לפורים. כל זאת, אם וכאשר.

מאיר שיטריט:

„בעלי הרכב הצמוד בכנסת דאגו לעצמם!“

חוסכים, חוסכים, אבל ועדת-הכספים של הכנסת אישרה, השבוע, הטבות לבעלי-הרכב הצמוד. כמחצית מחברי-הכנסת שהצביעו בעד החוק — אברהם שמירא, בני שליטא, גידעון גדות, עובדיה עלי — הם בעצמם בעלי רכב צמוד. עובדה המעמידה בסימן-שאלה גדול את השיקול שהינחה אותם בהצבעתם.

שניים מהם אף התחמקו מלהתבטא בנושא הזה. בנושאים אחרים, הסבירו לי, היו מתבטאים ביתר שימחה. בכל זאת שוחחתי עם אחד שלא הצביע נגד ולא בעד, והוא בעל רכב צמוד, בתוקף תפקידו כראש-מועצה — מאיר שיטריט.

● **ידוע לי שהתנגדת להטבות. כיצד קרה, אם כך, שלא הצבעת?**

כי זו היתה „חטיפת הצבעה“. ההצבעה הוכרעה בהפרש של קול אחד. כשהיה ידוע לכולם שאני מתנגד, הכעתי את עמדותי יום קודם לכן בצורה הברורה ביותר. אמרתי, שלא יתכן שאם רוצים להטיל על הציבור אגרת חינוך בשווי 24 מיליון דולר, והעידוכן על הרכב הצמוד עשוי להכניס, על פי התחזיות, לאוצר המדינה, 12 מיליון דולר — יוותרו על העידוכן ויחייבו את הציבור באגרה.

אגב, רק שתקבלי מושג על סדר-הגודל של הסכומים המוזכרים — כלל הגירעון של ערייה-הפיתוח הוא כ-35 מיליון דולר. בכל אופן, לא הוריעו כאותו יום שלמחרת תהיקים הצבעה. ביום שלאחר מכן ידעו כולם שעליי להשתתף בישיבתה של ועדת-הכלכלה שדנה בהצעת. הם ניצלו זאת וקיימו הצבעה בלעדית.

● **מה בדעתך לעשות בנידון?**

ביקשתי רווייה, הצבעה חוזרת, אבל איני מאמין שבעניין כמו הרכב הצמוד מישור יחזור בו. אבל ההצבעה מחייבת רק לשלושה חודשים. אחר-כך — נראה. אין לי דבר נגד אנשי-הציבור והפקידים הבכירים שמשכורותיהם נשחקו וזו מעין הטבה נוספת, אבל מדוע צריכים ליהנות מכך גם פקידים המרוויחים משכורות ענק, בשווי 5000 דולר?

אני מציע שני תעריפים: אחד עד משכורת בגובה 1000 דולר, והשני — מעל 1000 דולר. כך יחולו ההטבות רק לגבי אלה שמגיע להם.

● **מה יש לך לומר על עמיתך, בעלי הרכב הצמוד, שסירבו לעצמם השבוע, בהרמת יד, תוספת שבר?**

אין לי צל של ספק שהצבעתם נבעה אך ורק מהעובדה שהם עצמם בעלי רכב צמוד. אני לא יפהנפש. גם לי אין המשכורת מספיקה לכלכל מישפחה. אני טוען — מזה חודשים, ובגלוי! — שיש להעלות את המשכורות של חברי-הכנסת, אבל לא יתכן שנראג לעצמנו ונחייב את הציבור לשלם אגרת-חינוך, אלה שהצביעו השבוע כפי שהצביעו דאגו אך ורק לעצמם.

**„סקס זה משהו שפשוט
צריך להרגיש אותו!”**

A black and white portrait of a man with dark, curly hair, a full beard, and a mustache. He is looking directly at the camera with a slight smile. The image is framed by a thin black border.

**„אולי כשהנהגים ידעו
את החוקים, יצ"יתו להם!"**

„עצוב לי מאוד שצה"ל הגיע שוב לכפר גויה!"

טרטל את מכוניתך ב-"טרטל וקס"

טרטל אותה: את מוצרי "טרטל וקס" אפשר להשיג ברשתות השיווק, בתחנות הדלק ובחנויות המובחרות לאביזרי רכב.

יבואן בלעדי: מ.ש.ב. בע"מ,
בית אלפא 15, ת"א טל: 03-3387114.

לרענון ולשמירת שכבת הוקס שטוף את מכוניתך אך ורק ב-ZIP WAX - השמפו המכיל וקס.

כמה פעמים בשנה כדאי לטרטל את המכונית

מכונית חדשה או צבע חדש יש לטרטל פעמיים בשנה, מכונית בת שנתיים עד ארבע שנים יש לטרטל מספר פעמים בשנה, מכונית מעל 5 שנים יש לטרטל מספר פעמים בשנה, אך לפחות פעם בשנה עשה פוליש טוב.

טרטל את מכוניתך במוצר המתאים לה!

MINUTE WAX - וקס כן רגע! תוך 15 דקות של התזה וניגוב ללא מאמץ, מכוניתך מוגנת ומבריקה! לצבע מטלי השתמש **METALLIC WAX** ב-

אנו ממליצים לנקות סימני דהיה בחומר ניקוי עדין (פוליש). אם צבע מכוניתך עלוב פנה לצבעי רכב ואחרי כן טרטל אותה באופן סדיר.

הקדש למכוניתך 5 דקות מזמנך, היא שווה את זה. חשוב שתדע כמה עובדות: למן הרגע הראשון מכוניתך חשופה לתנאי האקלים. שמש, גשם, לחות, זיהומי תעשייה ופליטת עשן מכוניות נלחמים בה ללא הרף.

גם מכונית חדשה זקוקה לטיפול יעיל כדי להגן על צבעה מפגעי האקלים. היום ברור שרק מוצרים המכילים וקס עומדים במשימה.

פרנקו & דן

turtle wax **טרטל וקס**
סדרת מוצרים לטיפול הרכב

**יובל כספין יצא לכבוש את אמריקה,
הצליח, ולפתע נסגר לו הברז. עכשיו
הוא מנסה בניו-יורק שיטה ישראלית**

מכור זאת בעצמך

חשב לאסוף את מטלטליו ולשוב ארצה. **שיכמייית-כבש.** אבל האגו לא נתן ליובל לשוב סתם ככה, לפני שההצלחה תאיר לו פנים של-ממש. הוא לא איבד את עשתונותיו והחליט שהוא יראה לכולם — הוא יהיה עצמאי ויצליח בלי טובות של אף אחד. הוא קנה שולחן-גזירה ושתי מכונות-תפירה, והושיב בדירת הסטודיו הקטנה שלו שתי תופרות וכך, בלילות הקרים והמושלגים, הוא צייר את

צרט, לארוחת-ערב, לקוקטיילים ולא-רועים חגיגיים. הקולקציה היפהפייה היתה תלויה לראווה במחיריה המרשימים ואמנם קנו פה ושם. אבל מפה ועד תשלומי שכר-הדירה (משהו בסביבות 20 אלף דולר לחודש) היה המרחק רב והמממן החליט שעדיף להפסיד קצת כסף ולא הרבה. הוא לא חיכה לניסים וסגר את העסק ואת הברז ליובל. יובל הלך כמה ימים אבל וחפוי-ראש. למכה שכזאת הוא לא ציפה. אבל

אדריכלית מירושלים היא מלי לנגוצקי (עונדת ה' ענק). הדואגת להימצא בכל אירוע ישראלי בניו-יורק. היא באה לתצוגה בחברת דוגמנית רוסיה.

רעיונותיו ובבוקר גזר את גזירותיו. קנה בדים ונתן לשתי התופרות לתפור. התוצאות לא איחרו לבוא ויובל שוב הרים את הראש כשבאמתחתו קולקציית-חורף יפהפיה ונותרת רק הבעיה למי מוכרים אותה? טלפון פה, טלפון שם וכבר אורגנה לו תצוגת-אופנה בדירתה של אחת מידידותיו הישראליות. ומי ידגמן? חברותיה של בעלת-הבית, חתיכות חטובות וגבוהות, וללא תשלום, כמובן. יובל זכה למחאות-כפיים וקיבל גם כמה הזמנות. כשראה שהעסק הצליח,

לא בחר כיובל כספין יתאבל זמן רב. הוא התחיל מכחת את רגליו בין בתי-האופנה של השררה השביעית ובחר בהצעה שהכי נראתה לו, לעצב קולקציית ביגדי-עור עבור חברה לא גדולה, אבל טובה. מקום קטן ששם יעריכו את עבודתו. וכך אומנם היה. יובל בן ה-30 עבר חודשים אחדים והוציא מתחת ידיו קולקציה לתיפארת. אבל בניו-יורק עם תום העבודה לא נזקק ליובל יותר, פשוט פיטרו אותו ושוב הוא עמד לפני שוקת שבורה וכבר

היא צילה לביא, לשעבר מנהלת פאב הכירכרה בתל-אביב ופאב הפרדס בנס-ציונה. המנהלת כיום מיעדה ובית-קפה בבניין-הפאר טראמפ-טאואר.

אשת הכירכרה צילה הגיוגית קצו-צוניה-שוער, בשינוי לת-שק שחורה מקטיפה ועם תכשיטי-כסף גדולים.

יובל כספין נסע לכבוש את אמריקה, אבל את אמריקה אי-אפשר לכבוש בשנה וחצי. אפילו לא את ניו-יורק, גם אם היית ידוע ומצליח בישראל הקטנה ובתל-אביב הגדולה. בתחילת שהותו בניו-יורק אמר יובל כספין: „באתי לחפש הכרה בארץ האפשרויות הבלתי-מוגבלות“ ולמרות שאף אחד לא חיכה לו שם, הוא הצליח לשחק אותה בגדול בתחילת דרכו (העולם הזה 26.6.85) ומזלו האיר לו פנים. הוא פגש בניו-יורק את ידידתו סמדר, אשתו של הישראלי מרטין טאוב, הנמצא שם יותר מ-20 שנה, ושהתעשר מעיסקי רחיצת-מכוניות. כשטאוב ראה את תיק העבודות של יובל הוא החליט מייד להשקיע בו ולממן לו סטודיו, הם חיפשו ומצאו מקום נהדר בשדרות מדיסון ורחוב 64. זהו איזור מאוד יוקרתי, שבו מצויים כל מעצבי-האופנה הגדולים, כמו איב סאן לורן, ג'ורג'יו ארמני, ז'ינשני ועוד. יובל תיכנן את פנים אדריכלות-העבודה בצורה מרשימה ובטוב טעם — קירות לבנים, ריצפת-עץ חומה, עליה שטיחי זברה אמיתיים, מראה גדולה במיסגרת שחורה ומיתלים שחורים, עליהם תלה את הקולקציה המפוארת שהוא הכין עבור הנשים האמריקאיות האהובות והיודעות להתלבש והמוכנות גם לשלם ממון בירוקים. **סגירת הברז.** כשנשאל יובל איזה בגדים הוא מעצב, הוא משיב: אפטר-פייב. כלומר בגדים שניתן ללבוש משעה חמש אחרי-הצהריים עד לתוך הלילה — שמלות וחליפות בהן מתהדרים כשהולכים לתיאטרון, לקוני-

בעלת הבית דורית למברוזו הבלונדית, צלמת ישראלית העושה חיל בניו-יורק, עם יובל כספין. דורית מתגוררת בעליית-גג ענקית מול נהר האדסון ואירחה בביתה 50 נשים.

חיות מצליחות הן הזכרות והנמרים. ולא רק מעור אמיתי. משמאל: הדוגמנית הכושית אלינור פמברסטון. מימין: חנה עופר.

מעיל וסרבל הדגימה חנה עופר. יש ראלית המתגוררת בניו יורק. שורתמה להופיע בתצוגה. בהתנדבות כמוכן.

שחורות משולכות כתחרה ואכנים נוצצות.

אחרי מחיאות הכפיים הודיע יובל כי את הקולקציה הוא לא מוכר, הוא רק מקבל הזמנות ומבצע אותן. ההזמנות אומנם לא זרמו כמים, כי בניו יורק 300 דולר זה סכום שאינו בלתימכוסל, אבל בכל זאת, כמה הזמנות יצאו לו מאותו הערב.

סיגנון הכמרים. בין האורחות בלטו מלי לנגוצקי, אדריכלית ירושלמית, הנמצאת כבר שמונה שנים בדרכה לארץ, שבאה בחברתה של טטיאנה שפילי, רוגמנית רוסייה ומכר קשת בניו יורק; צילה לביא קצוצת השיער, שניהלה את פאב הכיכרה בתל-אביב ועכשיו מנהלת את המסעדה בבניין הפאר טרמפ טאוור שבשרה החמישית; נורית הירש ובתה, שישבו בניחותא על ריצפת העץ ושוחחו עם הפסלת שחורת השיער

צילצל לידירתו הטובה, הצלמת רורית למברונו, והציע לה לחזור על התצוגה באותה מתכונת.

רורית הבלונדית, המתגוררת בעי לייטג (לופט) רחבת ידיים מול נהר ההארסון, ענתה בחיוב וכך, בשבת אחר הצהריים, היא הזמינה לדירתה 50 נשים, אמריקאיות וישראליות, לחנות בתצוגת האופנה של יובל.

הפעם גם הגדיל יובל כספין לעשות והזמין רוגמנית כושית יפהפיה ומיקצועית והציג שמלות שחורות צמודות, עמוסות פאייטים; שמלות כותנה וג'רסי; מעילי שכמיה דמוי פרוותי כבש; ו'אקט' צמר רחב וארוך ומתחת חצאית קפלים ארוכה; חליפת מיכנסיים צמודה מכר שחור משולב כזהב ו'אקט צמר רחב וארוך ומתחת חצאית קפלים ארוכה; חליפת מיכנסיים צמודה מכר שחור משולב כזהב ו'אקט תואם וכן חליפות עור ו'מש

**"אומנם חברי
ה טוב מת
מאידס, והייתי
בהלם, אבל
את ניו יורק
איני עוזב!"**

שחור לבן יובל כספין והדוגמנית הכושית קצוצת השיער אלינור, שהיתה הדוגמנית המיקצועית היחידה בתצוגה. יובל לובש ז'אקט אורגנזה שחור ואלינור - חליפת ערב.

עקרת בית טלי רוז פיה אקזוטית וידידתו של יובל.

כתבה: אורנה גלזן, צילמה: רקפת זהבי

האופנה של יובל, ונפגשה שם גם עם ידידתה, הפסלת אריאלה שמיר (בחולצה הלבנה). נורית לומדת מוסיקה באקדמיה ובעלה מנהל חברה מקומית.

המלחינה והפסלת נורית הירש (באמצע, לובי) שטוודר שחור הביאה את בתה בת ה-12 לתצוגת

אבי קרונפלד. אחד משבויי מלחמת-הלבנון, מתייחס לחטיפת שני החיילים בשבוע שעבר, ומספר תוך כדי כך על החוויות שלו בשבי, על היחס אליו ויחסו שלו לשוויבין, על הבעיות של כל שבוי ומישפחתו, ועל הצורך במאמצים לשיחרור שבויי צה"ל

"כששמעתי על השבויים החדשים, זה עשה לי לא־מובן. אני יודע שזו הרגשה כבדה, להיות שבוי"

"ההרגשה של המישפחות אולי יותר קשה מזו של השבוי עצמו, כי הוא יודע מה קורה איתו והם לא"

"אדם נשלח למלחמה ונפל בשבי – צריכים לדאוג להחזיר אותו, ולא חשוב כמה ישחררו תמורתו"

ראיינה עות סרגוסטי

"לא היכו אותנו, וזה יאמר לזכותם. אבל אני אחד לא מאמין לי כשאני אומר את זה"

"אני אחד לא רוצה ליפול בשבי. כשאחיה יכול, אחיה מתגונן. אנחנו הוכתענו ממרחק של שלושה מטרים"

"לא היו לי סיזימים כשחזרתי. הצמידו לי פסיכולוג, אבל אחרי כמה שיחות הוא אמר שחבל על הזמן"

שבוי – זה כמו

להיות כלב בכלוב!"

העיקרי במשך שנה ורבע, שאותן בילו בחב"רתם של לוחמי פת"ח. הוא מתרגש רק כשפוגעים שוב בנקודות הכואבות – בדרך נפילתם בשבי ובמחיר השיחרור. אז העיניים שלו נוצצות ודיבורו הופך לשוטף יותר. הוא מוכן לחזור בפעם המי יודע כמה על הדקות הקריטיות שבהן הופיעו מולם הלוחמים של הצד השני. כיוונו לעברם את הנשק, הפתיעו אותם בעודם יושבים שאני נים במוצב של צה"ל. אי-שם קרוב לכביש ביירות-דמשק, לא מעלים על דעתם אפשרות של אויב כל-יך קרוב. ברור לו ואין לו ייסורי-מצמון על הדרך שבה נפלו בשבי. אין לו ספק כי כל החוליה, כל שמנות החיילים, נהגו כשורה. האשמה היתה, כך הוא חוזר

שהיה וניהול ונמצא עכשיו בחופשה אחרי סיום הסמסטר הראשון. בינתיים הוא עוזר לגיסו, הזמר משה הילל, במועדון החומה שפתח בעכו. בזמנו, כשישב בשבי, כתב אבי לשרית. אחותו הגדולה, וביקש ממנה שתפ"על כדי שישמיעו את שיריו של הילל ברדיו. הוא כתב שזה יכול לעודד אותו אם ישמע את קרוב-מישפחתו בטלפון קטן שקיבלו השבויים מעת לעת משוביהם. העולם הזה נרתם אז לעזרתה של שרית ופירסם את בקשתו של אבי.

אבי קרונפלד אינו מתרגש במיוחד כש-הוא נזכר שוב בחיי היומיום של השבי. בשיעמום הנורא, במישחקי-הקלפים הבלתי-נגמרים, בחומס ובפול שהיו המזון

חטיפתם של שני החיילים בשבוע שעבר החזירה את אבי שנתיים ויותר אחורה, אל תקופת השבי שלו, אל השיחרור שלו. אין לו בעיה לשוב ולספר עוד פעם את סיפור נפילתו בשבי, עם שיבעת חבריו האחרים. חמישה מהם היו איתו לאורך כל הדרך – ראובן כהן, אבי מונטבלסקי, רפי חזן, דני גילבוע ואלי אבוטבול – ושניים שהופרדו מהם סמוך לשבי ונמסרו לידי אירגונו של אחמד ג'יבריל: יוסקה גרין וניסים סאלס. שניים אלה הוחזרו הרבה אחרי השישה, ביחד עם חזי ש, שבוי מן הקרב העקוב מדם בסולטן-יעקוב.

היום אבי הוא סטודנט מן המניין בבית-הספר להנדסאים בטכניון. הוא לומד תע-

הוא חזר לכותרות מייד עם היוודע דבר חטיפתם של שני חיילי צה"ל בתחילת השבוע. בינתיים הספיק לשכוח את כל האירוע שלו. את היותו בשבי, את הטראומה, את השיחרור, את הוויכוחים סביב מחיר השיחרור, את הטענות בעניין נסיבות הנפילה בשבי, שלו ושל חבריו – ללא קרב. לאבי קרונפלד אין בעיה עם העניין הזה, לצה"ל אולי כן: העובדה היא שלאורך כל ימי החיפושים אחרי שני החיילים החטופים, טרחו להדגיש שוב ושוב שהשניים נפלו בשבי, או נחטפו. אחרי קרב, שהיו יריות, שהמחפשים מצאו קליעי-כדורים. שמשושת מכונית המרצדס שבה נסעו היו מנופצות, ושוב – שהתחולל שם קרב.

ריבקה קרונספלד עם אבי

הם חייבים לשחרר כי כל חייל יקר!

● זה היה סוג של בריחה!
אולי היה יותר טוב אם הייתי צועקת או בוכה.
● זה התפרץ כשהוא חזר.
זה התפרץ עכשיו. זה משמיע.
● אבי אומר שהוא שכן.
אנחנו לא. אנחנו מדברים על זה יום-יום.
קשה לשכוח טראומה כזו.
● היו רגעים ששאלת את עצמך למה דווקא את?
לעולם לא. זה גורל. טוב שקרה ככה ולא אחרת. טוב שהוא נשאר בחיים. במשך המלחמה היו לי הרגשות לא טובות. כל המלחמה לא ישנתי. הייתי מדמינת אותו פצוע שקרה לו משהו. אחרי שפינו את ביירות הייתי רגועה. כשבאו להודיע לי שפל בשבי הייתי המומה. לא האמנתי. מזלנו שנפלנו בידיים של ערפאת.

* בתמונה על הקיר: הזמר משה הילל. גיסו של אבי. שאת שיריו ביקש אבי לשמוע בשבי.

אמו של אבי:

"אני חושבת על זה יום-יום!"

על זה אין תגובה. הם הלכו למלחמה וזה המחיר שמשלמים כשהיינו.

● את חושבת שיוכלת לעזור למשפחות החדשות?

אולי מילה טובה. לקחים של איך להתנהג. אנחנו התנהגנו מאוד באיפוק. הייתי יותר מדי חזקה. אולי היום נשברתי בכיתי.

בכלל לא. כשבאו להודיע לנו היתה שעה 4 אחרי-צהריים. היינו ביציאה לחנות. אני זוכרת שלא צעקתי ולא בכיתי. רק שאלתי אם הבן שלי חי או לא. הם אמרו שלפי כל הידיעות לא היה קרב וכולם חיים. קמתי עשיתי להם לשתות.

● לקח לך כמה ימים לעכל את הבשורה? אני יודעת רק דבר אחד – ידעתי להתאפק. אבל היו לי גלים של חום. כשלקחתי מיטפחת רטובה וניגבתי את הפנים. היא התייבשה מייד. לבעלי היתה בלילה התקפה של עצבים.

● היו רגעים של ייאוש? זה נורמלי. יש רגעים שאת נשברת ושבו חזקה. אני השתדלתי להיות חזקה. וכאילו למסור לאבי מסר דרך הלב שלי שאני בסדר. כשהתחלנו לקבל מכתבים. וכשביקר קש שהכל יתנהל כרגיל. השתדלנו נורא.

חיינו גם עם כדורים. בלילות היה הכי קשה. לא הייתי הולכת לישון עד שלא דיברתי אליו. לתמונה. אחרי כמה חודשים קיבלנו קסטה של וידאו. וכשהייתי חוזרת מהחנות בצרייה אחרי שנתתי אוכל לכרם. לא הייתי מתיישבת מול הטלוויזיה ומסתכלת על אבי. זו היתה ההרגעה שלי. שראיתי את אבי מדבר. זה מה שהרגשתי. כל אינפורמציה שיכולנו לקבל היתה דבר טוב. אבל החודש שלא ידענו כלום היה הכי קשה. עד שעתונאי אחד צילם ארבעה מהם ואבי לא היה בתמונה. אבל ידענו שאבי חי ושהם רוצים להוציא את הנשמה. אני חושבת שאני התנהגתי למופת. כך אמרו כולם. דאגתי לכולם בבית.

במעלית. בדרך למטה. היא סיפרה לי כי אחרי שאבי חזר מהשבי היא נשברה ושהיום מאוד קשה לה. שהיא עצבנית. מתוחה. לא ישנה טוב. במשך השנה ורבע שהיא בשבי החזיקה ריבקה קרונספלד. אמו של אבי. את עצמה חזק בדיים. לא בכיתי אפילו פעם אחת. גם לא כשהוא חזר הביתה ונפגשנו. אז לקחתי כדור-ארגנה. אבל סום דבר לא נשאר כמות שהוא. הכל יוצא לאט-לאט. כמשך הזמן שמאז השיחרור. אבי שכן ושבו לחיים נורמליים. אמו ממשיכה לחיות את החוויה יום-יום.

● מה חשבת כששמעת על שני שבויים חדשים? זו הרגשה לא נעימה. החזירו אותנו אחורה.

● יש לך מה לומר להורים? קשה לתת עצה. זה מאוד קשה לומר איך להתנהג. אני חושבת שדרוש קצת איפוק. לא להיכנס לפאניקה. דרושה סבלנות. תיקווה. הרבה תיקווה שיחזרו בריאים. קשה גם לא להתייחס לכל התעמולה שעושים. גם לנו הוציאו את הנשמה. אמרו שהרגו שניים – ולא האמנו.

● כמה זמן עבר עד שקיבלת אות-חיים ראשון? חודש וחצי.

● ישנתי כל הלילות לא ישנתי. עברה עלי תקופה קשה. ידעתי מאוד להתאפק וגם הייתי מבקשת מההורים שימשיכו כרגיל. שייצאו לעבודה. אנחנו יצאנו לעבודה למחרת. לא ישבנו בבית אפילו יום אחד.

● מישהו נתן לכם עצה? רבי-העיר בא ואמר שנצא לעבודה ושלא נישאר רגע אחד בבית. שנמשיך לנהל חיים כרגיל.

● זה הדבר הכי חשוב? כן. ולחיות בתיקווה. לדעת שיש מאחורי רינו הממשלה וצה"ל. שיעשו כל המאמצים. איתנו התנהגו יפה. היחס היה טוב מאוד. למרות הטענות שהיו כשתזרו! למרות המחיר היקר!

ואומר. בפקודות שניתנו. במיקום העמדה. בפני השטח ובידע המודיעיני. על התנאים בשבי עצמו הוא מספר כמעט בשאט-נפש. כאילו מדובר באיש אחר. הוא נזכר איך ישנו במשך כל החודשים הארוכים על הריצפה. ועד היום. הוא מתלונן. יש לו כאבי-גב.

אבי. היום בן 22 וחצי. חגג שני ימי-הולדת בשבי. האחד סמוך לנפילתו והשני סמוך לשיחרור. הוא חוזר ומסביר שוב ושוב כי הדבר שהחזיק אותו ואת חבריו בשבי היתה התיקווה. וגם הידע שבבית עושים הכל למען שיחרורו. שיש מי שדואג להם. מי שחושב ופועל למענם. חשוב היה לו לדעת כי בבית הכל מתנהל כרגיל. שההורים ממשיכים ללכת לעבודה וממשיכים לנהל אורח חיים נורמלי. הידע הזה הקל עליו את תקופת השבי. הוא שב ומדגיש שזה הדבר הכי חשוב לשבוי בשבי – התיקווה. והידיעה שבבית הכל בסדר ומתנהל כרגיל.

אבי בילה עם חמשת חבריו תקופה של שנה ורבע צופנים ביחד באותו החדר. ישנם על אותה הריצפה. משחקים שוב ושוב באותם הקלפים. קמים ביחד. הולכים לישון ביחד. תומכים ומעודדים זה את זה. לא נותנים לאיש להישבר. לא נותנים לאיש להיכנס לתהומות הייאוש. אין לו ספק כי עצם היותם יחד עזר מאוד להעביר את התקופה הארוכה. עזר להתגבר על חוסר הידע מה יהיה בעתיד ומתי יסתיים הסיוט. שישה חברים שהלכו ביחד לנח"ל. עלו ביחד ללבנון עוד בתחילת המלחמה. שמו ביחד באותה עמדה. נשבו ביחד. עברו ביחד חוויה קשה. אינטנסיבית. ארוכה. היום כמעט שאין ביניהם קשר. הם אינם חוגגים את יום השנה לשיחרור. בוודאי שלא את יום השנה לנפילתם בשבי (הם נשבו ב-4 בספטמבר 1982 ושוחררו ב-24 בנובמבר 1983). כל אחד התחיל את החיים שלו. הוא אומר כשאני מתלמדת איך יתכן שאנשים שנעשו כל-כך קרובים אחד לשני ניתקו כמעט כל קשר ביניהם. הוא רואה רק את אלי אבירי. טבול. וגם אותו רק משום שהם לומדים ביחד בטכניון.

ובכל זאת. כששמע בשבוע שעבר שחטפו שני חיילי צה"ל בלבנון. הוא הגיב אחרת מאשר רוב הציבור בארץ. רוב הציבור שלא חווה את חוויות השבי. רוב הציבור שבעיניו מלחמת-הלבנון התרחשה אישם בצפון הרחוק.

● מה חשבת כששמעת על השבויים החדשים השבוע?

זה עשה לי מצב-רוח לא טוב. ישר חשבתי גם עליהם. על ההרגשה שלהם. כי אני יודעת שזו ההרגשה כבדה. וחשבתי גם על המשפחות. זה נורא לא נעים לשמוע שהבן נשבה. ● כל הזמן מקפידים לומר שהם נלחמו. שהם לא נשבו סתם. אתה חושבת שזה בעיקבות המיקרה שלכם. שזה לקח?

משחקים קלפים בשבי: כהן, קרונספלד, אבוטובול, מונטבלסקי (מאחור) ושוזר. אף פעם לא חשבתי שאני גיבור!

אין לקח. במיקרה שלנו לא היתה הזדמנות להילחם.

● היו הרבה ירירות עליכם משום שלא נלחמתם.

אף אחד לא ידע מה קרה: הנסיבות שלנו היו שונות. אני לא יודעת מה הנסיבות פה.

● אתה לא חושבת שמה שהשתנה בצבא. באווירה. מאז שאתם נפלתם

בעיקבות חקירה. או בעיקבות מה שהיה בשטח.

● אמרו לכם מה היו תוצאות החקירה?

לא אמרו לנו. ולמרות זאת אני רוצה עדיין לעמוד לדין. אני חושבת שמה שצה"ל עושה הוא לא רוצה להפיל אשמה על קצינים בכירים. יותר

קל להפיל אשמה על חיילים פשוטים מאשר על קצינים. אולי זה שיקול נכון.

● אתה מתעניין באופן מיוחד במיקר? רה החדש?

לא. דווקא לא. אותי מעניין שיחרור הביתה מהר.

● אתה חושב שאילו היו מחפשים אחרים. היה סיכוי למצוא אותכם מייד אחרי שנפלתם בשבי?

חיפשו. אני בטוח שחיפשו. אבל זה היה הרבה זמן אחרי שנפלנו בשבי. לפחות שלוש שעות.

● איפה הייתם אז? הלכנו ברגל. אני חושב שאילו היתה עירנות. יתכן שיכלו לעזור. לא עשו לנו בדיקות קשר. אפילו לא ידעו שנפלנו בשבי. רק אחרי שלוש שעות.

● שלוש שעות הלכתם ברגל? אפילו יותר. כי היינו צריכים לעלות על הר גבוה. רק אלי אבוטובול נפצע ולקחו אותו ברכב. אנחנו הלכנו ברגל עד המפקדה שלהם. ומשם לקחו אותנו ברכב.

● איימו עליכם? כנור. מלכתחילה. ואחר-כך הצטרפו אליהם עוד חיילים. לא היתה הזדמנות לברוח.

● יכולתם לדבר ביניהם? לא. הם ביקשו שנשתוק. שנעשה מה שאומרים לנו ושנשתוק.

● באיזו שפה דיברו איתכם? עברית. כולם גרו פה בארץ. הם מכירים את הארץ לא פחות טוב ממני.

● הם אמרו מייד מי הם? כן.

● מה אמרו? כשתפסו אותנו אמרו: אנחנו אנשי אש"ף. אירגון פת"ח. ואנחנו מבקשים שתרימו ידיים ואל תנסו להתנגד.

● ידעת מה זה אש"ף ופת"ח? בהתחלה ידעתי שקיים אירגון פת"ח. עליו שמעתי עוד לפני השבי. אבל לא ידעתי שיש אחר ג'יבריל. זה נודע לי רק אחרי חודשיים.

● ידעתם מה ההבדל? לא ידענו מה הם. לא ידענו כלום. שניים מאיתנו – יוסף גרף וניסים סאלם – הופרדו בדרך והם נלקחו לאחמד ג'בריל. שאלנו כל הזמן קצינים בכירים מה שלום השניים ואיך

„שומר עלינו רבי-סרן
שהיה סגנו של אבנר
ג'יהאד. נדמה לי שהוא
שבו עכשיו בארץ.
הייתי רוצה רק לראות
אותו ולא יותר“

● למשל?
שאלו אם המלחמה היתה מוצדקת. ואמרתי שלדעתי היא היתה מוצדקת.

● הריעה שלך השתנתה מאז?
לא. הריעה שלי תמיד היתה אותו הדבר. ● גם היום אתה חושב שהמלחמה היתה מוצדקת?
כן.

● גם לאור השבי האחרון?
כן. אין שום קשר בין זה שחיילים נפלו בשבי לבין זה שצריכים להיות ברצועת-הביטחון.

● אתה עושה מילואים?
אמור לעשות. אבל עוד לא עשיתי. ביחידה קרבית אני לא אוהב, כי לפי אמנת זנווה, שבוי שנחפס פעמיים באותו המקום יכולים להרוג

(המשך מעמוד 25)

אותו. אם אני רוצה לשרת ביחידה קרבית. דרו?
שאל לי המון חתימות של כל מיני אנשים.
באיפן תיאורטי. אילו היית בוחי?
דה קרבית והיו שולחים אותך ללבנון.
היית הולך?

זה שאלה קשה. ממש שאלה קשה. אני חושב
שלא הייתי הולך עוד פעם ללבנון. אני חושב
שאת "שלי" עשיתי מספיק. מעל ומעבר.
לפעמים היו באים לאכול איתנו, כאילו כדי
להראות שהם אוכלים אותו דבר.
סדריהל גם הם היו סגורים איתכם
באותו בית.

כן. אבל היו להם תנאים יותר טובים.
היו פעמים שנשארם רעבים?
היינו אוכלים הרבה פיתות.

**"אני חושב שפח"ח
יותר טוב משאר
האירגונים. הם יותר
מתונים ביחס שלהם
לשבויים"**

ומה עשיתם אחרי ארוחת-ביוקר?
קלפים עד ארוחת-הצהריים. הם לימדו אותנו
הרבה מישחקי-קלפים. עשינו שם סטאו' רציני.
הייתם מהמרים?
לא היה על מה. לפעמים על תרונות של
שטיפות-כלים. אחרי הארוחה היינו שוטפים כלים.
גם את שלהם. לפי סבב, או מנקים את החדר. זה
דווקא היה טוב לשטוף כלים, היתה תעסוקה.

ואחרי ארוחת-הצהריים?
עוד הפעם קלפים. או מנוחה. היינו עייפים
אחרי שישחקנו קלפים.
מי היה האלופה?
כל פעם משהו אחר היה מנצח.

ובערב?
ארוחת-ערב ועוד פעם קלפים.
לא היו מישחקים אחרים?
לקראת הסוף הביאו ספרים עם החבילות.
לפני כן לא קראת כלום?
פה ושם היו נותנים לנו עיתונים בשפה ערבית
והיינו מסתכלים בתמונות. ראובר היה קורא קצת
ערבית.

למדת ערבית בשבי?
היו מדברים איתנו ערבית שוטפת ועם הזמן
התחלתי להבין ואפילו לדבר איתם.

היה איתנו הרבה. קראו לו מחמוד, ואם אני לא
טועה הוא שבו עכשיו בארץ. כי פעם שמעתי
בחדשות שצה"ל תפס ספינה. מאוד הייתי רוצה
לרדת אם הוא פה.

היית רוצה לפגוש אותו?
לראות אותו, אבל לא יותר מזה.
היית נותן לו חבילות?

לא. לא חושב. הוא נתן לי חבילות? הסיבה
היחידה שהייתי רוצה לראות אותו היא שעכשיו
המצב הפוך, שעכשיו הוא שבו וקורם היה
להיפך.

זו הרגשת ניצחון?
לא. וגם לא כדי להתגרות בו, אבל מין הרגשה
כזאת.

**מה היה הדבר הכי קשה - הרי
גשת השיעמום?**
כן. השיעמום. במיוחד בהתחלה. בכמה חוד-

שים הראשונים שאתה סגור וכל אחר בא ואומר
משהו ואתה חייב לעשות. אותי עיצבן במיוחד
ליל-שבת שאני נמצא שם.

למה?
חשבתי על זה שבלי-לשבת החברה יוצאים
לבלות ואני תקוע.

קינאת?
לא. לא קינאה. אבל פשוט לא נעים כזה.
ובמיוחד המחשבה על המישפחות, על ההורים,
לא ידעתי איך הם קיבלו את זה, מה הם עושים,
איך הם חיים. אם הכל כרגיל. ררשתי ררך
המיכתבים שהכל בבית יתנהל כרגיל, ושהם
יילכו לעבודה, ולשימחתי זה כך, הם שמרו על
איפוק והשלימו עם המצב.

**זה הקל עליך שירעת שבבית הכל
כרגיל?**
בטח, זה הקל עלי ועל כולם. כי זה מרגי.

מה מרגי?
אני נורא דאגתי להורים שלי, איך הם יקבלו
את זה, זה לא דבר רגיל.

היית צריך לדאוג לעצמך, לא להם.
אני ידעתי מה קורה איתי. הייתי בטוח שהם
חושבים עליי כל רגע. אני ידעתי מה קורה איתי
והם לא ידעו וזו הרגשה מאוד קשה להורים. אני
חושב שההרגשה של המישפחות אולי יותר קשה
משל השבוי עצמו, כי הוא יודע מה קורה איתו
והם חושבים כל הזמן אם מכים אותו, או מתע'
ללים בו, ואלו הרגעים המפחידים.

היכו אתכם?
לא. בכלל לא. זה ייאמר לזכותם. אבל אף אחד
לא מאמין לי - גם הוריי לא האמינו. קשה
לאנשים לעכל שהם לא הרביצו.

אני חושב שאם רוצים לשבור משהו אפשר גם
בלי אלימות, בדרכים אחרות. זה שהכניסו אותנו
לצינוק, למשל.

זה שבר אתכם?
אותי אישית לא. כי הייתי מאוד חזק, וגם

**אתה חושב כך בעיקבות השבי
שלך?**
כן. בקשר ליחס לשבויים הם היו יותר מתונים
מאחמד ג'בריל. שהיה בן-אדם שקשה לתאר
טיפוס כזה. רק אחרי חצי שנה או משהו הוא הציג
את שני השבויים. לעומת זה ערפאת היה יותר
מתון אלינו.

**הם היו מדברים איתכם על ערי-
פאת?**
לא.

היו תמונות של?
בכל חדר שהיינו היתה תמונה גדולה במים

גרת. זה הדבר הראשון שהביאו לחדר כשבאנו. גם
כשהיו מראיינים אותנו לכל מיני רשותות טלי
וויזיה, היו שמים מאחורינו את התמונה, שיראו
בטלוויזיה.

**יש דברים שאתה חושב שהם לא
היו בסדר?**
באופן - לפעמים. בביקורי הצלב-האדום -

לא היו מספיק. לפי החוק יש רשות לביקור פעם
בחודש, ולנו היתה תקופה של חצי שנה, או
חמישה חודשים, שהמישפחות לא קיבלו כל
מיכתב.

זה היה בעיקבות המשאיות?
לא. הם אף פעם לא עידכנו אותנו. תמיד אמרו
שזה קשור במה שהחילים שלנו עושים לשבויים
שלהם באמצע, ושהם ייעשו לנו אותו הדבר. ואז
היה הסיפור של צאברה ושאתילה, והחילים
הפשוטים באו אלינו עם העיתונים ואמרו לנו:
תראו מה עשיתם! הם אמרו שצה"ל עשה את זה.
אמרתי שאני לא מאמין, כי אותנו כצבא מחנכים
שלא להרוג אורחים ובטח לא נשים, ילדים
ווקנים. התחיל ויכוח, כמובן ששתקנו, כי לא
רציתי להיכנס יותר מדי לוויכוחים.

ידעתם מה קורה בארץ?
לא ידענו, רק בשלב יותר מאוחר נודע לנו,
כששמענו חדשות, נודע לנו על ועדת-החקירה.

**היו לך סיוטים אחרי שחזרת מה-
שבי?**
לא. אחרי תקופה קצרה מאוד שכחתי.

קיבלת טיפול פסיכולוגי?
הצמידו לכל אחד פסיכולוג, והפסיכולוג שלי,
אחרי כמה שיחות, אמר שחבל על הזמן ושלא
אבוא יותר. אני גם לא הרגשתי צורך. סיפורתי
כל-כך הרבה פעמים את המיקרה, וכנראה שכך
הכל התפרק.

**הייתה עוינות כלפיכם מצד הצבא,
אחרי שחזרתם?**
לא עוינות, אבל כעסתי על כמה קצינים
בכירים שלא אמרו את האמת. לעומת זאת היו
קצינים שאמרו אחרת, כי ממש הוציאו אותנו
בתור שפנים, ואם הייתי מרגיש שהייתי אשם,
הייתי אומר שזו טעות שלי, זה יכול לקרות לכל
בן-אדם ואם רוצים להעניש - בבקשה: מרגע
שנפלת בשבי ועד היום אני יודע שאני לא אשם
אפילו טיפונת. אלה הטענות הקשות שלי לצבא.

**הייתה לכם הרגשה של גיבורים
ופיתאום הטענות נגדכם נחתו בסרי-
צוף?**
אף פעם לא חשבתי שאני גיבור. קבלת-הפנים
של הצבא היתה מאוד יפה, קיבלו אותנו יפה, וגם
כל עם ישראל. הצבא בכלל לא התערב בנושא
הזה, רק אחרי שהשניים חזרו, רק כמה ח"כים,
שלפי דעתי רצו להתפרסם על חשבוננו, הפילו
עלינו את האשמה - כמו פניחס גולדשטיין,
שאמר שהיכנים להעמיד אותנו לדין, גם צה"ל
לא אמר בפירוש שאנחנו אשמים. אמרו שאולי
לא היינו זהירים, אבל לא אמרו שהיינו אשמים.

עובדה שאחרי שנפלטו בשבי העיפו את המג"ד.
הסמג"ד, המ"פ והסמ"פ. אחרת, אם היינו אשמים,
לא היו מעיפים אותם.

המחיר יצר גם הוא ויכוחים בעם.
כשהשתחררנו, השישה, המחיר יחסית לא היה
כבר. לא שיהררו הרבה אסירים שפוטנים ממש, רק
איזה 70. כואב לי על זה, אבל היו חייבים לשחרר,
כי כל חייל יקר.

המחיר לא חשוב?
אין ברירה. הם יודעים את נקודת-ההתורפה
שלנו, וזו למעשה הגדולה שלנו - שאנחנו לא
מוותרים על אף חייל, ולהם אין ערך לשבויים

השישה על סטיל חיליהם בדרך לארץ
ידעתי שיעשו את הכל כדי לשחרר אותנו

שלהם. בן-אחותו של ג'בריל היה פה ולא עניין
אותו. אין להם שום ערך.

**ובכל זאת הם דאגו לשחרר כמה
שיותר מאשיהם תמורתם?**
יכול להיות שרצו להוציא כמה שיותר אבל זה

לא אומר שיש להם ערך לחיילים שלהם. אם היה
להם ערך, היו מחליפים על מיספר שווה. בגלל זה
שרוצים הרבה תמורת שלושה, זה אומר שאין
להם ערך.

**הייתה טענה שאולי היו צריכים
להשאיר אתכם עוד תקופה בשבי, ולא
לשלם מחיר בליכך גבוה.**

אני לא חושב. מישו יודע מה זה עוד שנה
שנתיים בשבי? מי שאמר את זה לא יודע מה זה
שבי. זה כמו להיות כלב בכלוב. זה אדם ששלחת
אותו למלחמה, ביצע משימה, נפל בשבי וצריך
לדאוג להחזיר אותו.

**לא היית מוכן להישאר עוד שנה
בכלא תמורת מחיר יותר נמוך?**
לא. וגם מי שחושב ככה, הוא לא היה חושב כך
אם חלילה הוא או בן-מישפחתו היה בשבי. כל יום
שאנחנו שם אף אחד לא יודע מה קורה
למישפחות, איך הם חיים פה.

**אתה מדבר יותר על הסבל של
המישפחות מאשר על הסבל שלך?**

**"כשהיינו בצינוק,
ערפאת בא לבקר,
הציץ דרך הסורגים
והלך"**

זה חלק לא פחות חשוב. זה יותר הסבל שלי
אבל גם הסבל של המישפחות. אני לא יודע אם
התחשבו בזה. התחשבו בסבל השבויים, שהוא
סבל, אבל גם סבל המישפחות חשוב. המישפחות
בארץ לא הניחו, היה לחץ כל הזמן.

זה טוב?
כן. אני חושב שכל הלחץ צריך להיעשות
בחשאי, בין המישפחות לגורמים המתאימים. לא
בפומבי, כי ברגע שכולם יידעו, גם השבויים יידעו
ויראו שיש לחץ וינסו לגבות מחיר יותר גבוה.

**היית מוכן לפגוש את מישפחות
השבויים החרושים?**
למה לא? הייתי מוכן לעזור ולהציע להם כל

מיני דברים מהבית.
למשל?

מנסיון של הוריי אני יכול להציע להם ולהס'
ביר להם מה זה שבו, איך שבו מקבל את זה. אני
מקווה שהמישפחות, עם כל הצער והכאב, ישמרו
על איפוק ועל קורדיות, אפילו שאני יודע שזה
קשה. אבל זה חשוב לשבויים עצמם, כשאני יודע
שהכל בבית בסדר, זה מוריד ממני עול וגם חשוב
לחינוך המישפחה. שימשיכו לתפקד כרגיל.

השישה בטרופול: מונטבלסקי, אבוטבול, גילבוע, קרונפלד, חזן, כהן*
רוב הזמן אכלנו פול. חומס ולבנה. זה היה בוקר, צהריים וערב!

השאר. תמיד היתה תיקווה שנחזור הביתה ואז
שום דבר לא שבר אותי.

חקר אתכם בהתחלה?
כן, כל אחד בנפרד. אבל לא עוד להם הרבה, כי
בסד"הכל היינו חיילים פשוטים ולא היה מה
להוציא מאיתנו, אז חקרו אותנו רק פעם אחת.

**אתה מרגיש ברימול שנשבת עלי-
ידי פת"ח ולא עליידי חיובאללה?**
כן. אני חושב שפת"ח יותר טוב משאר האיר-
גונים.

**על הקיר: הודעה של פת"ח ובראשה דגל
פלסטין.**

מיץ"16. טלוויזיה קטנה עם זכרון גדול

**טלוויזיה (14 ו-16) של מיץ-
הטלוויזיה היחידה עם זכרון
ל-50 תחנות ו-100 ערוצים.**

**ועכשיו... טלוויזיה קטנה
שהיא גדולה באמת**

מיץ — החברה שהפעילה את המותג — מביאה לביתך רעיון חדש מקורי וחסכוני: טלוויזיה צבעונית קטנה (14 ו-16 אינץ') בעלת תשתית לקליטת 50 תחנות וכ-100 ערוצים שונים.

וזה עוד לא הכל: לטלוויזיה הקטנה של מיץ יש איכות קליטה יוצאת מן הכלל כי המרכב הפנימי של טלוויזיה מיץ בנוי מחומרים מעולים שהרבה ידע ומחשבה מתוחכמת הושקעו בתכנונו ובייצורו.

הטלוויזיה הקטנה של מיץ מתאימה לחדרי ילדים, לחדרי אורחים, לשימוש ביתי וכמתנה מקורית לאלה שאוהבים באמת.

**ועכשיו... טלוויזיה קטנה
ב-12 תשלומים שקליים**

צמודי דולר הכוללים ריבית שנתי של 38%.

קנה עכשיו טלוויזיה צבעונית קטנה של מיץ ותהנה ממסלול תשלומים גמיש במיוחד:

עד 12 תשלומים שקליים צמודי דולר.

טלוויזיה 14 אינץ' — רק 105 ש"ח לחודש

טלוויזיה 16 אינץ' — 112.5 ש"ח לחודש

על כל תשלום מזומן — אספקה מיידית.

מיץ טלוויזיה עם מוח Metz

חילוקי דעות אחרונה בגן-עדן

מנגלה האנושי והמתחמד של הרופא הרוצח מנגלה. מנגלה-אברמובסקי מצטט את המשורר הגרמני וולפגנג פון גתה, לפני שהוא שולח את הילדים למישרפות.

מנגלה האנושי והמתחמד של הרופא הרוצח מנגלה. מנגלה-אברמובסקי, הוא האיש המגולם את גילגולו של מני ממוצא יהודי, קל-אוס אברמובסקי, הוא האיש המגולם את גילגולו

מוכרת עד היום כתסריטאית ועבדה יחד עם אישטוואן סאבו על התווידעות, ועם פאל ארדוש על נסיכת, עשתה במימון של הטלוויזיה ההונגרית ועם המפיק הגרמני אקושר ראס (מי שהיה מעורב גם בהפקת שלום לך בן, שהוצג בישראל בהצלחה ניכרת) סרט בשם אליסיום — שפירושו בלטינית הוא: גן עדן.

אליסיום הוא מחנה-השמדה דמי, יוני, לא היה כזה במציאות, אם כי הרגם

ז'ולט קויד קובאטש עם צוות שחקנים מכובד מאוד בסרט בשם הנעדרת, המנסה לתאר אנשים נואשים השבוים כל אחד במעגל המבורד שלו, והמנסים לפרוץ מן המציאות הכושלת אל החלום שהוא לפעמים ההצלחה, או החירות, או שניהם גם יחד. אבל הסרט כליך שיטחי וכליך רדוד, עמוס בהפגנות היסטוריה מכל הסוגים ובקלי-שאות דוגמת שחקנית כושלת המדמה לעצמה שהיא מעלה אוונגארד שאיש

היקרות ביותר, עם אפשרות לכוונן לגודל הראש ועם ספוגיות רחבות שאינן לוחצות על האוזניים.

מחוץ למנין

ר וקא מזה שנראה כתחילת הש' בוע כמבטיח אירוע קולנועי אידי-אלי, רק הגדיל את האכזבה. יש סרטים שבתוך זמן קצר אשכח לגמרי, וכאלה שהיום, כמה ימים אחרי הונגריה, כבר קשה לי להיזכר בהם: סאטירה מסור-כלת על הונגריה לפני מלחמת העולם השנייה (לפני מאתיים שנה של גיולה מר, סרט שייצג את הונגריה בפסטיבל ברלין שנערך בימים אלה והוא מלא בכריזות אנטישמיות בסיגנון דר-שטימר); סאטירה נוספת מגושמת על המעמד הבינוני החדש, ומשבר גיל ה-40 (זמן — אחת האכזבות הגדולות של בימאי מוכשר מאוד בשם פיטר גותאר, שאת סירטו הקודם, הזמן עמד מלכת, ראו בישראל); קומדיות בסיג' נון-ברוקס — או, במיקרה זה, צריך לומר: גולאש — שמאחוריהן מוחכמים היטב רמזים על החברה ההונגרית בת-ימינו, השקועה ברדיפה אחרי מותרות, וסרט יומרני מאוד של הבימאי הידוע

וזה היה עצוב, עצוב בעיקר משום שאותו קומץ עיתונאים מכל העולם — שאותם מזמינה הונגריה מדי שנה לגלות את הסרט ההונגרי, ומעניקה להם אירוח כיר המלך וגישת לארכיוני-הסרטים, אפשרות לראות כל סרט שנעשה שם בכל תקופה שהיא — מגיעים עם ציפיות ורצון טוב לאהוב את התעשייה הזאת, שהצמיחה כמה מן הצלמים והעורכים הטובים בעולם, מלבד אותם בימאים שכל פסטיבל מתכבד בסרטיהם, כאישטוואן סאבו או מיקלוש יאנצ'ו.

הפעם פשוט לא היה ממה להתפעל, חוץ ממרכז-הקונגרסים החדש, שנועד לתת לסרט ההונגרי את מיטב התנאים האפשריים: מרכז מפואר ביותר, צמוד לבית-מלון מפואר השייך לרשת נובל-טל והמוכיר בכל אפשרויותיו מלון מערבי לכל דבר.

העובדה שאין צורך לצאת החוצה בקור של מינוס 15 מעלות, ודי לעבור מיסדרון אחד כדי להימצא באולמי ההקרנה, מפנקת מאוד את העיתונאי. האולם הגדול מכיל קרוב לאלפים מקומות-ישיבה, ההקרנה היא באיכות מעולה, ומערכת התרגום הסימולטאני שצריך לראות כשישה סרטים ביום בעזרת מכשיר המכאיב פיסית לאוזניו — הן המשוכללות ביותר שנתקלתי בהן עד היום בפסטיבלים, וכנראה גם

ה יה זה פראנק קאפרה, האב, שא' מר בשעתו, בהוליווד, את המישי-פט הידוע: "לא די להיות הונגרי — צריך גם להיות מוכשר". הוא אמר זאת בתגובה לציפיות, שלא תמיד התממשו, מכמה הונגרים אחרים, שניסו להיקלט בתעשיית-הסרטים האמריקאית, בת-קופת תור הזהב שלה.

בעשור האחרון ריעה הונגריה תור-זהב פרי משלה בתעשיית-הקולנוע. זה כמה שנים ברציפות מעוררת חברת הונגרופילם — חברת הסרטים ה-הונגרית הלאומית את קינאתם העזה של אנשי התעשייה משני צידי מסך-הברזל. מאות פרסים בינלאומיים, שיווק לכל ארצות-העולם, אירועים קולנועיים בחוץ ובבית (בשנה האחרונה בלבד ערכה הונגריה 106 אירועים קולנועיים, שבועות קולנועיים, פסטיבלים ואירועים באוניברסיטות ובקולג'ים, כולל בארצות-הברית); אבל דווקא השבוע הזה, שנועד לחגוג מלאות 30 שנה להונגרופילם בבודאפשט, ושבזו הזמנה להשתתף, הזכיר לי את המישפט של קאפרה, כי דווקא בשנת-יומולדת זו עמד הקולנוע ההונגרי בסימן של משבר, ירידה, רדידות — כקיצור, אותה התעשייה שידעה להפתיע באנגיוורה, במפיסטו, בהת-וודעות עומדת השנה בפעם הראשונה מזה שנים רבות מבלי שיהיה לה סרט אחד שתוכל להצביע עליו ולומר — ולוא בשבילו היה כדאי.

אסקימו לימון אהבה עד טיפת הדם הראשונה היא קומדיה אופיינית בנוסח אסקימו לימון. על אהבתם של בני טיפשישרה, אשר אינם מסוגלים לנלות אחריות למעשיהם.

שלו נלקח מאותו חלק של טרזיני שטאט ששימש לגרמנים כחלון-ראווה לביקורי הצלב האדום, למעשה, זהו גם שם הרומאן, שהתפרסם מאוד בהונגריה מאת אימרה קוי, ושעל-פיו עשתה סאנטו את סירטה.

הסיפור מורכב משני חלקים. בראי שון מסופר על מישפחה יהודית מיוחסת, מאותן מישפחות בנות-מזל, שהותר להן להישאר בביתן בתקופת הנאצים אם כי בהגבלות מסויימות — למשל, היה עליהן לשאת טלאי צהוב בצאתן מן הבית, ונאסר עליהן לצאת ממנו עם רדת החשיכה. ילד בן 10, בנו של פרופסור למוסיקה ידוע-שם, יוצא לבקר חבר, ונתפס על-ידי המישרטה ההונגרית במסגרת מצור על יהודים, לשם גירוש למחנות-השמדה. כש הילד אינו חוזר הביתה, פונים ההורים המיואשים לחבר, נוצרי בעל קשרים עם צמרת השלטון ההונגרי, בתיקווה להחזיר הביתה את הילד, שנחטף כי אילור-בטעות. החבר מוכן לעזור אך אי-נו מסוגל.

את גלגלי המכונה אי-אפשר לעצור, וכל בורג שבה עושה את תפקידו היטב. דרך שורה ארוכה של פניות ותחניות — של ההורים לידידיהם באוניברסיטה ושל החבר לאנשים בעלי-סמכות — מתגלה האדישות

לא מבין, אשה בוגרת רעבה לסקס הסובלת השפלות ובלבד שלא תאבד את מאהבה החי כטפיל על חשבונה, וגיבור אומלל שריגשותיו שולטים בו במקום ראשו, ואחרי שתי תאונות-טיס נשלל ממנו רשיונו אך הוא חולם על השמיים.

אבל אם בכל זאת היה משהו שלם-ענו כדאי להגיח לבודאפשט, הרי אלה הנוף הנפלא של הרנובה המושלגת וארמונות לבנים, המיסעדות הציבי-עוניות, הפריקה והפאלינקה, אותו משקה אלכוהולי ממישמש, והוילמוש, מן האגסים, מחממים את קרבייך ביום חורף קר כקרח. אבל ביחוד היה זה בשביל סרט שראיתי, "מחוץ למנין", כאדור מאלפיה-טלוויזיה ההונגרית. סרט זה, השייך לסידרת הנסינות האחר-ונים לטפל בנושא הכבד ביותר שהיה אי-פעם, השואה, בדרכים לא-שגרתיות, עשה עבורי את השבוע והיה המשך ריגשי לסרט מסוג שונה לחלוטין שר-איתי באותה בודאפשט בשנה שעברה. אז ראיתי את טיול מאורגן של גיולה גאודק, שעקב במצלמתו בלי מילה אחת של פרשנות אחרי קבוצת ניצולי אושוויץ, שיצאה לטיול מאורגן באתר-ההשמדה שהפך לשדה פורה, הפעם, מנקודת ראות שונה לחלוטין, חזרה אליי האימה: אריקה סאנטו, שהיתה

קובאטש, הנעדר. זהו סרט על מציאות ועל חלום של כל מיני אנשים השבוים בידי גורלם ואשר לעולם אינם מצליחים לממש את שאיפות חייהם.

הנעדר לילי מונורי (לבושה בבגדי-הנוף) המג' למת דמות של שחקנית כושלת, השור-גה כל ימיה באשליות, בסרט של ז'ולט קז'די

עדנה פיינרו מדווחת מפסטיבל הסרטים בבודפשט

ואת השאיפה המוכרת ליצור דור חדש, בריא כגופו וברוחו. כמה שעות אחרי הנאום מוזמן הרופא את הילדים למיקלחת. אומנם הם כבר התקלחו במחנה זה כמה פעמים. אפילו שחו בכריכה, אבל הפעם, כשכורר שגרמניה עומדת להפיץ סיד את המלחמה, וזהו המיקלחת החדשה. הילדים מובלים בשורה מסודרת לתאי הגאוזים.

מה שמיוחד את סרטה של אריקה סאנטו מסרטים אחרים על הנושא הוא הניגוד המושלם בין האווירה, הצילום, המוסיקה, הטון המאופק המינורי והשליש של מה שמתרחש על הבר למשמעות הקטגורית של הדברים. מחנה ההשמדה של הילדים, הממוקם באחוזה מפוארת, נראה כמקום קטן לכל דבר. ודווקא אותה התנהגות קורקטית של הרופאים והאחיות מגדילה את המימד המיפלצתי של המעשה. גם בהנחה שמחנות ההשמדה היו נראים כמו אליסיוס, לא יתכן לצפות מתרבות המנצלת את כוחה להשמדת האדם שתהיה אנושית. סאנטו מהדירה את הילד, פלצות לאטילאט וביד עדינה. הילד, בהיר עיניים וחייכן, אינו חש את הנ"עשה סביבו. בסדרה, כשמתנהגים יפה לא בוכים, מקבלים אפילו עוגה וכוסית בבית הרופא. בכלים יפהפיים וליד שולחן מהודר.

אומנם לפעמים צונח פה ושם ילד, שהגיב כנראה על אחת מזריקות. "החיי" ווק" שקיבל, ואז מפנים אותו מן המקום עם אחיו התאום, והשניים כמו בן אינם חוזרים. אבל בסך הכל הרי ילד קטן לא יכול לתאר לעצמו את גודל המזימה. גם הנוף המרהיב בסביבה והי שקט שסאנטו מדגישה במוסיקה לירית של מוצרט עוזר ביצירת האווירה המטעה. אותה אווירה תרבותית שי

בחיק הטבע, והטובים בין הילדים אף מקבלים פרסים ומתנות. רק שהמיקלחת האחרונה המחכה לילדים איננה מורידה מים - היא מזרימה גאז.

כמעט מחנה יופש הילדים מאושרים באליסיוס. כמעט כמו במחנה יופש: הילדים משחקים

קד על מחנה דימוני זה אינו מיפלצת. הוא אפילו מאיר פנים לפעמים, נותן מתנות, גומל לאותם ילדים שאינם בורקים ומתנהגים כגיבורים בזמן שהמחט

המזריקים להם מדי פעם זריקות שונות בגבם. אין כאן נסיון לשחזר את דמותו של הד"ר מנגלה המיפלצת וגם לא את הסיפורים המוכרים מן הנסיונות ה

והאטימות של החברה ההונגרית באור תה תקופה במלוא כיעורה. אחד האנשים שפונים אליו לעזרה מגיב: "היום אנחנו שורפים את היהודים מחר אולי

האימרה, לא די להיות הונגרי, צריך להיות גם מוכשר" התאימה

לרוב הסרטים שהוקרנו בפסטיבל בודפשט - אם זאת היתה

סאטירה מסורבלת, קומדיית בורקס, או סתם סרט שיטחי ורדוד

הוליכה שולל עולם ומלואו. ושעור זה קרה - והגרוע מכל: האם זה לא עולל לקרות שוב.

ננעצת כבשרם. כנאום ערב חגיגה מולד, כשהילדים רוקדים מסביב לאשוח מקושט כלב המחנה, הוא מצטט לפניהם את גתה

רפואיים שערכו הנאצים במחנותיהם השמדה. יש כאן תיאור מקפידים של שלמראית-עין מנסה להיות אישה ציוויליזציה המתקדמת. הרופא המופי

היהודים ישרפו את הארים או את הכושים. מה שחשוב זו השריפה. חייבים לשנוא משהו, משהו חייב להישרף!"

תגובה אחרת של קצין הונגרי, השומר על מישלוח היהודים טרם עלותם לרכבת שתובילם למחנה ההשמדה. לפנייתו הנואשת של האיש לשחרר את הילד: "האם אתה הונגרי או לא? אילו היית הונגרי אמיתי, היית מאושר לחיות כמה קילומטרים רחוק מכל הבלגאן הזה. אבל אתה מתעקש לרוץ אחריהם. אולי אתה רוצה להציטוף אליהם בבקשה?"

פנייה אחרת של אותו חבר לאחר הפקידים הבכירים ביותר, שאכן יש ביכולתו כשיחית-טלפון אחת לאתר את הילד ולהחזירו הביתה. נתקלת בקיר מסוג אחר - לא מעניין אותו מי הדג שנלכד ברשת, אם הוא יקבל שם של יהודי אחר, שיכול להחליף את הילד ולהישלח לכבשנים תחתיו, בבקשה. העיקר שיהיה משהו.

החבר חוזר לירידיו היהודים בידים ריקות, הילד כה קרוב, נמצא בהישג יד, אבל כה רחוק.

פלצות ביד עדינה

חלקו השני של הסרט מתרחש בי אלסיוס. אותו מחנה דימוני שנראה כאילו היה מחנה הקיץ לילדים. טובל בירק, ממוקם בנוף של יערות פאסטורליים, הילדים משחקים, מנהלים תחרויות ספורט, מתעמלים, תחת השגחה רפואית כמוכן, של רופאים

סרט המגיש סאטירה על הבורגנות החדשה בהונגריה, כפי שהיא צמחה שם בעשור השנים האחרון של הפלא הכלכלי הקומוניסטי המהפכני.

הקודח בקירות אמהות צעירות ומשועממות עוסקות ב"זנות, בסירטו של ג'ורג' זומאש. הקודח בקירות. זהו

הווי

יפהפאניות

בטוקיו הסבירה מנהלת סוכנות דוגמניות מקומית מדוע היא מרבה להעסיק דוגמניות ישראליות (לאחרונה: ארבע בבת אחת): לישראליות יש "הצירוף של המראה המיזורי והמראה המערבי" - שיוף קל, שיער חום ועיני שקר.

גם מורה וגם אופה

בירושלים הודיע משרד החינוך כי הוא אינו מתנגד לכך שמורים ישתלמו בשנת השבתון שלהם, על חשבון משרד החינוך. בין השאר, גם בהדרכת ילדים, בקראמיקה, בתכשיטנות, באפיית עוגות, בריקודים וכו' שחיה, מכיוון, שלדעת המישר, "כמעט כל דבר שמורה עושה, בשנת השבתון, מעשיר אותו".

מכל תלמידי השכלתי

בתל אביב פורסמו תוצאות מישור אל שנערך בין תלמידי בתי הספר תיכוניים על טיב מוריהם, גילה כי כמעט מחצית מן התלמידים סבורים כי המורים אינם שולטים בכיתותיהם; כי שליש מן התלמידים סבורים כי המורים מלמדים בצורה משעממת וכרבע מן התלמידים סבורים כי, בכלל, יש יותר מדי מורים.

על טעם ועל ריח

בתל אביב הודיעה מועצת הירקות כי לעורפי הייצוא של ירקות חרישים, המבוקשים בדרך כלל מאוד בחו"ל, כגון פילפל צהוב, כרוב סיני, חסה אייסברג וסלריי-עלים, אין בארץ ביקוש והם מסיימים את דרכם, באין ברירה, במיובלות.

משימה אפשרית

בתל אביב גילה צוות אמבולנס, שהזועק לפנות אדם שסבל מקור צר נשימה, כי המשימה מעל כוחם, מכיוון שאותו אדם שקל 300 קילו, הזעיקו אמבולנס שני, ניסו להניח את האיש, בעזרת צוות האמבולנס השני, על אלונקה, אך זאת נשברה מכובד מישקלו של האדם, לא התעצלו, הו"עיקו אמבולנס שלישי, ורק אז, כאשר שלושת הצוותים ביחד נשאו את האיש על כפיהם, הם הצליחו להביא אותו אל אחד האמבולנסים, שהסיע את האיש לבית החולים.

על דאמפת, אטפור

בקריית ביאליק הציע מורה לביוולוגיה בבית הספר המקומי לתלמידיו להרדים דגים עליידי הצמר דת צמר-גפן ספוג אתר לפיותיהם של הדגים, ומשאלה שמרו על עירנותם, הורה להוסיף עוד אתר עד שהכיתה רוותה ארייאתר במידה כזאת שאחד מן התלמידים איבד את הכרתו, התעלה, נפל ארצה, שבר את שיניו והודיע, בתביעת הפיצויים שהגיש, בסופה של הפרשה, נגד בית הספר, כי מאז המיך רה הוא איבד את שלוות חייו והוא סובל מזימומים ומסחרחורות.

תיזכורת ריחנית

בירושלים הודיע בעל, שנתבע במישפט גירושין, כי אכן שלח לחותנו כחגיגה חנוכה עשויה מגיללי צואת חמורים. בצירוף הכתובת "מאלוף החמורים לאלוף השכחנים" וזה מכיוון שחותנו סירב להחזיר לו את מחצית הוצאות החתונה, בה נשא את בתו לאשה.

בין דם ודם:

על גילויים פאשיסטיים בתרבות הישראלית

משורר ישראלי כותב, "צריך לגלות את הפאשיסט שבנו... הוא האוצר היחיד האמיתי שלנו" (העולם הזה 19.2.86). עורכת סיפורתית אנינה מפרסמת את הדברים בלא הסתייגות ככתב-העת המתקדם שלה, ביטאון אגודת הסופרים מאזניים מפרסם מאמר שרלטני הקורא להתגברות "על הרחוקת היהדות שירשנו" (בין השאר מביאליק!), יוצא כנגד ההומאניזם האוטופי של הרצל ("אדם בעייתי מאוד שילדיו התאבדו" והוא מגלם את "האקלים הבורגני של סוף המאה"), ממליץ לסיפורת לחזור ל"פואטיקה התלמודית" ומגלה את האמת הגדולה ש"רסיס של צוואה. אם נתגלה אגב תפילה, יהיה נסבל אם תכסה אותו במנה של רוק" — ואנו מבינים כי נס גדול לא היה פה, וכי ההר של שנות שילטון הליכוד הוליד את העכבר-העכברוש הצפוי. לרוץ המול, כל מי שעדיין סבור — כיום קניוק,

"מאפיה שמאלנית", ואת צוות ההווי והבידור הכולל בין השאר את אורה שסיאור ובתה (הכל נשאר במישפחה) מירית, מאיר עוזיאל ואורי פורת (שאף הוא לא המתין זמן רב לשכרו). חרבי להשכיר כנתן ברון ובעל טור עכש כננימין גלאי. גם אילו היה המדובר רק באלה בלבד, גם אז לא ניתן היה לפטור את התופעה כלאחר יד. אומנם חובה להודות שאין באלה וברומיהם כדי עתודה אינטלקטואלית מרשימה במיוחד, ומיספרם של הסופרים שבחבורה בולט במיעוט. אבל המדובר אינו רק באלה בלבד, וגם לא כשמות מפורסמים יותר או פחות מאלה ואחרים. כוונתי לאקלים אידיאולוגי אשר במסוות שונים ותחת דגלים לא תמיד זהים, הולך ומתרחב. כמדומה, הולך ומחלחל ועושה לו נפשות באוניברסיטות, בכיתביעת ובמוספים לסיפורת. בפואטיקות ובדבריהן. כוונתי גם לסכנה שלע"י תיד הרבה יותר מאשר לדבר-מה שסכנתו מרובה כבר בהווה, אף כי היא, הסכנה, כבר גלויה לעין.

בגידת הכוהנים

שמור בידי גליון הצופה מיום 2.7.82, כלומר, מן הימים שמיד אחרי הפלישה ללבנון, ונרמה לי

ראנדו וספינאני: הסאלון של המשורר (ראננציו, מתוך הספר "פאשיזם")

שכאן מצויים כבר כל סימניה של תופעת "בגידת הכוהנים" שעל שורשיה אנו מבקשים להתחקות. כתב באותו גליון העורך משה אישון, בתגובה על רשימה של אהרון מגר בדבר:

התיזה של מגר היא... כי כל המישפחות האימוליות הן דימות זה לזה. מקבלת עלינו יותר דעת אלה שאומרים, כי אין דמיון בין אומללים, כשם שאין דמיון בין בני-אדם... למרבה הצער, מעולם לא היה דומה סיכלם של יהודים לסיכלם של בני לאומים אחרים. ממילא אין כל דמיון, גם בין מה שקרה בעיר ההריגה — בפוגרום קיישינב — לבין ההריגות בצידון, אלה שני דברים נפרדים... מי שבדרך יחדיו קיישינב וצידון, את הזוועות שהנאצים עשו ביהודים עם פגיעות המלחמה בצידון — מחלל שם אבות, את שמותיהם של קדושים וטהורים שמשגשים קלז ומאריגות גברו לעשות רצון קיום וחסין צידון... מגר מחפש קין טעמים להסברת התיזה שלו, כי ההרס בצידון עולה בחומרתו על הפוגרומים. כקוסמופוליט, או מתוך אחוזת-עמים, הוא אינו מבדיל בין לאומים: בולם שווים בעיניו. יהודים ווייטנאמים, קוראנים ולבנונים. ובכל זאת, יש הבדל.

מי שמבקש את סימניה וסמניה האידאולוגיים הישראליים של תופעת ההרק כד" של הרבי האמריקאי כהנא — יילך אצל משה אישון. ויודגש: כותב הדברים אינו ברון, פירסו מאי-להשכיר, או רבי מפוקפק. המדובר בעורך הצופה. ביטאון המפלגה שעמיה חילק ועדיין מחלק מערך את מוסרות השילטון, ועימה הוא נושא נפשו לעשות קואליציה לאחר הבחירות הבאות, א"י. דומה שלא רבים הם הדברים הדומים אלה שנתפרסמו בלשוננו, אף לא בשעותיה החשוכות ביותר של ההיסטוריה היהודית. שבע שנות ליכוד, בתוספת המלחמה ללבנון, צריכות היו לחלוף כדי שרפש ממין זה יצוף באיחידוש על פני המים.

פרופסורים של קיטש

אכל נמשין. באותו גליון של הצופה מתפרסם מישאל אקדמאים המתייחס אף הוא להשוואה שנערכה בין פוגרום קיישינב לבין פוגרום צידון. משיב הפרופסור יהודה פרידלנדר, מחברו של אחד הספרים הנפסדים ביותר שנתפרסמו אי פעם על-ידי איש האקדמיה הישראלית (על אורי צבי גרינברג) ואיש המחלקה לסיפורת עברית באוניברסיטת בר-אילן:

אל אנשי השמאל שציטטו את ביאליק אני מתייחס כאל רטוריקנים בדרגה של קיטש. אפילו אם היו שוחטים בקיישינב רק שלושה (כך) תרגולות ולא עשרות בני אדם, עדיין היתה הצדקה מלאה לפואמה של ביאליק, המתמודדת עם חוויות השכול... יתר על כן — כל נסיון לתפוס את המימד האנושי ביצירה דרך לאום אחר (ההדרגה במקור) מעורר בציבורי את המישפט של מונטסקייה, שבתירגום חופשי אומר: היהודי מפני הקוסמופוליטיזם, שמרוב דאגתם לעולם כולו מוזהבים את דאגתם לעמם ולבני-מישפחתם. הבה נחזור ונקרא: "כל נסיון לתפוס את המימד האנושי ביצירה דרך לאום אחר" כלומר: מימד אנושי אתה מסוגל לתפוס רק בלאום שלך. נאום הפרופסור לסיפורת. מכאן ועד שלילת קיומו של מימד אנושי בלאום אחר (ג'וקים מסוממים, חיות דורגליות, וכו' וכו') אין הדרך ארוכה כל-יך. ולא הרגיש הפרופסור, ואולי לא ידע, כדרך שלא ידע גם עמיתו אישון, כי "קוסמופוליטיזם" היא מילת הגנאי ליהודים שהיתה מקובלת ברוסיה של ימי סטאלין...

מילחמת מיצווה — מיצווה

ועוד אומר באותו מישאל הפרופסור בנימין אופנהיימר: השימוש במונחים מיקראיים על-ידי הי שמאלנים שנעשו לנו לפתע פטרוני התנ"ך והמסר — נראה לי אירוני מאוד... התנ"ך איננו ספר פציפיסטי. אדרבא, הטקסט המיקראי תובע התגוננות ומיצווה על מילחמת-מיצווה. ולא ניפרד מאותו גליון של הצופה לפני שנצטט עוד צופה לבית ישראל ובת-ברית ככוח וכפועל של המערך שלנו. חברת-הכנסת לשעבר שרה שטרנקין:

כל טיפול רחום, שיש בו התחשבות יתר לפי הנורמות של התוקפן, נראה בעיניו (של התוקפן) כחולשה. אלה הם רק מיקצת מתוצאות הלוחאי של הביקורת הלא-עניינית והחד-צדקנית. ומי יודע בכמה קורבנות יעלו מעשים הומאניים אלה.

אורה ואתוודה: היו אלה חוות-דעת ממין זה, שגרמו לי לראשונה לחשוב כי דבריו של הפרופסור ישעיהו לייבוז'ץ על מילחמה "יודיאור נאצית", הגם שנאמרו מתוך ריתחת הרגע ומצוקתו, אינם מופרכים כל-יך כפי שנשמעו תחילה. כשיצאו מפיו במסיבת-העיתונאים שכנסנו (הוא, הפרופסורים דן מירון ואסא כשר ואנוכי) בירושלים זמן קצר לאחר פרוץ מילחמת הלבנון.

איפה היוצרים הלאומיים?

נניח להצופה ונעבור למערבי. ב־3.12.83 התפרסמה במוסף הסיפורות של עיתון זה רשימה בגנותה של סיפורת-המחאה, פריעטו של אורציון ברטנא, ריאקציונר חלוני שהוא עם זאת משלומי אמונים של אנשי בראילן והקובץ ההגותי-הסיפורי המקובל להם זהות. ברטנא, משורר חקין, מספר חף מכל כישרון ומבקר מסלף עובדות (וכבר נתפס על כך לא אחת), כמילה אחת: גראפומאן, בלי הקונטאציות הסי מפאטיות — קסת הריו, הנוצה, הכומתה והאני פילאות של לבד — שנתלו למושג זה בעבר, כותב:

הסיפורת החברתית העברית היתה לא אוניברסיטתית מאז היווצרותה בתקופת די השכלה. הסיפורת הציונית היתה מומתית מאז היווצרותה. המטרות החברתיות-התרבותיות הגדולות שיעברו הכל לטובת עצמן, וגרמו לטישטוש עובדות היסטוריות פה ושם... להצטור על מחאה פלאקאטית כעל חק המלחמה בסיפורת העברית היום פירושו להחליף אידיאל של ביקורת ובניה חברתית באידיאל של ביקורת בלבד. בכך יש הצטרף-האופק אפילו ביחס לסיפורת-ההשכלה. לכן, דווקא בגלל השיבות הבדיקה המוסרית של קיומנו בסיפורת העברית, אני שואל את עצמי וישראל אתכם: איפה היוצרים הלאומיים של הדור הזה? איפה האידאולוגיה שלהם? מה הם תורמים להבנת החיים שלנו כאן ועכשיו? "איפה היוצרים הלאומיים?" — שמענו, שמע-

נו. הסיגנון מוכר. "איפה האידאולוגיה שלהם?" — מעניין כמה קטן ההבדל בין ה"אידאולוגים הסטאליניסטי לבין הפאשיזם. בתחום זה של תרבות ויצירה כביכול. איפה באמת ה"אידאולוגיה"? והלא כשהיו אידאולוגים, "בתקופת ההשכלה", בתקופת "הסיפורת הציונית" — גרמו אלה, לדיכוי מבקרנו, לטישטוש עובדות היסטוריות פה ושם. ואם כך, למה לנו "אידאולוגיה"? כמה תתי רומנה אלה המטשטשות "להבנת החיים שלנו כאן ועכשיו?"

ומה אכן יתרום להבנה כזאת? אנחנו מוסיפים וקוראים:

אני חושב שסיפורת של ספקולאציות פילד-סופיות, סיפורת אוטופית, סיפורת פנטאסטית, סיפורת לירית, סיפורת מדע-בדיוני ודומיהן עשויות להיות אקטואליות ומציאותיות לא פחות משירת-המחאה.

הבנת את זה, שטקרי הסיפורת הציונית היתה "מגמתית", סיפורת ההשכלה גרמה "טישטוש עובדות", סיפורת המחאה בימי מלחמת-הלבנון היא סיפורת של "ביקורת בלבד" ואינה תורמת "להבנת החיים שלנו כאן ועכשיו".

את זה תעשה רק "סיפורת של ספקולאציות, סיפורת אוטופית, סיפורת פנטאסטית!" עד כאן אורציון, אור קטן מאוד בציון חשובה. ונחזור לרבו: "צריך לגלות את הפאשיסט שבנו..."

הוא האוצר היחיד האמיתי שלנו. דומה שעורך עיתון יומי, לפחות פרופסור אחד ושניים-שלושה משוררים ומבקרי סיפורת כבר גילו אותו, את האוצר הזה, כיצד אומר אהרון שבתאי במאמרו ה"מבריק": "גם העופות-הדברים

קרון בעיני עצמו

פעם מאולפים... ולעיתים צווחים מתוך האני כעופות טורפי נבלות".

אבל בכך עוד לא נסתים מנינים של טורפי הנבלות הצווחים מתוך האני בסיפורת העברית.

נתן זך

עיקר שכחתו

בהודמנות זו רצוני להוסיף עוד פריט לרשימת הכוונות (הטובות) שנתפרסמה במקום זה לפני שבועיים. ובכן, הכוונה היא לעצב במיסגרת זאת מדור פלוראליסטי, המשקף מיגוון של דעות, לא רק את דעת עורכו. מכאן: לא כל דבר המתפרסם או שנתפרסם במדור זה משקף את דעת העורך. רק מה שהעורך חתום עליו משקף את דעתו — כרגעיו הבלתי-סכיפורניים, כמובן.

האם יש צורך להכריז דבר כזה? — במקומותינו, כן, בהחלט.

דוגמה: את דעתי שלי, האישית והמשוחרת, על יצירת דויד אבידן — אני אומר יצירתו וכוונתו הן לשירי והן לכלל תרומתו ליצירה הישראלית. כבר היעיתי במקום אחר, לא מכבר, כשיגיע היום שבו אביע את דעתי הצנועה

גם על כתיבתו הפולמוסית, אני מניח שלא יהיה לו מקום רב לכוא אליי בטרוניות. עיקר שכחתי, שוב: אין מערכת המדור מחזירה כיתובי. הזמן קצר והמלאכה מרובה — מדי. ■

נביא בעירו

דני קרוון הגיע לארץ בדרכו המתמשכת למוניטין הבינלאומיים. אנהנו נפגשים בבית קפה תל-אביבי והוא רותח מזעם. מסתבר שחזר זה עתה מתעורכות של יגאל צלמונה. ציוני דרך באמנות הישראלית במוסאון ישראל. התעורר רוכב שאין צורך לבקר בה כדי לדעת. כמו שאין צורך לאכול את כל הדג המפורסם.

הם שלחו אליי קטלוג לפאריס. הם ממשיכים להחרים אותי. הם — הכוונה לאנשי מוסאון ישראל. כמוכן. כשהגיע קרוון תמיהה מרוע לא כללו גם אותו בתערוכה. שלחו לו לפאריס את הקטלוג (שבו הוא מופיע). וכן הסבירו לו שהוא מיוצג גם בשיקופיות. עורמה ישראלית מצויה. לא כזאת שתולים במוסאונים.

הקטלוג הזה הוא מעשה פלילי חמור ביותר. בתיאושפת צריך היה לאסור על הפצתו. מוסאון שמוציא קטלוג — אחריותו כפולה ומכופלת. צריך היה להפקיד את מלאכת העריכה בידי צוות חוקרים. לא להסתפק באישיוקולידעו של פוסק יחיד. מוסאון שמחליט להשמיט את מתולדות האמנות — האנשים שמחליטים על כך צריכים להדיר שינה מעיניהם איכעה לילות לפני שהם מקבלים החלטה כזאת.

דני קרוון כבר חי שנים לא מעטות בצרפת. בעוד חמישים שנה יצחקו מהם כמו שצוחקים היום ממנהל המוסאון של אקס-אין-פובאנס שהוציא בשעתו תמונה של סואן. צריך ללמוד ממישטרים טוטאליטריים שאי-אפשר לסלף היסטוריה.

אבל השוואת האוצר יגאל צלמונה למנהל מוסאון צרפתי מחמיאה. בכל זאת, יותר מדי. ודני קרוון ממחר לתקן: הקטלוג הזה הוא כמו עבודה של תלמידה לתולדות האמנות בשנה הראשונה של לימודיה — כשהמורה הוא, כמוכן, יונה פישר. בוחן אחראי שהיה קורא עבודה כזאת היה צריך לומר לה: תקראי שוב מה שכתבת ואחריכן תחזירי לספסל-הלימודים.

קולו של דני עולה אוקטאבה. "אני לא מדבר רק על עצמי. איפה קולב, פטרונה הרוחני של תנועת אופקים חדשים (אבות ההפשטה בציון הישראלי. תערוכה קבוצתית ראשונה ב-1949)? איפה ד"ר קארל שוורץ (מנהל המוסאון היהודי של ברלין ואחריכן מנהל מוסאון תל-אביב)? איפה (הפסל, תושב פאריס) שמאי האבר, הראשון שהניח אבנים אלה על אלה לגלעד, עוד בשנות השישים? איפה יהודה ניימן, אחד הראשונים בעולם — אתה שומע, בעולם — שיצר צילום כיצירת אמנות (צילום מודבק על בד). זה היה בערך באותו זמן שאנרי וורהול עשה זאת באמריקה. ויהודה לא ידע על כך. והדבר הנורא ביותר: איפה אריה נבון — כרשם. כקריקטוריסט של המדינה הברדך, כצייר תפאורות? אלה ציוני דרך אלה."

אתחנא קצרה. וזרקו לי עצם. כתוב בקטלוג שהיה סטודיו לציון ולפסול של שטרייכמן וסטימצקי. ולמדו שם אליהו גת. לאה ניקל ודני קרוון. איהו. סטודיו לציון ולפסול? הרי לא היה שם פסל אחד וגם לא לימדו פיסול. הם פשוט רצו להכניס איפה אתה רשימה. לא ידעו שפגעת מיים עוד הייתי צעיר, לא פסל, ותיקנו את שם הסטודיו. ואם כבר סטודיו, מרוע לא הזכירו את איצ'ה ממבוש. קראנו לו אז. הגאון של הסטודיו, ואיפה לזכר (דוד). אף הוא מתגורר שנים רבות בפאריס ומיכאל ארגוב (המנוח?)

קרוון מסכם: זה קטלוג שנכתב על-ידי אלימות. כל מי שאלים, מוזכר בו 18 פעמים. מי שיושב בפניה ועושה את מלאכתו — עליו השתין. הקטלוג הזה הוא הוכחה לכך שהאלימות משתלמת.

אני מסכים איתו. בישראל. בוודאי. אולי גם בכמה מקומות אחרים.

ועכשיו הורעה רישית בקצב הכתבה: "לפני שלוש שנים הומינו אותי לעשות עבודה סביב תית במוסאון ישראל. הומינו ועד היום עוד לא שלחו תוכנית קרקע, וכו'. גם ביקשו שאמצא תורם. אני לא עוסק בחיפוש אחרי תורמים. אני מודיע בכעשיו שאני מסרב לעשות עבודה במוסאון ישראל. אעשה ברצון כשהנהלה תשתנה או כשהמוסאון ישנה את מדיניותו. מהיום והלאה, בכל קטלוג ובכל ספר שיוצא עליי (ורוצאים לאימט) אציין שכשנים 83-85 הומונה

דני קרוון: מיגדל נטוי וקרן לייזר (סרזי פונטואז)

להעניק לו את הפרס כולו, שלם ובלתי-מחולק? כ"ל לגבי יצחק אורפז.

ביתניים הופרס גם פרס-בנרג. השנה זכה בו אנדר טריינין. משורר ותיק ופרופסור לכימיה פסיקאלית באוניברסיטה העברית בירושלים, על ספר שיריו אוקלידוס. שאותו עדיין לא ראתי.

עולם הפוך. הפרסים שעל שם המשורר הוענקו השנה דווקא למספרים. וזה שעל שם המספר — למשורר. מעניין מה היה אויקלידוס אומר על זה?

שיהיה במזל טוב.

חיים

תרבות

מוספים סיפורתיים

"שום דבר לא נכתב אצלו מתוך קידה, סגידה וקריצה כלפי נושא פופולארי. סיפוריו אף פעם אינם מצליחים בזכות הנושא אלא בזכות הרגישות החונית והתיאורית והדיוק הלשוני הרב." אומר גבריאל מוקד (נדירות אחרונות) על יצחק אורפז (אשר יחד עם עמוס עוז וגרשון שקד זכה השנה בפרס-בנרג). "ואחת הסיבות לכך, הוא מוסיף, היא מצפוניותו היתירה. הוא הגיע להצלחותיו הגדולות דרך ייסורי חיפוש וסקרנות אינטלקטואלית. אין כפרואיקון הזה לדיוק של פרטימרא ולאוון הערין בין תוכן עקרוני לפרט הוירי. ובעוד מוקד חושף ביצחק אורפז איכויות רוחניות ומצביע על כוחו כאמן וכיוצר, קובע בני ציפר (הארץ), לא לפני שהוא מצביע על הצד הסימי בבחינת חתני הפרס לסיפורת יפה. כי, אין מנוס מהירור על כך שהפרס הניתן לעוז ולאורפז ניתן להם בזכות ניפוח המיתוס של הצבר. והוא מוסיף כי בביקורתיו של גרשון שקד על סיפוריה האחרונים של הנ"ל, נמדדו הציירות על פי התאמתן לקו ההיסטורי המוכן מראש. דומה כי טענה דומה ניתן להטיח גם בעמיתילמדור יוסף אורן (הארץ), המודר אף הוא את יצירתו של ישראל המאירי על פי התאמתה לקונספציה תרבותית-חברתית מוכנה מראש. הגל הדקאדנטי, הוא קורא לתופעה אותה הוא מדמה לגלות בספרו של המאירי הלבנים: "בתוכנו ובמסר הרעיוני הזה מצטרף הרומאן אל שורת רומאנים קודמים לו, שהחלו להתפרסם לאחר מלחמת יום-כיפור, אשר ביטאו את השיעור של המלחמה הזו על הסיפורת בצורך להתרועע מפני נטיות להתרופפות אדיאולוגית ולהתפרקות ערכית בחברה הישראלית." אורן ממליץ לקרוא את הרומאן "בעיקר בשל נגיעתו באחד המאבקים האמיתיים של חיינו... איד ניתן להחזיק את המדינה עם מסוממים", וכך, תוך התמקדות בנושא טיפוסי ובהשלכותיו החברתיות, חשוכות ככל שיהיו, מרגל המבקר על היבטים רבים הקשורים באמנות הסיפור. בחוויות ההתרגשות ובהשראה שהספר מסוגל להעניק לקורא. אבל אני יוסף אורן שופט את הרומאן על פי הקריטריונים הנ"ל ומשתמש בו כדי להוכיח כי הנושא הדקאדנטי בסיפורת העברית, "טרם מיצה את עצמו", הרי ענת לויט (מעריב), אשר ניכר בה כי ניסתה להתמקד בספר עצמו, להת

מודר עם החומר הסיפורי ובאופן קונקרטי, לא הצליחה להעמיק ביותר, ודומה כי לא מחמת חוסר-כישרון, כי אם בשל היעדר ניסיון בלבד.

"חטאו היחיד, עד כמה שרדתי משגת, מתמצה בלהיטותו הבלתי-נלאית לעשות מאמרים-הרבה על ערכים ועל זהויות." כותב גיורא לשם (על המישור) ברשימה מצוינת, מנומקת כזאת, שבה הוא מוקיע אחת לאחת את עמדותיו החברתיות של ארז ביטון. כפי שהן באות לידי ביטוי בטורו הקבוע, פיתחון פה' (מעריב). ומאפיין כדירות של חובב. "אנינות הטעם היא הסיבה היחידה להימנעות לקרוא לשגגותיו בשמן האמיתי." מתגדר המבקר בהבטחה רבת טעם. שהוא מתכחש לה מייד במישפטים כגון: "ארז ביטון בצאתו להטיף מוסר עוטה את איצטלת הישועי החסור", או "חוצפה גדולה מזו קשה להעלות על הדעת", או "קשת הרימויים המרשימה עוברת לסוחר בשוק הפראזיולוגיה" ועוד ועוד. אבל ראוי לציין כי הערותיו של גיורא לשם בעניין זה הן הערות במקומן ואף לא בטרם עת. שכן מאז פנה ביטון אל ביימת-העיתונות נעלם משורר מוכשר משורותינו ונתוסף פובליציסט בינוני. ואולי יש מקום להפציר בו שישבו אל הסיפורת ויתיר את מלאכת העיתונות לאחרים.

מה נותר מסארט? שואל דב ברניר בדבר בתיאושפת לבינוראפיה מאת אני כהן סולאל. יפהיה יהודיה אשר "העמיסה על עצמה את המשימה להקיף את הענק הזה." המבקר טוען כי ב-228 עמודי הספר אשר "עמדו-לא-עמדו-לה" מתוארים בצבעים רבגוניים, "היי הפילוסוף, אך הפילוסופיה עצמה נותרת בשוליים."

היחסים בין הסיפורת והטלוויזיה אינם, בלשון המעטה, יחסי אהבה דרסטרית או חד-משמעית דווקא. ויש בהחלט מן העניין לשמוע כיצד נראים הדברים בעיניו של איש שמעבר למיתרס. במיקרה זה: מראייה השנוי ביותר במחלוקת של הטלוויזיה הישראלית, ירון לונדון. ברשימת הצדקת מעיינת שפירסם בהארץ מחווה לונדון את דעתו כי "הטלוויזיה מיטיבה לפרוט על נימי הרגש ומתקשה מאוד לדובב את האינטלקט." לתוכנית-שיח מוצלחת דרוש, לדעתו, "עיונות מתח דרמאטי." מן הדברים משמע, שבמקום שבו אין ההתכתשות דרמאטית דיה, נחלץ המי ראיין לעזרה ומלבה אותה. אחריכן, עם תנועת מחוגי השעון, הוא גם דואג, "לשכך" אותה. שכרו של כל הטורח המרובה הזה: "לעיתים, בסיועו של מראיין, תוכל תוכנית-שיח לחשוף עיונות המתחולל בנפשו של המראיין, כינו לבינו." לונדון מוסיף: "אני חש שאלה הם רגעי-השיא בחוויות ההתבוננות."

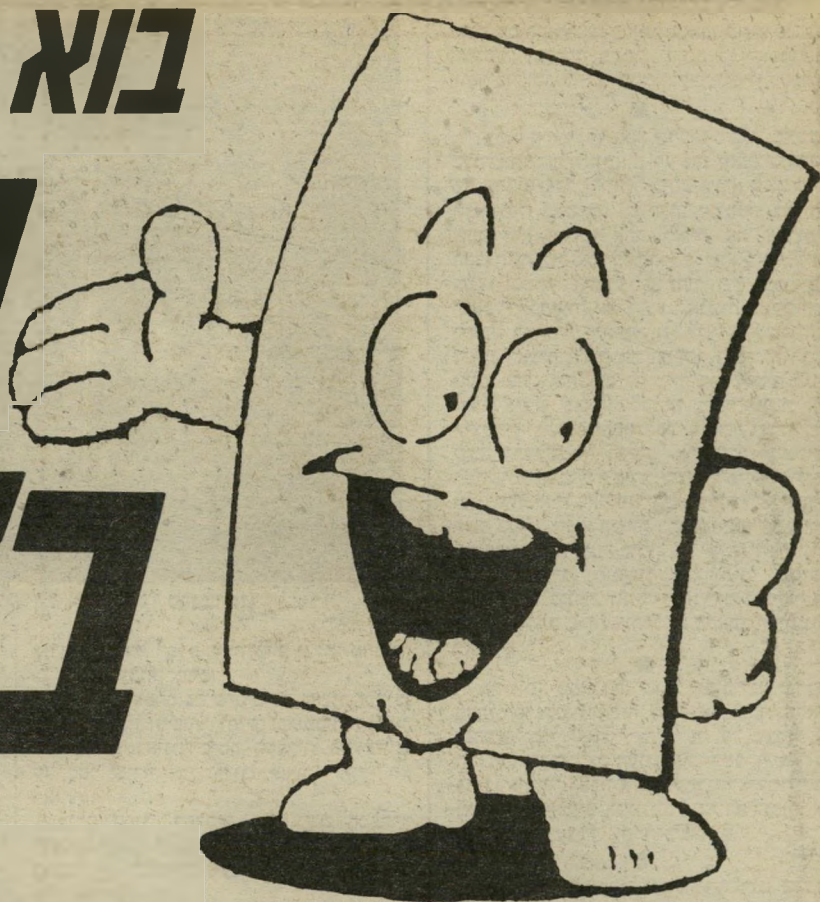
עד כאן לונדון. אך יורשה לנו פיקפוק: מי קבע שציד של "המתחולל בנפשו של המראיין" הוא תכליתו של הראיין הטלוויזיוני המוצלח. אולי עדיף, לפעמים, ראיין הגון ומכובד, ללא "התכתשות". אפילו כזה שירון לונדון היה מתאר כמשעמם. על פני "סקופ נפשי" המושג במחיר של פגיעה באנטנות הרגישות של אמן? גם אם נקבל את דבריו של ייבגני יבטושנקו, שנאמר לפני כחודשיים בכינוס סופרים ברוסיה ופורסמו השבוע בדבר. על פיהם, "הונה של הסיפורת הוא לב הסופר, שכל העולם מקופל בתוכו." האין זה מוליד עליאחת-מה-הוכחה למסקנה כי הון זה אינו חיוב ולהחיש דווקא בלחצן של תוכנית פרובוקאטיונית בתוכנית טלוויזיה פומבית ההותרת להציג, "התכתשות?"

ועם זאת יש להודות שהתוכנית סוף ציטוט תרמה תרומה. של ממש למודעות הציבורית לסיפורת הנוצרת כיום בארץ — גם אם מספר צופיה קטן מאותם 300 אלף שמבטיח לנו לונדון. לא, כמוהו גם אנו איננו סבורים כי "מוטב לוותר על היומרה ולהניח את הטלוויזיה ללא תוכנית בענייני סיפורת." לונדון מסיים את דבריו בשאלות פתוחות ובהכרזה כי הוא "מנסה" גם אנו סבורים שכראי שימשיך.

דומה שש' יזר נטש בשנים האחרונות את כל שאר עיסוקיו הסיפורתיים כדי להתמסר לפיר-סום הגיני על אמנות השירה. באחרונה גילה כי "שיר צריך להתפכות מסוימת כדי שיהיה שיר." זו צריכה להיות יצירה מעל לזמן ומעל למקום (נדירות אחרונות). שיר צריך להתפכות מסוימת? יצירה מעל לזמן ומעל למקום? — דומנו שלא. ס' יזר הוא העריץ "ההתפכות מסוימת" כדי שיחזור לפרוזה, מקור כוחו, ויחדל מהגיגיו בנושא שבו כמדומה אין כוחו רב ביותר.

שמעון צמרת

בוא להתפעל מביטן מפעיל ב"פ"ס"

וטוס לאידופה ח' י' ס' !

מפעיל בע"מ, החברה הגדולה והותיקה בישראל למיכון משרדי, מזמינה אותך לביתן החברה בתערוכת "פ"ס", להדגמת החידושים האחרונים בתחום מכונות העתקת מסמכים, וחידושים עולמיים במכונות דפוס "מולטיליט". לכל הרוכש מכונת דפוס בתערוכה - מובטח כרטיס טיסה חינם לאירופה, ללא הגרלה!

מכונות העתקת מסמכים

כמפיצה של מכונות XEROX ו-RICOH בישראל, מציעה לך מפעיל בע"מ שורה ארוכה של מכונות העתקת מסמכים מעולות - מהקטנה ביותר, ועד למכונה תעשייתית המצלמת 120 צילומים בדקה. כמו כן תוכל לבחון מכונות המעתיקות משני צידי הדף ברזמנית במהירות של 92 עותקים בדקה; לוח הרצאות המאפשר צילום הכתוב על גבי נייר A-4; ומכונה המבצעת הגדלה בזום עד 200% ומכילה 5 מגשי נייר ברזמנית. בוא לראות, לקנות ולהצטרף לאלפי הלקוחות המרוצים של "מפעיל" וביניהם: התעשייה האווירית, תדיראן, תע"ש, אלביט, אלסינט, ועוד.

מכונות דפוס "מולטיליט"

בביתן "מפעיל" תראה את מכונות הדפוס של "מולטיליט" בפעולה. מכונות אלה (ששמן - "מולטיליט" - הפך בעולם לשם של שיטת ההדפסה) מאפשרות הדפסה על נייר אופסט רציף; ביצוע פרפורציה ונומריציה; הדפסה אוטומטית עם ממינת עד ל-600 תאים, ועוד חידושים מרתקים המהווים פתרון אידיאלי וחסכוני למשרד עתיר הדפסות.

טוס חינם לאידופה

רכשת במסגרת התערוכה מכונת דפוס בביתן "מפעיל"? זכית במכונת דפוס משובחת, וזכית גם ללא הגרלה בכרטיס טיסה לאירופה - חינם!

שרות מפעיל פועל להתפעל

חברת מפעיל מעמידה לרשותך 5 מוקדי שרות בכל הארץ, ומבטיחה לך, כמו לאלפי לקוחותינו המרוצים, שרות מקצועי ואמין שפועל... להתפעל!

מפעיל • MAFIL

OFFICE EQUIPMENT

ציוד משרדי

יוסד ע"י ד"ר א. ל. צוילינגר ESTABLISHED BY Dr. A. L. ZWILLINGER

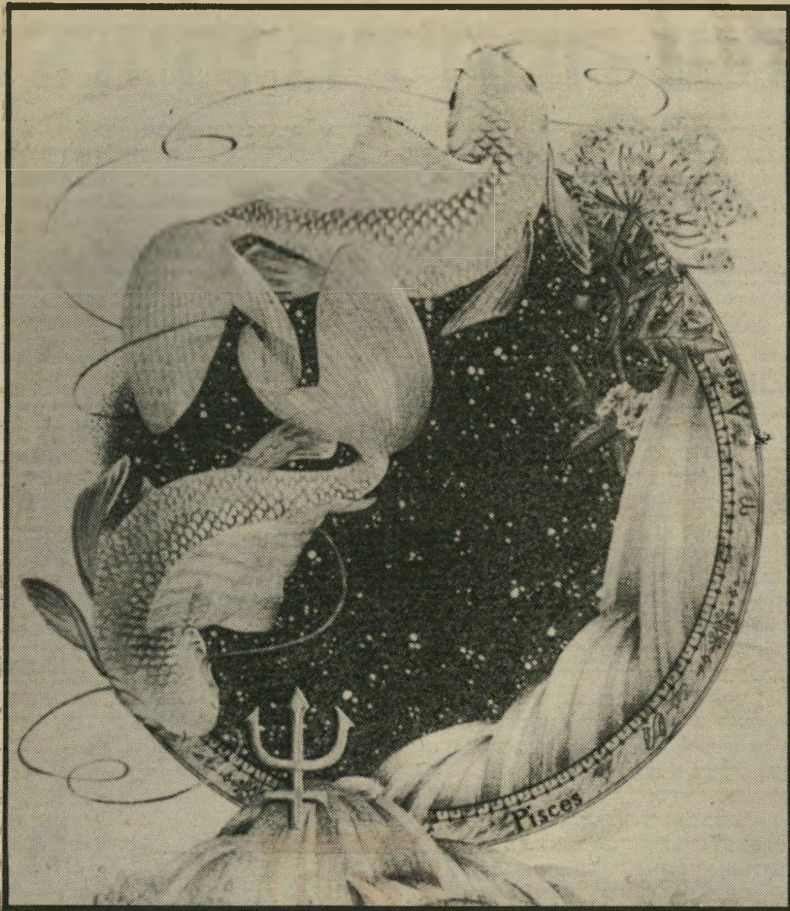
מפעיל בע"מ. ציוד משרדי.
המשרד הראשי: רח' נחלת בנימין 57, ת"א 65163,
טל' 4-611521.

מרים
בניחני

מזל החודש:

דגים אופק עולה במזל דגים

מעלה ומספרים על מצב-הרוח שבו הוא שרוי. הסנטר מעוגל. כפול. ולפעמים משולש. קולו רך. עמוק ושקט. האוזניים עגולות. רכות ורפות. הפה רגיש ורפה, ומשקף כל עלבון, שיחה או התרגשות שעוברים עליו. הפה נוטה כלפי מטה ומדגים את ההבעה של אי-שביעות רצון. האופיינית כל-כך לבעל האופק העולה בדגים. הליכתו חולמנית. תימהונית, לא החלטית. כאילו חסר שיווי-משקל. לא ברור אם הוא הולך לכיוון כלשהו או סתם משוטט ללא מטרה. הופעתו לרוב אינה מסודרת. השיער תמיד קצת פרוץ – גם אחרי שמסרקים אותו. הוא חוזר לסורו.

הוא מניח חפצים בכל מקום אפשרי, ואחר-כך שוכח היכן הם מונחים. הוא מאלה ששמים את המיסקפיים במקרר ואת המזון בארון-הבגדים. על אשה כזו אי-אפשר לומר שהייעוד שלה להיות עקרת-בית. מכל המזלות זהו המזל הוותיק והמתפטר ביותר. כל זמן שזה נוח לו והבקשה לא דור-

איך אפשר להכיר את זה שנולד כשהוא פק העולה היה במזל דגים? מבין שניים-עשר המזלות. זהו המזל שקשה לטעות בו. מאחר שתכונות המזל העולה כד-כך בולטות ומיי-חדות דווקא את המזל הזה. שאפילו אם אדם אינו יודע את השעה שבה נולד, אם שעת לידתו אכן דגים. הוא יוכל לזהות את עצמו בכתבה זו. ובכל זאת, ניתנת כאן טבלה שמראה את הזמן המשוער שבו האופק העולה נמצא בדגים בכל מזל ומזל. הוא נמוך קומה. גופו שמן וקצר, כש-השומן רך ורופס. ירכיז רחבות מאוד ובעלות עור ושומן רכים. צורת גופו מזכירה טיפת-מים. הידיים והרגליים קצרות ושמי-נות. כפות הידיים והרגליים קטנות ורחבות. וגם הן בצורת טיפה. אפילו לציפורניים צורה דומה.

שיער ראשו עשיר ושופע, ולעולם אינו מסודר. הכתפיים עגולות ונוטות כלפי מטה. פנים רכות וחיוורות. העור ענוג ובהיר. עיניים יפות. קצת מימיות, ובדרך-כלל כחולות. הבעתן חולמנית, לפעמים מזכירות עיני-דג. העפעפים ארוכים, אפלים ונוטים הרגשה שהוא ישן. גם כשהוא ער. הם נוטים בקצותיהם כלפי מטה בצורה חדה. האף קצר וקטן. הנחיריים כאילו מורמים כלפי

דגים	השעה	האופק
דגים	04 – 06 בוקר	דגים
טלה	06 – 08 בוקר	דגים
שור	08 – 10 בוקר	דגים
תאומים	10 – 12 בוקר	דגים
סרטן	12 – 14 צהריים	דגים
אריה	14 – 16 אחה"צ	דגים
בתולה	16 – 18 אחה"צ	דגים
מאזנים	18 – 20 ערב	דגים
עקרב	20 – 22 בערב	דגים
קשת	22 – 24 לילה	דגים
גדי	24 – 02 לילה	דגים
דלי	02 – 04 בוקר	דגים

שת ממנו להשקיע יותר מדי מאמץ – הוא לא מתנגד. במסיבות הוא שייך לפירחי הקיר. המקשטים כל מסיבה בנוכחותם הפ-

במקומי? כשאתה מביע דעתך, הוא יאמר: "לא, בעצם אני חושב שאעשה את זה בדרך אחרת." או: "אולי מחר." וגם: "למה לי להס-תרק, בין כה וכה השיער שוב יתפרע. כשעושים מפה אסטרולוגית, צריך לשים לב למזל שבו ממוקם כוכב נפטון, שליט מזל דגים, ומהם האספקטים בינו לבין הכוכבים האחרים. ההופעה, האישיות וההתנהגות יושפעו מהמזל ומשאר הגורמים המופיעים במפה.

סיבת. הוא פשוט יושב שם ואינו מראה כל סימן-חיים. להחליט החלטה זהו ממש עונש עבורו. הוא דוחה כל החלטה עד שאי-אפשר עוד או עד שהדברים קורים גם בלי התער-בות. המישפטים השגורים על פיו הם: "אין מה למהר, את זה אעשה כבר מחר. מה זה משנה אם היום או ביום אחר? אני לא יודע מה להחליט. מה אתה מעדיף?" או: "תגיד לי מה לדעתך עלי לעשות. או מה היית אתה עושה

הצעות עבודה מעניינות ומושכות עשויות להתקבל בימים אלה. מדובר בעיקר על ה-27 וה-28 בחודש. כדאי לחשוב ברצינות על שינוי מקום. אבל ריאיון נות ופגישות בקשר לכך כדאי לבצע רק בימים הרביעי או החמישי ש-לאחר ה-4 במרס – וגם אז – הקפידו לקרוא היטב את האותיות ה-קטנות או את הדברים הנאמרים כאילו בדרך אגב. היכריות חדשות יגרמו לאכזבה. בינתיים השאירו את המצב כפי שהוא.

במקום העבודה תוכלו לבסס את מעמדכם ולהתקדם. מעריכים את עבודתכם. אבל אלה במינכים שאינם מעזים לבצע שינויים יתחרטו בשלב יותר מ-אוחר. עכשיו הזמן לפ-עול ולבצע. הכוונה ל-שינוי מקום או ללקיחת תפקיד יותר מעניין על עצמכם. אם תמשיכו כל הזמן בהתלבטויות, לא תגיעו לכלום. קחו מה שמציעים לכם עכשיו ואין ספק שתצליחו הרבה יותר מכל מה שאתם מתארים לעצמכם. צמי קשר חדש.

נסיעות לארצות אחרות מעסיקות אתכם בימים אלה. אלא שכרגע הכל מתעכב. היזהרו מעודף אופ-טימיות. כל תוכנית ש-מאוד מלהיבה ברגע הראשון יכולה לגרום לאכזבה. קחו בחשבון דחייה של נסיעות ש-מאוד הייתם רוצים לבצע כעת. בקרב ה-מישפחה צמיחה אי-הבנה עם אחד מה-קרובים. אם לא תגיבו ותתנו לתקופה לעבור זה יחסוך מכם התרגשות מיותרת. קרובים עשויים לבקר.

אתם מרגישים חסרי אנרגיה ועייפים. זו תקופה של חשבון-נפש. ובעיקר בחינה מ-חדש של האנשים ה-קרובים ביותר. יתכן שאתם שופטים לא נכון את בני הזוג ומאשימים אותם בהאשמות לא צודקות. הבריאות ש-לכם ושל בני-משפחה אחרים יכולה לפתע לגזול זמן יקר ולשנות את התוכנית. ייתכן ששיחה גלויה ויחס יותר מתחשב יעזרו גם לבעיות מהסוג הזה. בענייני כספים עומד לחול שיפור משמעותי.

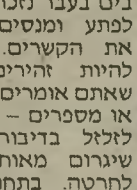
בעיות כספיות יסרידו אתכם השבוע. אל תקנו כלום. זה לא הזמן להוציא כספים. למרות העובדה שחלו-נות-הראווה כאילו מ-מגנטים. אתם עלולים לקנות משהו שאינכם זקוקים לו. או שתשלמו מחיר מופרז מבלי ל-הרגיש – או שתקנו חפץ שאין לו מזל. ולעולם לא יהיה בסדר. ביום הראשון תצטרכו להיות זהירים בכל מה שאתם אומרים לבוס או למי שיש לו השפעה גדולה על עתידכם המיקצועי.

במקום העבודה יותר מעניין. אתם פוגשים באנשים חדשים ומקבלים על עצמכם אח-ריות חדשה. היזהרו מאנשים שגוררים את-כם לאי-אכפתיות ו-דיבורים שאינם אופ-ייניים לכם בדרך-כלל. המשיכו לשמור על סו-דיות והתרחקו מחברה נעימה ושמחה. שמאוד מסוכנת לכם בתקופה זו. בתחום הרומנטי – אינכם מסתכלים מסביבכם ומחמיצים הז-דמנויות חשובות. בני המין השני מאוכזבים.

ימים אלה מאוד קשים לכם. מצב-הרוח ירוד וההרגשה הכללית אינה טובה. בעיות כספיים גורמות לדאגה. אינכם רגילים להצטמ-צם – ולחשוב על כל פרוטה שצריך להוציא. הורים מבוגרים עלולים לא להרגיש טוב. כדאי שתדאגו להם – ואל תתעלמו ממצבם. ב-תחום הרומנטי אתם חשים בדידות. הקש-רים הקיימים מאכ-זבים. ואת אלה שאת קירבתם אתם רוצים – אי-אפשר להשיג. הקפידו על דיבוריכם.

נעשיתם פופולאריים מאוד בימים האח-רונים. נדמה שכולם רוצים להתקרב ולהת-ייד. אנשים שהיו חש-רים בעבר נזכרים בכם לפתע ומנסים לחדש את הקשרים. עליכם להיות זהירים במה שאתם אומרים מעיירים או מספרים – יש נטיה לזלזל בדיבורים. מה שיגרום מאוחר יותר לחרטה. בתחום חיי-הרגש אינכם מרוצים. אתם גם כועסים וגם אוהבים בעת ובעונה אחת. הרגישות שלכם – גבוהה מהרגיל.

התוכניות שאתם מתכננים בתקופה זו יכולות להטעות. יש נטיה לראות הכל בצורה יותר מדי אופטימית. וזה יביא מאוחר יותר לקשיים ולתיסכולים. נסיעה עם אדם נוסף לצורך עבודה צפויה בקרוב. אם אפשר, דחו זאת לאפריל – אם זה חוץ, כדאי לזכור שיש נטיה לשכוח את העיקר ולאבד כספים. תעודות ומיוזדות. בתחום ה-רומנטי אתם כמעט מתאהבים באהבה. האובייקט שלכם כבר לא כל-כך חשוב.

צרות לא מעטות בכל תחום. בעבודה אתם מרגישים מגוונים ומאוכזבים. הפעם לא אתם מואשמים ב-הערות שאינן במקומן. דווקא כעת אתם סוב-לים מן. בחיי ה-מישפחה קשיים וייתכן אפילו ניתוקים. כדאי רק לחכות עד שה-תקופה הלא נוחה תע-בור ולהימנע משינויים חשובים. קניית בית או שיפוץ מעבר לדירה אחרת – כל אלה כדאי שימתית לזמן יותר טוב. ה-1 וה-2 במרס יהיו ימים מעייפים.

בני הזוג דורשים יותר התחשבות ויותר-אף כי אי-אפשר לומר על מזל בתולה שאינו מתחשב באחרים. כרגע הדרישה לוותר היא יותר חזקה. אין טעם לריב ולהתווכח. זה אינו הזמן המתאים לכך. התחום הפינננסי עשוי להפתיע לטובה. בעיקר ב-28 ובחודש. במקום העבודה יכולים להיות שינויים מוזרים פיתאומיים ו חשוב ש-תדעו להסתגל במהירות למצב החדש שנוצר. אל תראו מה אתם מרגישים כלפי המתרחש.

תחום הקריירה גורם לצרות צרורות. ה-יחסים עם הבוס ועם עובדים אחרים אינם טובים. ההתנהגות של-הם אינה מובנת לכם. וכעת אתם מתחילים לבחוש בזיכרונות ש-הייתם רוצים לשכוח. אתם מרגישים שמת-חילים לאבד את ה-שליטה. הרגישות מאוד גבוהה וקשה מאוד להמשיך בשיגרה. מה-2 עד ה-4 בחודש שיש קשה מאוד להתחיל לחפש מקום עבודה מחד, ולהבין שמשהו יסודי השתנה.

החזירי מילחמה שיערה!

שלום לכם. מלוטפים נפלאים שלי! אהבתי אליכם בעינה עומדת. שאלותיכם מקרבות בינוני מאוד, כנאמר: צרת רבים חצי נחמה. אתם יקירי, בשאלותיכם עוזרים לרבים. שהם ביישנים. להבין שהכל הולך, ולהצטרף אלינו. שאיננו מפחדים. ושוב שאלות שתמיד קיימות. הסקרנות היא הבסיס לידע.

המדורלרת

אני אחרי שלוש לידות, וגופי אינו כשהיה. ביטני רפוייה, ירכי קצת לא לעניין, הרדיום כתוצאה מן ההנקה נפל מוט, פניו עדיין צעירות ונאות. מה עושים ברגעים שהיכים להריר את המלבישים?

טוב, העשירים יאמרו "נו, אז מה הבעיה?" זוא גאבור, שהיתה אורחת בביתי ב-1981, כשהיא מתקרבת לשנות העמידה הנופלות, נראתה נפלא. והיא מוכנה לספר לכולם על כמותי הכסף האדירות שאותן היא מורמה לקליניקות בשווייץ לשם סילוק הנפל. ולומר את האמת: הקליניקות עושות פלאים. זוא בהחלט נראתה סקסית ומושכת.

לילי אינזן

הכל

ההדר!

אבל גיליתי במשך חיי שגברים הנמצאים בקרבת אשה אחת רוב שנות חייהם אינם שמים לב כל כך לשינויים. כמונו הנשים. וניתן להסדר גם בתקציב קטן יותר.

למשל, סידרת מלבושים סקסיים לקיום היחסים תעזור מאוד. חיות עד הפיטמה, התומכות ומגלות את הצד המלא והסקסי, ומסתירות נפל. מערכת ביריות וחגורה מעודנת ברוחב מסתיר, ובכל זאת שקוף, תחתונים בעלי חריץ חדרה. רצויים גרביים בעלי תפר אחורי, והייתי ממליצה על חלוקון שקוף קצר, להסתרה וחשיפה בעת ובעונה אחת. וכו'. כמוכן, כיר הדמיון הטובה עלייך.

זקן מדליק

לאבא שלי יש חבר בן גיל, נשוי. אני בת 20, זה עתה השתחררתי מהצבא, ואני דלוקה עליו רצה. כל העניין לא נעים. מה לעשות?

כשאני עושה חשבון זריו, הרי שהגבר שבו התאהבת הוא בסביבות 40-45, נו, זה באמת לא אסון, כשאני מסתכלת על כך כעל דבר ללא סיכונים. אבל אליה וקוץ בה: האיש שלך נשוי. ולא זאת בלבד — הללו מבקרים בביתכם. כשם בכללים ברשימת האורחים כוונ. לא הייתי רוצה להיות בנעלייך. באיזו ארוחת ערב ו/או ערב שיש חברותי של חוג המכרים של הורייך.

היד המלטפת שלי נקמטת מעט כשמדובר בנגידות ומערכות יחסים שיקריות — אני חסרת החופש, ובוגרנות סורית היא חלק מהכלא הנפשי שאותו אנו כופים על עצמנו.

אם הזקן מדליק באמת, וגם קצת דלוק, הרי שקרוב לוודאי יבוא אחריך כפרפר אחרי פרח. מפני שלך יש המתנה שאותה מחפש גבר בגיל המעבר: נעורים והרפת

קנות, את גלולה טובה ומצעירה, העוזרת במילחמה נגד השיעמום.

אם המצב הוא קריטי באמת, הייתי מציעה לכם סוף שבוע במלון, כדי לברוק אם הכל על אמת, או שאת רוצה לזיין את אבא והאיש רוצה רק גולות-נעורים, ואז כל העניין ביניכם יהיה רק מתסכל.

אבל תמיד נשארת האפשרות שאותה עליך בהחלט לברוק: אולי נגמר לו כבית ולך נגמר מהדאוון הצעיר. ואז — הללויה! — בהחלט כדאי.

המין האמהי

אני בת 17. הבאתי הביתה בחור בן 23. שיצאתי איתו תקופה של כמה חודשים. אמי והבחור הצעיר נדלקו זה על זה. אמי בת 36. האם זה מוגזם, ואיך פועלים נגד אמה שגוזלת חבר?

אין הבדל בין אמה שלך לבין כל אשה אחרת. גם אמה היא כן-אדם. אני עצמי אם לשני בנים, ובגיל 36 התאהבתי בגבר בן 23. כיום אני גם חיה איתו וחולקת איתו את מיטתי. כשהפרייהגל בהחלט אינם מפריעים לי מישהי-אחרת. לא הייתי אומרת שאני נמשכת דווקא לטיפוס הצעיר, זה פשוט קרה, כמו שזה קורה לנערה בת עשרים המתאהבת בגבר בן 60.

משולם ריקליס, הישראלי-הודי העשיר, הוכיח לכולם שאפשר גם להיות בעל מישפחה אם + אב + ילד בהפרשי גילים שנראים מסוכנים כביכול. הכל הולך.

ועכשיו אלייך, יקירתי. נסי לראות את אמך מחוץ לפונקציה שאותה מילאה במשך 17 שנה. האם כמיקרה רגיל, כאשר חברך היה מתאהב בסתם אשה מבוגרת ממנו מן הישוב, מה היו תגובותייך אז, וכיצד היית נלחמת בכך? זוהי השיטה הברוקה לניטרליות.

אם את מרגישה ששווה לך להילחם, החזירי מילחמה שיערה, ללא התחשבות בעניין המישפחתי, ואל תכעסי על אמה שיש לה חולשות כמו לכולם. גם אמהות מקיימות יחסים, אפילו אם לצאצאיהן קשה לעכל את העניין.

כלב מי שנאמן

אני לא יכול להיות נאמן לאשה אחת. אני מרגיש שפוט, ולכן אני מעז להתחתן, אפילו שהייתי רוצה להקים מישפחה. האם יש דרך להשיג את שניהם?

כמי שבאה מהתקופה ההיפית של דור-הפרחים, אספר לך שזה בהחלט אפשרי, ואפילו לטווח ארוך. ישנם הרבה זוגות שאותם אני מכירה, שעשו הסכם ביניהם: נקים מישפחה, נקים בית, אבל כל אחד מאיתנו חופשי לאהבותיו הצדדיות. כמוכן, תוך תיאום שלא לפגוע בתהליך השוטף של המישפחה.

בשנים האחרונות בארץ פשתה המודה, שהיא כבר נושנה באירופה: "חילופי-זוגות". כמוכן שגם זו שיטה. אבל פה מומנט המתח והאהבה הגנובה נעלמים. נרמה לי שבמיקרה שלך תעבור יותר טוב מערכת יחסים חדית, שבה כל אחד וזיוניו.

דיג, דיג, דיג

מהו האיזור הרגיש ביותר אצל האשה? אני מנסה כבר שנים למצוא אוזרים רגשים, וקשה לי עם זה.

האיזור הרגיש הוא האיזור המגיב במהירות ובספוגי טאניות. לכשעצמי הייתי מציעה שתנסה איזורים שבהם כלייהם בולטים או מרובים. כמו לדוגמה: מאחורי הברך. מאחורי המרפק. איזור השדיים ובתי השחי. מאחורי האוזניים. וכו'.

אבל בכלל, עצם הבריקה הוא חלק מההנאה. נסה הכל. משהו כבר יתעורר. אל דאגה. העיקר זה הכימיה ביניכם. כל השאר כבר יגיע.

לכן מומלץ לקיים יחסים לאורך תקופה עם פרטנר אחד, כדי למצות את ההנאות.

בדרך הכונה

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-55 של הר"ר (למישפט כינלאומי) מאיר רוזן, שגריר ישראל בווינגטון, רוון, שנולד כמאיר רוזנהאופט ברומניה, הוא אב לשתי בנות, והיה קונסול ישראלי בניו-יורק לפני שנתמנה כיועץ המישפטי של משרד-החוץ, תפקיד שממנו המריא למישרת שגריר ישראל בפאריס ולאחר מכן למישרת השגריר השביעי של ישראל בווינגטון, תפקיד קיד ששימש קרשקפיצה לעמדות בכירות ביותר לכל קודמיו בתפקיד.

הפלמ'חניק

שחיפש את האשם

נפטרה ♦ ברמתיגן, מהתקף-לב, בגיל 68. ת-ת-אלוף גדעון מחניימי, סגן-יועץ ראש-המשלה למילחמה

ארצה אחר הקמת מדינת-ישראל, והת' מסר לכתיבה רבת-הידקף ממחקר על גנגסטרים יהודיים-אמריקאיים ועד סיפרו השקפתו של יהודי על צליבת ישוע.

מולית רביהמכר

נפטרה ♦ בת-לאבי, חודשים אחד יום-הולדתה ה-93, ברכה (ברנ"ה) פלאי, הגברת הראשונה של ה"מולות העברית, בעלת ומנהלת פעילה של הוצאת-הספרים מסדה עד יומה האחרון. פלאי, שהחלה את דרכה כמי נהלת בית-ספר ברוסיה מולדתה, פתחה, בעלותה ארצה, ספריית-השאלה בתל-אביב ואחרי תקופת שותפות קצררה בהוצאת-ספרים (מוריה) עם חיים נחמן ביאליק, יסדה, לפני 54 שנים, את הוצאת מסדה, שני-15 שנות קיומה הראשונות הספיקה להוציא לאור 500 ספרים, ביניהם פירוש התנ"ך של של"ג

שגריר רוזן בחברת השר המצרי בוטרוס ע'אלי השגריר השביעי

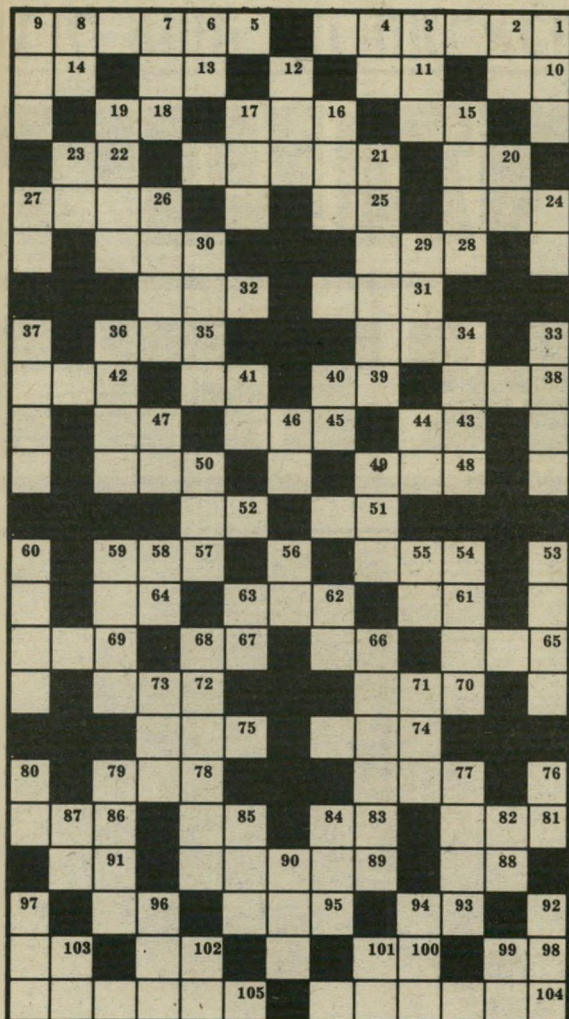
מולית פלאי הגברת הראשונה

(המורה התל-אביבי שמואל לייב גורן, רוון), אחד מרכייהמכר העבריים של כל הזמנים — בדיוק כמו האנציקלופדיה העברית, שבהוצאתה החלה מייד עם קום המדינה.

הגנגסטרים וישוע

נפטרה ♦ בירושלים, בגיל 86, הרב מורטון מאיר ברמן, מראשי יהדות ארצות-הברית בשנות ה-40 וה-50, עת כיהן כרב קהילת ישועת ישראל בשיקאגו וכרב צבאי בחיל-הנחתים, שהגשים את תודעתו הציונית, עת עלה

קודמיו של רוזן בתפקיד היו אליהו אילת (לימים נשיא האוניברסיטה העברית); אבא אבן (שר-החוץ וסגן ראש-המשלה); אברהם הרמן (נשיא האוניברסיטה העברית); יצחק רבין (ראש-המשלה ושר-הביטחון); שייחח דיני (ח"כ המערך) ומשה ארנס (שר-הביטחון).

מאונך:

(1) אכר; (2) בעל-חיים מימי; (3) עזרה מצרה; (4) קיים; (6) אל היערות; (7) עוף דורש; (8) מערב; (9) ירק; (12) גיס; (15) שרסלע; (16) כפוף; שקע; (17) חרב; (19) ישיב חוב; (20) עמדי-וכרן; (21) מעשי-נסים; (23) ירא; (24) חומס, צורר; (26) עצבות; (27) מטבע יפאני; (29) כבוד; (30) חסיל; (33) משפחת מגלי הריואקטיות (ש"מ); (34) בחירי אנשי צבא, מבני פלשתיים, בחיל דור המלך; (36) רחייה למחר; (37) צייר צרפתי שחי בטאיהי (ש"מ); (40) נקב; (41) כינוי לבהמה צעירה; (44) פרנסת לחם; (46) דורר לעוף; (47) כינוי לאלהים אחרים; (49) כבשה; (50) פחדנות; (53) בהשך אלה — מועקה; (54) פין להידוק חלקי מכונה; (55) מכללה באר-צות-הברית; (56) רק; (58) אך; (59) אחד משבעה שמותיו של יתרו; (60) קרוש; (62) תולעת המכלה את הצמר; (63) כסיס; (66) חלקיק יסודי המצוי בגרעין של אטומים מרכבים; (68) רץ בשדות מלך פרס; (71) דגן צומח בשבולים; (73) מלך ארץ המגוג; (76) טבעת לבהמה; (77) מצפנת-ראש באר-צות-ישראל; (79) סטיק; (80) נוסע, מחפש; (82) מילת-משאלה; (84) מגדל-צופים; (85) חשבון בבנק; (87) לא רחב; (90) הושקט; (92) קילות מרודה; (94) נעים; (96) משקל נקי, ללא אריזה; (97) עיר; (99) שניים; (101) כבואה; (102) צונן; (103) מספיק.

מאונך:

(1) משוחררים משיבה; (5) צמח-בר צבעוני; (10) ממירות הלח; (11) שמה; (13) צדיק בדור; (14) כל-יחפירה; (15) אציל; (16) גועל-נפש; (18) מילת-שאלה; (20) בהמת-משא; (21) בת-יענה; (22) מוקש; (24) היה היתה מדינה בצפון-מערב איראן; (25) בן-יבקר; (26) שניים; (28) היה עבתי-עור; (30) נטה למות; (31) עוף מים גדול; (32) נהר ברוסיה; (34) קירומת שפירוש בער; (35) תסתכל במבט משתומם; (38) היה ממשפחת הצבאים; (39) נגמר; (41) תל-חרבות; (42) פלצור; (43) כלי-הקשה; (45) קרן בת 85 שנה, (ר"ת); (47) מפרנס; (48) שאר; (50)

לחלק מיטב הפרי; (83) הבריטי מפרסם הספר הלכן ב-1930 (ש"מ); (85) רואה ומרגיש; (86) מעברה מעל לנהר; (88) אות בא"ב; (89) בהשאלה — ראשון; (90) מקנא, מתחרה; (93) פתח; (95) כער קוצים; (96) סוף השנה; (98) שוב; (100) שליח; (102) זעיר; (103) אבן טובה; (104) מכשיר רפואי המתקן בגוף (2.4); (105) חתיכת ענף שנלקחה לנטיעת שקמה.

אחת מתחנות בני-ישראל במדבר; (51) אבי הבעל; (52) נגיד ומר; (54) נמל גרמניה; (57) נחיר; (61) רסיסי-בקר; (62) כיסה, חיפה; (64) שורה, שיטה; (65) אנאלפאבית; (66) מוט גבוה מוצג לאות; (67) בקשה; (69) ממנהיגי תנועת העבודה, ממיסדי דגניה; (70) שולט היטב בחומר; (72) משל לאיש קטן-ערך; (74) ענף, שבט; (75) בכור יצחק; (77) הסר כל חלאה; (78) כתר; (81) כינוי

אביגיל ינאי

ספורט

לקראת שבת

חובה לראות:

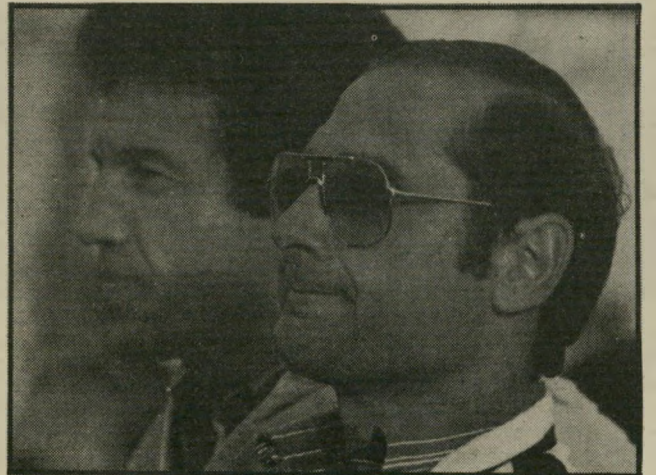
ירושלים: בית-ר ירושלים — מכבי חיפה.
תל-אביב: הפועל תל-אביב — מכבי תל-אביב, שימשון תל-אביב — בני-יהודה תל-אביב.
פתח-תיקו: מכבי פתח-תיקו — ווה — הפועל פתח-תיקו.

ירושלים:

*** **בית-ר ירושלים** — מכבי חיפה (מיגרש נמקא ביר-שלים): אלופת השנתיים האחרונות מול סגניתה ומחזיקת הגביע, היש כרטיס-ביקור טוב מזה למישחק כדור

כפר-סבא:

*** **הפועל כפר-סבא** — **הפועל באר-שבע** (מיגרש הפועל

מאמן בכר (ממושקף) ויריד* לוקה באותה תיסמונת

בכפר-סבא: בעונה שעברה הדריר נסים בכר את קבוצת בית-ר תל-אביב. הקבוצה הציגה ברוב מישחקיה מישחק נאה ומתנה, אך הירבתה להפסיד נקר דות ואף נשרה לליגה הארצית. העונה, פועל כפר-סבא לוקה באותה תיסמונת. בשבת, מול צעירי באר-שבע, יורקו הכפר-סבאים ליתר מחץ בהתקפה כדי לתרגם את המחמאות לנקודות לליגה. לחובבי-הכדורגל הטוב כראי יהיה בכל מיקרה לחזות במישחק זה.

רחובות:

*** **מכבי שער-ים** — מכבי נתניה (מיגרש מכבי שער-ים ב-רחובות): חולית החודר המצויינת והדורגל אשר טרם הספיקו לשכוח את רמתו הידודה של הדריב (1:1). יגיעו השבת לכדומפילר. מכבי תל-אביב בונים על שובו של מוטי איווניר, וכן על העובדה שהקבוצה משוחררת ממתח מאבקי הצמרת או התחתית. בהפועל, לעומת זאת, מתבססים על הטבלה הלאומית המבירה שהאדומים פשוט עדיפים על יריביהם. למרות התנודות הקיצוניות ברמת-המישחק של הפועל תל-אביב, יהווה ניצחון מכבי הפתעה, המקבילה, אולי, לניצחון של הפועל ברדבי כדורסל, אם מסוגל לים המכבים בכל זאת להתעלות ולהפ-תיע, נדע במוצאי-השבת הקרובה.

יפו:

*** **מכבי יפו** — מכבי יבנה (איצטדיון גאון ביפו): קרב תחתית מובהק, אשר בו ינגנו העצבים, כרגיל, כינור עדיין מתחת לקול האדום, אולם שחקניה כבר מאותתים על ההיחלצות ההולכת וקרבה, כמדי עונה. ביבנה עדיין מתוסכלים מכך שניצחון סנסציוני על הפועל תל-אביב נשמת בשבת מידיהם בשלומיאליות.

חיפה:

*** **הפועל חיפה** — הפועל ירושלים (האיצטדיון העירוני ב-קריית-אליעזר, חיפה): אחת משתי הקבוצות תחלץ השבת לבטח ממשבר ממושך וקשה. ניצחון עשוי להיות שינוי מבורך עבור המאמנים הטריים פיטר לורימר וצבי רוזן, ואילו תיקו יתקבל גם הוא בכרעה, לפחות אצל הירושלמים.

• מאמן הפועל צבי רוזן.

תל-אביב:

*** **הפועל תל-אביב** — מכבי תל-אביב (איצטדיון בלומר-פילד ביפו): הדריב התל-אביבי הגדול הינו מישחק מומלץ ככל עת. כאשר ממוקמת מכבי תל-אביב במקום החמישי, והפועל מובילה את הטבלה, מק בלת המלצה זו מישנה-תוקף. גם אוהדי הכדורגל אשר טרם הספיקו לשכוח את רמתו הידודה של הדריב (1:1). יגיעו השבת לכדומפילר. מכבי תל-אביב בונים על שובו של מוטי איווניר, וכן על העובדה שהקבוצה משוחררת ממתח מאבקי הצמרת או התחתית. בהפועל, לעומת זאת, מתבססים על הטבלה הלאומית המבירה שהאדומים פשוט עדיפים על יריביהם. למרות התנודות הקיצוניות ברמת-המישחק של הפועל תל-אביב, יהווה ניצחון מכבי הפתעה, המקבילה, אולי, לניצחון של הפועל ברדבי כדורסל, אם מסוגל לים המכבים בכל זאת להתעלות ולהפ-תיע, נדע במוצאי-השבת הקרובה.

שימשון תל-אביב:

*** **בני-יהודה תל-אביב** (איצ-טדיון בלומפילד ביפו): עם מאזן של חמישה ניצחונות רצופים, תארח קבוצת שימשון תל-אביב את הפתעה ה-עונה משכונת-התיקו. למרות הברלי המיקום בין שתי הקבוצות, רומה שה שימשונים מציגים באחרונה יכולת ש-אינה נופלת מיריביהם. דרבי-פרברים מבטיח, אשר יפגיש את הסיגנון הטכני ושווה-העין של השימשונים מול ה-מישחק הטאקטי והתכליתי של שחקני בני-יהודה. מומלץ ביותר.

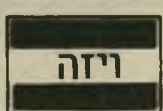
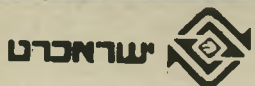
פתח-תיקו:

*** **מכבי פתח-תיקו** — הפועל פתח-תיקו (איצ-

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB
INTERNATIONAL
ISRAEL LTD.

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

כהנא נאם, אנשיו קיללו, מישמר- הגבול עשה את המלאכה מישמר כהנא

נער ערבי נגרר למעצר אחרי הפגנת כהנא ביפו
תראו שוטר, תברחו ממנו מרוב פחד!

בטיפול רפואי. "איש מישמר-הגבול שעמד לידו, לא הפסיק להציק לי. תנסה לברוח, ואני מייד יורה בך ומפוצץ לך את הפרצוף!" הוא אמר לי. בחצות הוחזר ג'ודה לתחנת-המישטרה. "במשך שלוש שעות עמדת שם וחיכיתי לחוקר. עמדתי על הרגליים. פחדתי לשבת. לא רציתי שירצו ביצו לי עוד פעם. ב-3 לפנות בוקר, אחרי חקירה קצרה, שיחררו אותי."

חווייה ישראלית

את המרחק מתחנת המישטרה לביתו — מרחק של עשר דקות — עשה ג'ודה המפוחד והעייף בשעה. "כל הלילה לא ישנו. חיכינו לג'ודה", אומרת נג'ואה אברישחאדה. "אחרי תו הגדולה סבלה מכאבי-בטן. הקטנה לא הפסיקה לבכות. ב-4 לפנות בוקר הוא נכנס הביתה, רועד כולו. חיבקנו אותו ובכינו ביחד איתו."

"אחרי כמה זמן, אני לא יודע כמה, לי זה נראה הרבה, התקרב אלינו קצין מישטרה וצעק: מה אתם עושים, מטומטמים? תפסיקו להרביץ לו ותקחו אותו לבית-חולים!"

"רק אז הם הפסיקו, ואחד מהם לקח אותי לשרותים ואמר לי: תשטוף את הפנים ותנקח את הנעליים שלי שיתלכלכו מהרם שלך!"

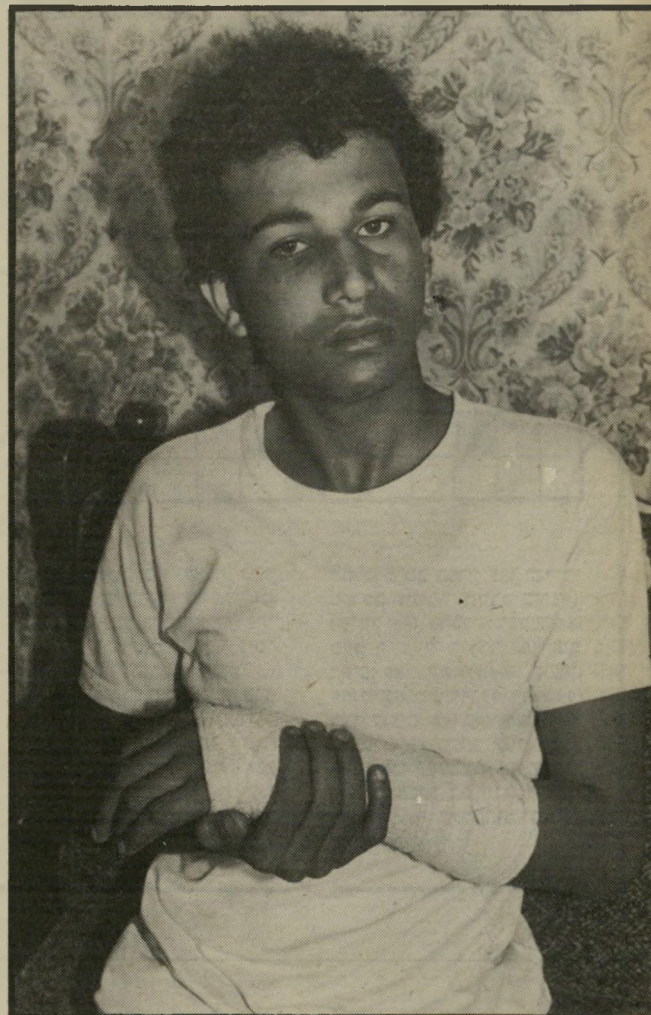
איך נער כמוהו, הנחשב גבוה וחזק, התכופף וניגב את הנעל של איש מישמר-הגבול? "הייתי גמור", הורה בקול שקט. "הוצאתי ממחטה וניקיתי לו את הנעל."

אחרי-כך היטלטל ג'ודה, עם עוד חמישה פצועים — שכולם נפצעו באותן הנסיבות — לבית-חולים וולפסון. שם ררשו אנשי מג"ב מהריר פא כי יטפל תחילה בהם. משסירב הריר פא לעשות זאת, העבירו השוטרים את הפצועים לבית-החולים איכילוב, למי רות התנגדות הרופא. שעתיים חיכה ג'ודה בחדר-המיון של בית-החולים איכילוב, עד שזכה

ג'ודה: "רחסו אותנו, הערבים, לחדר קטן בתחנת המישטרה. שוטר הצביע עליי ואמר: 'השחור הזה הרביץ לאיש מישמר-הגבול! כמעט הרג אותו מי מכות!'"

"התכווצתי בפניה, רועד מפחד, וראיתי איך ארבעה אנשי מישמר-הגבול, עם אלות בידים, מתקרבים אליי. הם תפסו אותי וגררו אותי לקצה פרוודור והתחילו להכות אותי באלות. בכל הגוף היכו אותי. כפנים. בידים. כגב. נשככתי על הריצפה וצעקתי: 'אמא, תעזבו אותי, לא עשיתי כלום!' הם לא שמו לב לצעקות שלי. המשיכו להרביץ. גם רכבו לי על הפנים, עד שנול לי דם. וכל הזמן קיללו."

ג'ודה משפיל את עיניו. לא מוכן לחזור, כנוכחות אמו, על הקללות. "תגיד, תגיד, ג'ודה, שכולם יידעו!" רירבנה אותו נג'ואה אברישחאדה. "הם אמרו: 'ערבי מסריח, מלוכלך, אתה רוצה להרוג אותנו, יה חתיכת מאניאק, מזדיין!' נזכר ג'ודה.

ג'ודה אברישחאדה חבושי-זרוע (אחרי שבוע)
ערבי מסריח, מלוכלך, יא חתיכת מאניאק, מזדיין!"

כאלף מתושבי יפו, יהודים וערבים, שהפגינו נגד הכינוס ונגד כל התועבה שהוא מייצג.

ג'ודה אברישחאדה (15), גבוה, רזה, תלמיד כיתה י"א בתיכון המקיף של יפו, הצטרף גם הוא להפגנה. "שמענו שכהנא בא ביום השלישי ליפו, והחלטנו, אני ועוד כמה מחבריי לכיתה, להיפגש שם, בהפגנה."

בעיר כליכך רגיש, אך טיבעי שתוך כמה דקות התלהטו הרוחות. ג'ודה, שלא מצא את חבריו לכיתה, הצטרף לחבריו מרחוב 3043. צעק. הקניט. קילל. כמו כולם. לא עבר זמן רב והוא נגרר למכונית-מישטרה שניצבה בקירבת מקום. ביחד איתו נעצרו עוד 14 מתושבי העיר, יהודים וערבים, ונלקחו לתחנת-המישטרה ביפו.

"תגוב את הנעל שלי!"

מה שקרה אחרי-כך כמו אירע באפילה במדינות-המישטרה. אבל זה קרה ביפו, ביום השלישי בערב.

נג'ואה אברישחאדה, אמו של ג'ודה, עדיין המומה. "בערב התקשרו אליי חברים של ג'ודה ואמרו לי שהוא בבית-חולים. התחלתי לצעוק. פחדתי שקרה לו משהו נורא. כשראתה הילדה הקטנה שלי, בת 3, את אמא שלה צועקת, פיתאום, בנתיאחת, עלה לה החום. זנחתי אותה בבית ורצתי עם גיסי לבית-חולים. שם ראיתי את ג'ודה במצב נורא. הפנים שלו היו נפוחים. היר כאבה לו. צעקתי: מה עשיתם לג'ודה שלי? השוטר תפס אותי ואת גיסי ואמר לנו: אם לא תשתקו, נעשה לכם מה שעשינו לג'ודה!"

וזה מה שעשו לג'ודה: ביום השלישי אחרי-הצהריים הגיע מאיר כהנא, מלווה ב-20 תומכים, לביתה של מיש פחת דבירה כיפו. אסתר דבירה בת ה-16 נעלמה, לפני שבועות אחרים. עם חברה הערבי מזה שלוש שנים, יחיא חרוב, ועדיין לא שבה הביתה. אמה של אסתר הומינה את כהנא והוא הגיע, עלה על גג הבית, נאם במשך 10 דקות והסתלק.

תומכיו נשארו במקום. מולם נאספו

נער בורח, נער שני נגרר לג'ים
אתה גרוע מחיה!"

אסתר דבורה

ידיה רע אם הילדה לא תחזור הביתה?

מופידה חרוב: "יומיים אחרי שברתי עזבתי את העבודה. הייתי כליך עצי בנית ומתוחה. פחדתי שיקרה אסון. גם עכשיו, אחרי שחזר, אני פחדת. לי לא איכפת שיחיה יתחתן עם אתי. היא בחורה מתוקה. גם הבן של אחי נשוי ליהודיה, וכמוהו עוד מבני מיש" פחתי. אבל, הם, היהודים, לא רוצים את יחיא. אז למה לו לחפש צרות? שימצא בחורה ערביה, וישכח את אתי!"

סוף המערכה השלישית: הרחוב היהודי סוער. כהנא משתולל. הרחוב הערבי אדיש, אפילו קצת משועשע. מפגין כשצריך. נפצע. ההורים כועסים. האוהבים עדיין מאוהבים. שקספיר כבר כתב על זה פעם.

מוגפים. כלב ענקי שומר על הבית. אחד מאחיה עונה על הנקישות בפנים זועפות. מקלל, דורש מהסקרנים להסי תלק.

במשך שבוע ימים אחרי הטיוול ל ג'ל'וליה ישב יחיא בבית וחיכה לאתי. והיא באה, כשבידיה מזוודה מלאה בגדים. "בוא נברח", היא אמרה. "הב" טחתי לבנימישפחתי שלא אפגוש אותך יותר, אבל אני אוהבת אותך, לא יכולה לקיים את ההבטחה."

הפעם ברחו לנצרת. חודש ימים גרו בבית דורו של יחיא. טיילו בגליל, כי חיפה, בחרמון, דיברו על אהבתם זה לזו. חלמו על מישפחה משלהם.

כהנא לביתו של יחיא. "יהיה פה רע אם הילדה לא תחזור הביתה." הם אמרו לאמו של יחיא, שבעצמה לא ידעה היכן בנה. אחר כך גם באה אמה של אתי לבית מישפחת חרוב, והיכתה את אמו של יחיא.

אחרי יומיים נמצאו יחיא ואתי בג'ל' ג'וליה. אתי הוחזרה ליפו. גם יחיא חזר לבית הוריו.

"במשך שבוע לא התראינו", מספר יחיא. "וכל הזמן התגעגעתי אליה. כל נקישת בדלת היתה מקפיצה לי את הלב. 'אולי זו אתי?' הייתי שואל את עצמי."

אולי מתוך עקשנות של גיל'ההת' בגרות, ואולי מתוך אהבה גדולה, לא הצליחו אחיה של אתי להפחיד את יחיא. גם לא בריוניו של כהנא. "היא נתנה לי כבוד ואהבה", הוא אומר בעי' ניים נוצצות. "היא יפה, ולא מעשנת, ומכינה את הראש שלי."

"אתי היא החברה הראשונה שלי. עד שהיכרתי אותה, לא היתה לי לשון אל בחורות, לא ידעתי איך להתחיל איתן. מהרגע שהיכרתי את אתי, ידעתי שהיא הבחורה שמתאימה לי."

את תגובתה של אתי אי אפשר להשיג. יומיים אחרי התגלותה בנצרת היא נעולה בבית הוריה ביפו. התריסים

מופע בסיגנון של תיאטרון שוליים. שהופך אטאט לתיאטרון העיקרי.

אופנוע וחזורים

באותו יום השישי שלאחר ההפ' גנה נמצאה בנצרת סיבתה. אסתר דבורה (16) וחברה יחיא חרוב (21) התגלו בבית דורו של יחיא, אחרי היע' דרות של חודש.

אתי היהודיה חזרה להוריה. יחיא ה' ערבי נעצר רק אחרי יומיים.

הרעיון אינו חדש. שקספיר כבר כתב על זה לפני 400 שנים: נער מתא' הב' כנערה. ההורים מגלים התנגדות. השניים מתעקשים. הסוף טראגי.

אלא שאתי ויחיא מאמינים שהסוף של סיפורם יהיה שונה. הם סבורים ש' יצליחו להתגבר על ההורים ועל כהנא. ולהתחתן.

ההתחלה היתה לפני שלוש שנים. יחיא, תופרניעליים מיפו, קנה אופנוע חדש ונסע לגן ציבורי, כדי להראות לחבריו את האופנוע ואת עצמו כרוכב' אופנוע.

שם ראה את אתי, שמצאה חן בעיניו מייד, כמו שקרה לבחור ההוא של שקספיר. הוא ביקש ממנה שתעלה על

שלושה ימים אחר כך התכונן אביו של נביל סטל לתפילת יום השישי. סטל קורא את הקוראן במיסגד. הוא רחץ את ידיו וניגב אותן היטב.

"איך אוכל להסתכל ליהודי ב' עיניים אחרי מה שעשו לבן שלי?" שאל.

בנו, נביל (22), הוא שחקן בקבוצת תיאטרון הנקראת "קבוצת תיאטרון של צעירים ערבים ביפו". עכשיו הם מכינים הצגה חדשה, אוהי יפו.

"בהצגה אנחנו מרברים הרבה על השינאה של היהודים כלפינו, על הריכוז שלנו ביפו, כמיעוט, על זה שנותנים לנו הרגשה שאנחנו, הערבים, אפס, והיהודים למעלה."

"עד היום השלישי שיחקתי את זה בתיאטרון. ידעתי, אומנם, שהשינאה קיימת, אבל לא הרגשתי בה בצורה כל' כך חזקה."

"עכשיו עברתי בעצמי את חווית הריכוז והשינאה. בפעם הבאה, כש' אעלה על הבימה, ואדבר על השפלה, אזשוב על מה שאיש מישמרהגבול אמר לי: אתם לא תרימו את האף ולא תדברו' ככה הוא אמר, תראו שוטר, תגידו שלום ותברחו ממנו מרוב פחד' גם אזכור את העיניים שלו."

אסתר ויחיא — לפני הבריחה

שקספיר כבר כתב את זה

האופנוע, לסיבוב קצר בגן. אתי סירבה. רק אחרי שלושה חודשים של חיזורים עקשניים הסכימה לעלות על האופנוע של יחיא. ומאז לא נפרדו.

אתי, תלמידה בתיכון חדש בתל' אביב, לא סיפרה לחברותיה או למיש' פחתה על חברה החדש. גם יחיא הסתיר את אתי מבנימישפחתו.

שנתיים אחרי כך, ביום'הולדתו ה' 20, הזמין יחיא את אתי למסיבה ש' ערכה לו אמו. רק אז התברר לאם כי לבנה יש חברה יהודיה.

"לא ידענו שהיחסים ביניהם כליך רציניים", אומרת האם, מופידה חרוב. "בדיוק באותה התקופה הצעתי לו ל' התחתן עם אחת מבנות'אחיותי, והוא אמר שהוא אוהב אותה ככת'מישפחה, ולא כאשה."

כמה ימים אחר כך נודע גם לבני מישפחתה של אתי שהיא מאוהבת ב' יחיא. ואז החלה שרשרת של הטרדות ובריונות, שהביאו לבריחה הגדולה ולהפגנה שבעיקבותיה.

יחיא: "אחרי שאח שלה שמע שהיא יוצאת עם ערבי, הוא היכה אותה. אתי באה אליי בוכה. 'אני לא חוזרת הביתה' היא אמרה לי."

"ריחמתי עליה. גם פחדתי שבאמת לא תחזור הביתה, ותידרדר לפשע. לקחתי אותה לג'וליה."

לשון אל בחורות

בינתיים סערו הרוחות ביפו. אמה של אתי שלחה כמה מתומכי

הסתכלתי לו בעיניים וראיתי שינאה גדולה. הוא הרביץ לי ממש מתוך עצמו, מתוך הנשמה שלו, כאילו הוא כהנא בעצמו."

נביל הצטרף למפגנים גם מתוך הדרות וגם מפני שרצה להתערב ביניהם, לרשום את דיבריהם, לעקוב אחר התנהגות השוטרים, כדי שיוכל להיות שחקן טוב יותר בהצגה החדשה.

"פיתאום תפסו אותי, קרעו את הפתקים שכתבתי וגררו אותי ל' מכונת. שם התנפלו עליי והיכו אותי עד שהתעלפתי." הוא סיפר. "בתחנת' המיטרה שפכו עליי מים, וכש' התעוררתי היכו אותי שוב וקיללו: 'אתה יותר גרוע מחיה!'"

ארבעה בחורים נוספים הוכו ב' אכזריות דומה. ועד תושבי לוד, רמלה ויפו תובע הקמת ועדת'חקירה ממ' לבחתי. הועד תובע גם לאסור על כהנא את הכניסה לערים המעורבות, כשם שאוסרים עליו את הכניסה לכפרים הערביים.

מלישכת דובר מחוז תל'אביב של המיטרה נמסר כי הבריקה הועברה לבירור ביחידה הארצית לתלונות' הציבור במטה הארצי. נסיבות האירוע והשימוש בכוח נבדקים.

לא הרחק מבתיים של נביל וג'ודה ניצב בניינה המצועצע של החוויה הישראלית — מופע אוריקולי המספר את סיפורה של מדינת'ישראל. חוויה ישראלית אחרת זומנה לנביל ולג'ודה רווקא מחוץ לבניין, והיה זה

יחיא חרוב עם אמו השבוע

למה לו לחפש צרות? שימצא בחורה ערביה?"

**הרצח בעין־כרם, שבו חוסלה מישפחה שלמה
עלידי נער, הזכיר לניסים פרנקו (מימין) את מה
שעבר עליו אחרי רצח אביו לפני 16 שנה**

"הייתי בהלם חצי שנה"

קשה לי לפתוח את העניין. הייתי אז רחוק מאוד מפשע ומהעולם התחתון, תיכף אחרי המיקרה נכנסתי לדרכי, לא וחי שנה שכבתי במיטה בלי לזוז. לא אכלתי ולא דיברתי עם איש. אנשים פחדו להתקרב אליי, כי לפעמים הייתי מתפרץ בעצבים. הייתי מאוד מבולבל עם עצמי והיה לי קשה לעכל שבאמת עשיתי את זה.

היה לי רק חבר אחד בכלא, ולו הייתי מקשיב. הוא אמר לי שאני צריך לקום ולהתחיל להילחם עם החיים. אף פעם לא היה לי בראש להתאבד, כי ירעתי שמצפים ממני במישפחה שאני אקח אחריות ואטפל בהם.

זה רק עבר ליד

אז, אחרי חצי שנה, יום אחד קמתי, הרס התחיל לזרום בי, והגעתי להחלטה להתחיל להתמודד. בית־סוהר הוא גם כן חלק מעולם הפשע, וחלים עליו החוקים של העולם התחתון, ואם רציתי או לא רציתי,

אמר לו: „אם אתה רוצה לשכור, אני אעזור לך“ הוא כיוון את העוזי לעבר הרהיטים וירה מחסנית שלמה. אחר־כך, לפי העדויות במישפט ה־17, סיט את העוזי לעבר אביו וירה מחסנית שלמה. האב מת מייד. שוטר שהמתין לאוטובוס בתחנה המרכזית העיר כי מישפט כי מיהר למקום, לשמע הירי יות, וראה את ניסים יוצא מהדירה ורעוזי בידו. הוא שאל אותו מה קרה, ולדבריו ענה לו ניסים: „אני גמרתי חשבונות“.

ניסים נלקח מייד לתחנת־המישטרה ונחקר. למחרת הובא לדירה, ושיחזור עם המישטרה את הרצח. על פי הראיות שהביאה המישטרה, הורשע ניסים כי רצח בכוונה־תחילה, ונידון למאסר עולם.

והרי סיפורו של ניסים: „קיבלתי מאסר־עולם, אבל לא חשבתי על זה בכלל. העונש שאני נפטר, ושהוא הלך ולא יחזור, היה העונש הגדול ביותר. לשום עונש לא היה מישקל ליד זה. אני לא רוצה לדבר על המיקרה,

פועלים. הוא קנה לעצמו דירה ליד החנות, והשתמש בחלקה לאיסוסן ובחלקה לפגישות עם נשים.

ניסים סבל מאוד מאביו, ושמוח כא־שר גויס לצה״ל. הוא התנדב לצנחנים וקיווה כי זה ישכיח ממנו את הבעיות בבית. אחרי שנתיים בצבא, חזר בקיץ 1970 לחופשה רגילה בביתו. הוא הביא איתו את התתימיקלע שלו, עוזי, כנהוג ביחידתו. ארבעה ימים אחרי תחילת חופשתו העירה אותו אמו בכוקר ואמרה לו כי אביו החל מתפרע ומשי״תולל. הבן ניסה לדבר על לב אביו ולהיזכר לו כי הוא אדם מבוגר שיש לו נכדים אבל ללא הצלחה. אז לקח את אביו לעבודה וראה אותו עולה לדירתו־הרווקים שלו. ניסים עלה אחריו, ומצא את אביו יושב על כורסה שותה ויסקי ולצידו שתי בחורות שאך זה קמו מי־שנתן. ניסים החליט לסיים את חופשתו ולחזור לצבא, כדי להימלט מהגיהנום בבית. הוא שב לביתו, לבש את מדיו ונטל את נישקו וחפציו. בדרך ליחידה עבר שוב בתחנה המרכזית והחליט לעלות לדבר עם אביו.

האב סירב לדבר אליו, ודרש כי הוא יעלה לדירה. ניסים עלה לדירה ומצא בה את שתי הנערות, לבושות למחצה, ואת אביו שיכור לחלוטין מהוויסקי. האב דרש מניסים כי ישתה איתו כוס סית. וניסים סירב ושבר את הכוס. האב עשה תנועה מאיימת כאילו הוא מתכוון לשכור את הרהיטים, וניסים

העונש, ושוחרר לפני שבועיים, בגלל התנהגות טובה. השבוע חזר לישראל, והוא מבקש לספר את סיפורו, כדי שהמישטרה תרד ממנו. „אני רוצה שתקראי לסיפור שלי 'פרנקו באהבה לציבור' ואני אספר את כל האמת על חיי“ אמר.

כוס שבורה

ניסים נולד לפני 36 שנה, להורים ילידי־תורכיה. אמו היתה נערה צעירה ועדינה, מבית־טוב, שנאלצה להינשא לאביו, אחרי שאנס אותה והכניסה להריון. האב היה עריץ ורודן. הוא שתה לשוכרה, נטל קמים והתעמר במישפחתו. מפעם לפעם היה משתכר, מעורר שערוריות בבית, שובר חפצים ומכה את כל הניקרה על דרכו. המישפחה גרה בכתיים, ולאב היתה באסטה לצעצועים בתחנה המרכזית בתל־אביב. העסק פרח, והוא העסיק כמה

כאשר שמע ניסים פרנקו על הרצח בעין־כרם, חש בסיבול של הגער בן ה־14. ניסים הבין מה עובר על הצעיר הזה יותר מכל אדם אחר. כי לפני 16 שנה הורשע הוא־עצמו ברצח אביו, אברהם. בתתימיקלע עוזי, שהביא לחופשה מצה״ל.

„אני מקווה שהוא לא יצטרך לעבור את כל הסבל שאני עברתי, ושלא יתפרו לו תיק כמו שתפרו לי“ הוא אומר.

פרנקו נידון על רצח־אביו למאסר עולם, אולם נסיבות המיקרה היו כליכך טראגיות ונוגעות ללב, ששופטי בית המישפט העליון המליצו על מתן חנינה לצעיר בהיר השיער והעיניים. אחרי חמש שנים בכלא, חנן אותו נשיא־המדינה. מאז קרו לפרנקו הרבה דברים, רובם רעים. הוא נדחף לפשע, בלחץ המישטרה, לדבריו, ונאלץ לעזוב את הארץ. לפני חמש שנים נעצר בתורכיה, ונידון ל־10 שנות־מאסר על סחר־בסמים. הוא ריצה את מחצית

הרצח בעין־כרם: מיטות ההורים והאחיות אחרי הזוועה

האב, אברהם פרנקו, שכב מת בדירתו — בנו ניסים (מחזיק בנשק) שיחזר את הכשע למחרת היום

את הנשק, חזרתי, לקחתי את הנשק ועליתי למעלה. עם אבא ז"ל ישבו שתי הבחורות, הן לבשו כותונת-לילה. אבי ישב מאחורי שולחן והמשיך לשתות ויסקי. הוא אמר לי: "תשבו"

מה שראיתי בחדר העמיד אותי במי בוכה. היה עדיף לי לא לראות את זה. ידעתי שלאבא יוצא ללכת עם כל מיני בחורות צעירות, ולפעמים הוא היה אפילו מתחיל עם חברות שלי, שעברו לידי הרוכן. אבל לא היה איכפת לי, לא הייתי חושב על זה. אלא שכאותו יום מצאתי את עצמי בתוך זה, לא העזתי אפילו להביט בהן. אמרתי שאני רוצה לדבר איתן, ושיוציא את הבחורות מהחדר. החלטתי לדבר כדי לשבור את הסכר שהיה בינינו. וזה היה משונה לו פיתאום, שאני עומד על שלי. הוא אמר לבחורות להישאר, וכמו תמיד אמר לי: "מה אתה עושה פה?" וקילל. אבל הוא הבין שהפעם זה שונה וזה בילבל אותו. הוא הכריח אותי לשתות ויסקי ומזג לי כוס מלאה. הוא אמר לי: "תש" תהי" אמרתי לו שלא באתל לשתות ושי אני רוצה לדבר. תמיד הייתי שותה כי שציווה, אחרת היה מסוגל להרכיב לי הייתי שותה מתוך פחד.

חישמל לי את השכל

הרבצתי מכה לכוס. היא התפרו צצה ועפו רסיסים. היד שלי נשרט וואני אמר לפועל להביא יוד. אני עמדת להתפוצץ, וכמה שיותר דיברתי זה יותר הפליא אותו. הוא עשה תנועה כאילו הוא רוצה לשבור את המראה שמאחוריו, כי כשהיה מתעצבן תמיד היה שובר דברים. שאלתי אותו אם הוא רוצה שאעזור לו לשבור, דברתי את הנשק ויריתי לאורך הקיר. זה היה עוצא כל-אאוטומטי, והצורח הזה חישמל לי את השכל. זה השאיר אותי בתוך טימי טום כזה, המום. לא הבנתי בכלל שזה אני שירה.

נשארתי עם האצבע על ההדק לי שניה. ואז אבי קם. הוא היה שיכור מאוד, גם הוא נשאר המום שניה, ואחר כך ניסה לתפוס לי את הנשק, לא בצורה מאיימת, אלא מתוך אינסטיינט קט. הוא משך את הנשק, ואצבעי התי הרקה על ההדק. אז נפלט כל הצורר שנשאר. הוא מת במקום, כנראה מה שהמישטרה סיפרה. שאמרתי לי מישוהו שחיסלתי חשבונות, זה לא נכון בכלל. אני לא ידעתי אז אפילו את המושג הזה, "לחסל חשבונות". זה דבר שהמישטרה הרכיבה. אני בכלל לא ירדתי במדרגות, אלא נשארתי במקום עד שבא דודי, אחי אבי, שגם לו היה דוכן בקירבת-מקום. הוא שאל אותי מה קרה, ואני אפילו לא יכולתי לדבר. רק הנעתי בראשי.

הבחורות שהיו במקום ברחו עם הרייות, והתחילו להגיע אנשים. מישוהו שהיה בקא בפשע הציע לי לברות, אבל אני אפילו לא חשבתי על זה. כי ידעתי שלא עשיתי שום דבר רע. ואז הגיעה המישטרה. הם לקחו לי את הנשק מהידיים וישר התחילו לחקור אותי.

ליזי בורדן, סמל רצח-ההורים, זוכתה במישפט

חריף בשני בתי-מירקחת בעיירה. היא הסבירה כי היא זקוקה לרעל כדי לשמר מעיל-פרווה יקר. בחום הקיץ. שני הרוקחים סירבו למכור לה את הרעל. למחרת בבוקר, כאשר הבית היה ריק מיושבי. מצאה ליזי את גופות אביה ואמה החורגת. שנרצחו במכות גרון בראשם. ראש גרון. שנוקה זה מקרוב בחול ואפר. נמצא בבית. ליזי נאשמה ברצח השניים. הראיות הוכיחו כי הרצח בוצע בידי מישהו שהיה בתוך הבית.

בתחילה הייתה העיירה מזועזעת ושינאה עזה התפתחה כלפי ליזי. אולם במשך הזמן. כאשר ליזי התעלפה במישפט ובכתה, החל הציבור לתמוך בה. היא זוכתה במישפט והמשיכה לחיות את חייה בעיירה שבה גדלה.

אחת התיאוריות לגבי הרצח היא כי ליזי רצחה את הוריה במהלך התקף אפילפטי חריף. שגרם לה לחוסר ידיעה על מה שקרה.

ליזי בורדן הפכה לנכס בפולקלור האמריקאי בגלל שיר הילדים המקאברי: ליזי בורדן גרזן נטלה ולאמה ארבעים מכות נתנה. כשהבינה מה עשתה הכניסה גם לאביה ארבעים מכה.

ליזי, סמל לרצח הורים בארצות-הברית, היתה רוקה בת 32. כאשר התרחש הרצח. בשנת 1893. בעיירה פול-ריינור. במסצ'וסטס.

אביה של ליזי, אנדרו בורדן, היה אזרח עשיר ומכובד בעיירה. לאחר מות אשתו הראשונה, אמן של ליזי ואמה, נשא לו אשה שניה, שהפכה אמן החורגת של השתיים.

למרות עושרו, היה אביה של ליזי ידוע ככילי גדול. ליזי העריצה את אביה אך שנאה את אמה החורגת. כי חשבה שהיא רוצה לנשל אותה מכספי המשפחה.

בקץ החם של 1893 ביקשה ליזי לקנות רעל

הייתי מוכרח להיכנס ולהתקיים לפי חוקים אלה. ידעתי שעללי להיות קשוח. עוזר לי שראו אותי שם כמו אחד שמסוגל לכל, וזה נתן לי מעמד. הייתי גם חזק פיסיית וגם האופי שלי חזק מאוד. עשיתי כל דבר שהיה צריך כדי להוכיח את עצמי. אם זה היה בדיבורים או במאבקים. רציתי שידעו שאני הכי טוב, ואני אפשר לשבור אותי.

הייתי מאוד רחוק מסמים ואלכוהול, זה אפילו הגעיל אותי, כי זה הוכיח לי את אבי ז"ל. היה לי ראש נקי.

ידעתי שאצא פעם מהכלא ויש לי התחייבות לראווג למישפחה. אמא שלי אף פעם לא הלכה אפילו למכולת. כשאבי היה חי, הוא לא נתן לה לצאת. היא לא ידעה שום דבר על העולם. אחרי מותו נוצרו לה בעיות קשות. בגלל מה שעשיתי, הרגשתי את עצמי אחראי פי מיליון כלפי מישפחתי.

כאשר המישטרה ביקשה ממני ל- שחור, זה היה ביום השני לאחר המיקר רה. אני אפילו לא הבנתי את המילה הזאת, "שיחזור". סחבו אותי כמו ילד ביד, נתנו לי רובה-צדציו. ואמרו לי: "תחזיק ככה". המיקרה עצמו קרה אחרי תקופה ארוכה של סבל והתי אפקות. זה היה כמו הרגעש שמתפרץ פיתאום, היה פיצוץ כזה ואחריו הרגשתי ריקנות.

למחרת המיקרה אמרו לי שאבא מת, אבל זה רק עבר לידי, זה לא נכנס לי בתודעה.

תיכף אחרי שזה קרה, לקחו אותי לתחנת-המישטרה וגבו ממני עדות. חשבתי שאני חייב למסור עדות, לא ידעתי בכלל מה אני מדבר ולא ידעתי שיש לי זכויות. ואז המישטרה פשוט הרכיבה לי את התיק למאסר-עולם.

אחר-כך, כשהתחלתי להבין את המהלכים החוקיים, שלא צריך לתת עדות, זה ממש שרף אותי שהמישטרה עשתה לי את זה. הם לקחו בחור צעיר וחסר-נסיון, והלבישו עליו תיקרצח. הם ידעו בדיוק מה לשאול ואיך לכוון את החקירה. זה היה ממש זנות מצד המישטרה, הם עשו את זה כדי לפגוע בי.

אני חושב שקודם כל היו צריכים לתת לי כמה ימים להירגע. שאחזור לעצמי, שאחזור להכרה, ורק אז לגבות ממני עדות. אבל הם שאלו, ואני עניתי, והם צירפו כל מיני דברים והובילו לקו שמרשיע אותי בודון. למרות שהדברים בכלל לא היו כך.

אני חושב שהם גם היו צריכים לקחת אותי לפסיכולוג כדי שיעזור לי, אבל הם לקחו אותי אליו רק אחרי כמה חודשים. הם ניסו להוכיח שאני באתי בכוונה תחילה לרצוח אותו. אבל יש מצב כזה של הצטברות המון דברים קטנטנים, כמו אטומים, שמכייבים בסוף לידי פיצוץ כמו פצצת-אטום. הפרטים הקטנים האלה היו ההתנהגות של אבי ז"ל כלפי המישפחה והחיים שלנו.

אני חושב שמה שעשיתי היה הריגה בשגגה, והעונש על זה הוא שלוש שנים או משהו כזה. כי אני לא הייתי בפשע, לא חיפשתי לשדוד או לגנוב, זה לא האופי שלי.

אולי זה קרה גם מפני שהיה לי נשק ביד. אבל אני לא מאשים את צה"ל בכך. היה אז חוק כזה, שחייילים קרביים חייבים לשאת את הנשק שלהם צמוד. אחרי המיקרה שלי הוציאו הוראה שהחייילים בחופשה צריכים להפקיד את הנשק שלהם אצל קצין-העיר.

באתי אז לחופשה רגילה, והייתי צריך לעבור בדוכן. נמאס לי, היה עדיף לי לשרת בבסיס רגוע, מאשר להיות בכלגאן כזה. חזרתי הביתה אחרי שהבאתי את אבא לתחנה המרכזית, ולבשתי את המדים שלי. לקחתי את הנשק ואת הפק"ל שלי וחזרתי לתחנה המרכזית.

החלטתי, שלפני שאסע הפעם, אני חייב לנסות לדבר עם אבא. כדי לשנות את הדברים. כי עד אז אמרתי "אמן" על כל דבר שהוא אמר. גם מתוך כבוד אליו וגם מתוך פחד. הייתי במצב של החלטתי לשים סוף למצב הזה,

אמי מעולם לא השלימה עם המא-סר-עולם שהוטל עליי, והיא אירגנה אנשים, כתבה עצומות ועשתה מילחמה של חמש שנים, כדי שהציבור יבין מה קרה. היה צורך שייבינו כי לא מספיק שקרה לי המיקרה, שאיברתי את אבי ז"ל, ואני גם עמוס בכאב וצער וחרטה, ואצטרך לסבול כל החיים. כמה שאני מתפתח יותר אני מבין יותר שטעיתי אז והכאב שלי גדול יותר.

היום, עם הידע שלי, זה לא היה קור רה. היום הייתי מסדר את העניין ברי-נור, בדרך שהיתה טובה גם לאבי ז"ל וגם לכל אלה שמסביב.

גם אז ניסיתי לדבר ולשכנע, אבל לא היה לי מספיק כוח לזה. אם היה לי אז הידע של היום, הייתי מצליח לשכנע אותו לפחות לרמוע אותי, אולי היתי משכנע אותו שייילך לישון עד שיחזור להכרה, והייתי מדבר איתו אחר-כך.

ניסים פרנקו מספר, בת'אחותו ג'ני אשכנזי מקשיבה

רחלי זמברג
סירבה להראות אחוריים -

זיכרונות ומזכירה

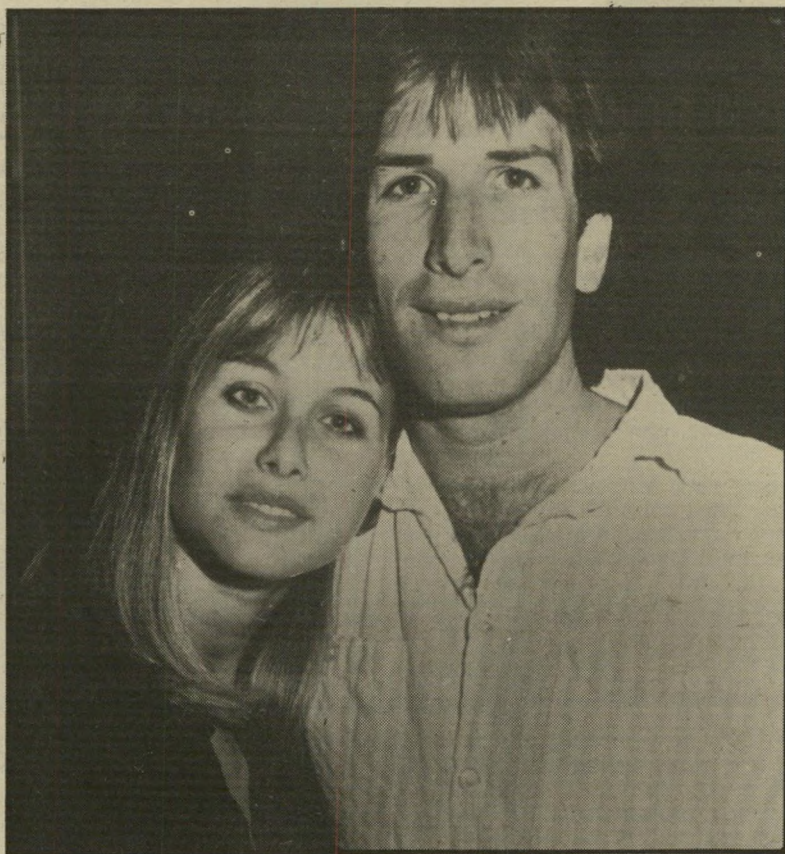
פעם הוא היה ראש-עיריית אילת, נשוי
לדורד, אב לשני ילדים, וממונה על פקידות
רבות בעיריה.
אחר כך הוא הפסיד את ראשות העירייה
לרפי הובמן, ומהשוונג הוא גם הפסיד את

גדי בן
גם הווילות

אשתו ורדה ואפילו את ילדיו הוא הפסיד
לטובת האשה. ולא רק זה. הוא גם הפסיד את
אחת משתי הווילות שלו באילת, לטובת ורדה.
עכשיו גדי בן ברמת-גן בדירה שכורה,
וכל מה שנשאר לו מהעבר שלו כראש עיריית
אילת זה הכבוד והפקידה, מיורי יסעור,
שהתגרשה בינתיים מבעלה.

אותי איתה כמה פעמים היא גיטתי, שהתאל-
מנה לפני שבוע. לפני שהיא התאלמנה עבר
בעלה שישה ניתוחים, והגיטה היתה במצב-רוח
איום, ואני מצאתי לנכון להוציא אותה לבלות
פה ושם. את חושבת שמותר לגבר להוציא את
גיטתו לבילוי?"

רחלי זמברג ובעלה מוקי
- כי יש לה הרבה יותר להציע

יש בחיפה חתיכה, היא גדה ברחוב...

הבולדוזר ברמלה זלברמן היא עכשיו
יצרנית-אופנה. היא התקשרה עם חברת-כנדים
איטלקית בשם סווינגר, וכדרכה התחילה
להזין הרים.

בין שאר הרעיונות שלה היא הגתה רעיון
פירסומי לצלם לחברה מודעה שבה תראינה
בחורות יפות את האחוריים שלהן, או - איך
שקוראים לזה בשפה לא יפה - תחת.
כרמלה התחילה לחפש יפהפיות בעלות
תחת פוטוגני, ובאמת מצאה כמה כאלה. ואז
היא פגשה בחורה באמת יפהפיה בשם רחלי
זמברג, ומייד הציעה לה את ההצעה. אבל
רחלי היא חיפאית, והיא לא מבינה בדיחות
הכוללות צילומי-תחת, ומייד היא סירבה בעי-
דינות. אבל זלברמן ראתה שיופי כזה לא
מסתובב ברחובות בכמויות גדולות, והיא
ויתרה על עניין הצילום מאחור והחליטה
לעשות ממנה דוגמנית, לא כולל תחת.

אז כשתראו בצילומים דבר משגע כזה כמו
בתמונה, תדעו שהיא בת 21, בתו של רבי-חובל,
לומדת במכון וינגייט, נשואה למוקי
זמברג, בעל תואר שני במשנה, אקדמאי
העובר כקצין-חקר במישטרת חיפה, ושניהם
גרים בחיפה על הכרמל.

שנים כבר אומרים לי שבחיפה יש נוף
משגע. בטח התכוונו לרחלי ולבעלה מוקי.

גיסה זה דבר שימושי

כבר הרבה זמן אני שומעת סיפורים על
עורך-הדין ברוך גרוס, שהוא שותף בכיר
במישרד עורכי-דין עם אמנון גולדנברג.
שמעתי שהוא עזב את אשתו, צבע את שער
רותיו ונראה כל הזמן בחברת בחורות צעירות
מאוד. אבל לפני שאני מבשרת לכם בשורה
כל-כך חשובה, חשבתי שיהיה נכון לטלפן
לאיש ולשמוע מה בפיו, או עשיתי לו ריינג'
ריינג' אחד, ועוד אחד.

"שלום עורך-הדין גרוס. אולי תגיד לי סוף-
סוף מה האמת בסיפורים עליך?"

"תשמעי, אני אפילו לא שואל אותך איזה
סיפורים. כי גם אני שמעתי הרבה מאוד
סיפורים על עצמי. אפילו החבר הכי טוב שלי
הודיע לי שאני הולך לעזוב את אשתי וכל
השאר!"

"אז מה האמת?"
"האמת היא שאני לא עוזב את אשתי, לא
מתעסק עם בחורות צעירות ולא כלום!"

"ובכל זאת סיפרו לי אנשים שראו אותך עם
בחורה צעירה בלונדית..."
"הבחורה הצעירה היחידה שיכלו לראות

מי יתנני בעל כזה

הם ישבו ליד השולחן וביקשו שיתנו להם
קצת מכל דבר שיש.

תוך כדי האכילה קרא אחד הגברים למלצר-
רית, ששירתה אותו, וביקש ממנה להחליף את
הקלטת אשר ברשמוקול.
"מה היית רוצה לשמוע?" שאלה אותו
המלצרית.

"אני אוהב במיוחד את כשהגשם מתחיל
לרדת."

המלצרית חיפשה בין הקלטות ולא מצאה
אחת הנושאת את השם הזה. היא הסבירה
ללקוח שדווקא את השיר האהוב עליו הוא לא
יוכל לשמוע. הלקוח ביקש לראות את בעלי-
המיסעדה, ואכן אריאל לביא הובא אליו
לאחר כבוד.

"האם אין לכם את הקלטת הנפלאה כשהג'
שם מתחיל לרדת?" שאל הלקוח.
לא, ענה לו בעל-המיסעדה. אנחנו משמיע
עים פה רק מוסיקה רצינית, ולא מוסיקה קלה.
על מה אתה מדבר, שאל אותו הלקוח, הרי
הזמרת ששרה את השיר הזה נחשבת לברברה
סטרייסנד השנייה יש לה קול נפלא, והשיר
הוא פשוט אירי! אתה יודע מה? הוסיף הלקוח.
"כבר מחר אני אראג לכך שתקבל את הקלטת
הזאת, ותוכל להשמיע ללקוחותיך שירים נפלא-
אים באמת!"

אחרי שלושה ימים התייצב שליח בפתח
המיסעדה ונתן לבעל-המיסעדה חבילה, ובה
הקלטת וגם פתק שעליו היה כתום - מי אם
לא - בעלה של הזמרת המוקלטת, פיא
זאדורה, הלא הוא מיודענו משולם
ריקלים.

מה אגיד לכם, עם בעל כזה גם אני הייתי
שרה!

ביום שישי לפני שבועיים נכנסו למיסעדה
דן ברחוב בן-יהודה, פיגת ארלוזורוב, שלושה
גברים לבושים-היטב ובעלי סבר מאוד רציני.

MCA RECORDS

PIA & PHIL

(The London Philharmonic Orchestra, that is)

MCA PIA ZADORA

along with The London Philharmonic Orchestra

MCEC 3267

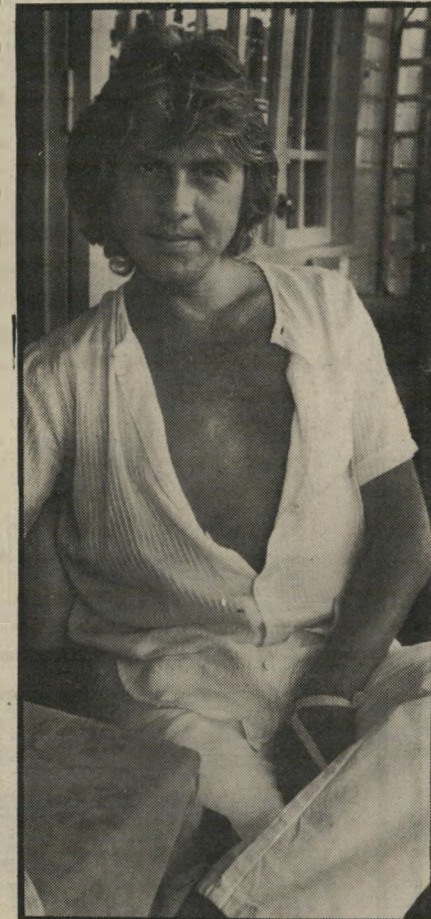
MCA RECORDS

הקלטת של פיה
ברברה סטרייסנד שניה!

האולם הזה והאולם הבא

כשהמועדון של רפי שאולי היה בשיא הצלחתו, הסתובב לו בתל-אביב בחור צעיר, לבוש מיכסיג'ינס מרופטים.

יום אחד הזמין אותו מישו לבנות כמה שעות במקום האקסקלוסיבי, והעסק מצא חן

אריאל לביא
הסינרמה זה כלום -

בעיניו. אז החליט שמעון פרינטה לפתוח מקום משל עצמו.

החליט ועשה, הקים את מועדון ליקוויד בדרום תל-אביב ואחר-כך עבר לבניין קולנוע אופיר לשעבר. בהתחלה היו באים לשם רק בני-נוער, אבל מהר מאוד הפך המועדון למקום לוחט בעיר החמה תל-אביב. ביום החמישי, שהוא, כידוע, יום-הבילוי ויום-החזיר בחוגי המבלים בתל-אביב, יש בליקוויד פיצוץ אוכלוסין אמיתי.

בעל ליקוויד, שמעון פרינטה, אינו לובש עוד ג'ינסים פשוטים, אלא בגדים מאוד הרורים ויקרים, ואפילו נוהג במכונית בראס' וה שחורה ונוצצת, דגם '86, כשלידו, לסירוגין, אשתו עינת או איוה חתיכה צעירה ויפה, כמות לגבר מצליח בעיר הגדולה תל-אביב. בקיצור, הארון פרינטה הצליח. אבל ידוע מוזמן שעל כל גבר מצליח יש 18 גברים מקנאים, וכך קרה גם במיקרה הזה. קבוצת הגברים התל-אביביים, המתעסקים בעיסקי הבילוי של העיר, התחילו לשפשף את הידיים ואת הראש ואת המחשבה. מה עושים? ומי שפתר את הבעיה היה דווקא המוכתר של הבילויים, רפי שאולי, שהגיע ארצה לחמישה ימים, ומייד ברירתו מן המטוס סיפורו לו את סיפור שמעון פרינטה, וההצלחה שלו.

רפי שאולי לא חשב פעמיים. הוא לקח מכונית, עשה סיבוב גדול בתל-אביב וגילה שבניין סינרמה פנוי כבר מזה כמה שנים. מייד הרביץ הצעת-מחיר לשכירת סינרמה, אבל עוד בטרם נאמרה המילה האחרונה על ההצעה של שאולי, שמע על זה שלום

פה ושם בארץ-ישראל

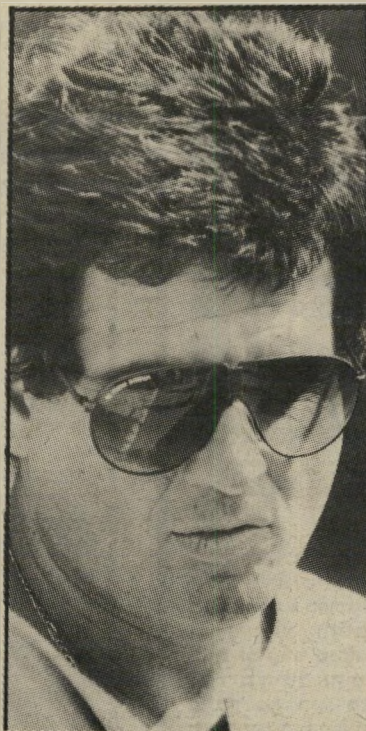
זהו סיפור שהולך כבר זמן רב מפה לאוזן בחוגי המישפט בישראל, אבל עד היום לא יצא משם. ריקי טוניק, בתו של עורך-הדין יצחק טוניק, מי שהיה נשיא לישכת עורכי-הדין והיום הוא מבקר-המדינה, למדה מישפטים, כמוכן, שם, לפני שנים רבות, היא פגשה סטודנט למישפטים, כמוכן, בשם דן צימרמן, ואחרי רומאן הם נישאו.

במשך השנים גמרו שניהם את הלימודים. דן צימרמן שהוא טייס, התחיל מייד לעבוד במשרדו של עורך-הדין טוניק, וריקי התחילה לעבוד באוניברסיטת בר-אילן, שבה היא משמשת היום כמוכרת הפקולטה למישפטים. תוך כדי העבודה והנישואין נולדו לזוג ארבעה ילדים נחמדים, הם בנו להם בית יפה, ובטח הוציאה את העיניים לכמה וכמה זוגות פחות-מוצלחים.

היה ברור לכולם שדן צימרמן יקבל בבוא היום את המשרד הוותיק של חותנו, והיה ברור לכולם שזוג המישפטים יחיה יפה לנצח. ואז, יום אחד, הגיע למישרד טוניק מתמחה חדשה בשם מירה ברינר. מהר מאוד התאהב עורך-הדין צימרמן בסטלרית, והיא התאהבה בו. מי שידע על הסיפור היה בטוח שהוא ייגמר מהר. אבל יש אנשים שאצלם זה הכל או לא כלום. דן צימרמן התאהב במירה ברינר חזק מאוד, ורצה אותה כל הזמן לידו. הוא עזב את אשתו, את ארבעת ילדיו ואת המישרד המבוסס, ועבר לגור עם מירה.

עוד בטרם נרגעו הרוחות במהילה המישפטית בארץ, הם נפרדו. אבל דן צימרמן לא חזר עוד הביתה ולא למישרד שלו. היום יש לו מישרד קטן משל עצמו, ופה ושם רואים אותו עם חתיכה זמנית על היד.

זה סיפור אחד. הסיפור השני הוא על אל"מ ירמי אולמרט, אחד מאחיו של הח"כ, והוא סיפור לא כליכך נעים. ירמי אולמרט נפצע, כשפינו אותו והביאו אותו לבית-החולים, נשארה אשתו ואם שלוש בנותיו לבד בבית, והיא היתה צריכה להיעזר בנהג של בעלה כדי להגיע לבית-החולים כל יום ולבקר אותו. כל יום היתה האשה נוסעת עם הנהג, וכל יום הוא מצא חן בעיניה יותר ויותר. כשחזר ירמי הביתה אמרה לו אשתו שהיא שמחה מאוד שהוא יצא מהפיציה שלו. חוץ מזה היא אמרה

שלום פנסטר
- לעומת האופרה:

פנסטר מהמועדון, והציע לבעלי סינרמה יותר כסף. שאולי הציע יותר, פנסטר הציע עוד יותר, וככה עוד שלוש פעמים, עד שפנסטר זכה. איכשו שמע על זה אריאל לביא, בעל המסעדה דן, והחליט שאם לשכור בית קולנוע זה עסק טוב, אז לשכור אופרה זה עסק עוד יותר טוב. הוא פנה בבקשה לשכירת האולם העומד שומם ליד שפת-הים. שבו שכנו בעבר גם האופרה הישראלית ו"ל וגם הכנסת הראשונה (מועצת העם). בינתיים אין החלי טות, אבל ברור לי שאם לביא ישכור את האר פרה, סוף-סוף יהיה אפשר לשמוע שם שירה. מה אפשר להגיד על זה, מלבד קינאת שוכרים תרבה בלויים?

ריקי טוניק
שני אנשים עצובים

לו שהיא עוזבת אותו ועוברת לגור עם הנהג שלו. לפני שהוא התאושש, לקחה האשה את שתי בנותיהם הקטנות. את הבת הגדולה השאירה לאבא. בשני איזורים שונים של תל-אביב היו שני אנשים עצובים. מצד אחד היתה מידי טוניק-צימרמן עם ארבעת ילדיה, שנעזבה עלי-ידי בעלה, ובשכונה אחרת היה ירמי אולמרט, עם הבת הגדולה, שנעזבה עלי-ידי אשתו. ביום החמישי שעבר חגגה ריקי את יום הולדתה ה-40 בביתה במסיבה משגעת, שהיא ערכה ל-30 חברות טובות. ריקי טוניק-צימרמן ירמי אולמרט מצאו זה את זה לפני שנתיים, והחליטו לגור ביחד.

רפואה שלמה

הם נשואים כבר הרבה שנים. חיים די בסדר. יש להם ילדים תכרים ורכוש וכל מה שצריך זוג. לפני שבועיים החליטה האשה לנסוע עם שתי חברותיה לנופש בטבריה. היא אמרה לבעלה שהיא תיעדר מהבית במשך שבוע, וכמוכן עשתה את כל ההכנות כדי שהוא יסתדר לבד. היא נסעה והוא נשאר לבד. אבל בטבריה היה נורא חם ונורא משעמם, והאשה החליטה ששלושה ימים מספיקים לה. היא ארוה את המיזוודה שלה וחזרה הביתה.

כשנכנסה הביתה החליטה ללכת מייד לחדר-השינה ולהחזיר את הבגדים שבמיזוודה לארון. היא נכנסה לחדר-השינה ושם, במיטה שלה, שכבה לה הערצרת. ומכיוון האמבטיה נשמע רעש המים במיקלחת, שבה עמד לו, מסתבן, הבעל.

האשה גירשה את העוזרת, שברחה בשקט. האשה התפשטה ושכבה במיטה. כשהצטרף אליה הבעל, הוא חטף שוק.

הגברת חיכתה שהגבר יגיד לה משהו. אבל הגבר שכב על הריצפה חסרי-הכרה.

אחר כך העבירו אותו לבית-החולים תל-השומר ושם הוא שוכב וזוכה בטיפול נמרץ על התקף לב.

את הסיפור הזה שמעתי בזמן האחרון 16 פעמים. השינויים היחידים היו שם האיש, שם בית-החולים ושם העיר שבה נפשה האשה. בין השאר יוחס הסיפור לאחד מאישי-הכלכלה הידועים ביותר בארץ. שאושו בבית-חולים.

קחו לכם, קוראי היקרים, את הסיפור הזה ותלבישו אותו על מי שאתם רוצים. כל גבר השוכב כמו פגר בבית-החולים יתעורר כשישמע שמכרים עליו דברים כאלה.

הפתעה גדולה מאוד

כבר מזמן לא נהנית מסיפור כמו מהסיפור הזה.

מזכירתו של חברי-הכנסת דתי אחד התחילה לרמוז לבוס שלה שהוא נחמד מאוד, וכישי לה כוונות להזמין אותו אליה הביתה כדי לשחות כוסיקה ולפספט קצת שלא בענייני עבודה.

חברי-הכנסת שמח מאוד מתשומת-הלב של מזכירתו הצעירה, וחייכה ליום שהיא תזמין אותו סוף-סוף. ובאמת היום הזה הגיע. המזכירה אמרה לו: בוא אליי בשעה 7 בערב. נשתה קפה ונרכל קצת על העולם.

באותו היום ממש היתה הרבה מאוד עבודה במישרד, ויצא שחברי-הכנסת והמזכירה יצאו ביחד מהמישרד והלכו ביחד לביתה של המזכירה

רה. כשהגיעו ביקשה המזכירה מהבוס שלה להיכנס לסלון ולהרגיש בנוח, בזמן שהיא הולכת לחדר כדי להחליף בגד, למשהו יותר נוח. וכאן אירע הפנצ'ר הנוראי, שקרה כמוכן מפני שהגברים הם זונות ידועות.

חברי-הכנסת לא חשב פעמיים. הוא תיאר לעצמו שהמזכירה הזמינה אותו לביתה רק בשביל הדבר הגס ההוא, ולכן, כשהיא עזבה את החדר, הוא כבר הוריד את ה'אקסט, הוריד את העניבה, פתח את החולצה. אבל לפני שהצליח להמשיך, נפתחה הדלת של החדר השני ומתוך החדר יצאו כל בני-משפחתו של חברי-הכנסת המוכר — אשתו, ילדיו, אחותו וכו' — כשהם נושאים בידם עוגת 'ההפי בירסדי' ניתקעו להם בגרון, כשראו שחתן היום-הולדת עומד לו בחדר עם מעט מאוד גברים עלי.

מוסר השכל:

מזכירות נחמדות, אל תהיינה יותר מדי טובות לבוסים שלכם, ואל תנסו לארגן להם יום-הולדת בהפתעה. כשהם חושבים על הפתעה, הם חושבים רק על דבר אחד:

העולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה
גיליון מס' 42 • עורכים ארכס פז ובנצי לופו

סקר של בזק:

85 אחוז מתושבי ישראל —

חרשים; לשאר אין מכשירי טלפון

אף פעם לא הייתי היפוֹכונדר, אפילו לא כשהייתי חולה, וזה רוב הזמן. אבל תמיד נמשכתי באופן תת־מודעי למדורי הבריאות בעיתונות. שילשום קראתי באחד המדורים כיצד לבצע בדיקה עצמית לגילוי ליקויי שמיעה. אליבא דכתבה רנן: בקשה חוזרת ונשנית שלי מבן־שיחי בטלפון לחזור על דבריו מעידה

על פגם חמור בעור־התוף שלי. מייד ניסיתי לבדוק את מצבי ונסתבר לי שאני חירש לחלוטין. בשיחת טלפון שניהלתי עם אמי גיליתי שגם היא חירשת, וכנראה שזו תופעה תורשתית אצלנו במשפחה. כי גם אחי הירבה לבקש ממני לחזור על דבריו, כשבדיקתי ממנו הלוואה קטנה.

אנציקלופדיה העולם הבא

לידות

כל מה שרצית לדעת על ילדי־מבחנה בשיתוף עם האוניברסיטה הבטוחה

הידעת? כי בישראל יש ריבוי בלדת שלישיות־מבחנה בגלל מחסור במבחנות?

הידעת? כי גבר, שנולדו לו עשר (10) ילדות־מבחנה, קיבל היתר מהרבנות להחליף מבחנה?

הידעת? כי פקק הוא אמצעי־מניעה בטוח לגמרי למב־חנות?

הידעת? כי בסין — שבה יש הת־פוצצות אוכלוסין מאירך ומחסור בחרס־נה מיפאן — המציאו שיטה לייצור אגרסלי־שחלה?

הידעת? כי במישטרת־ישראל מ־ייצרים שוטרים על־ידי השתלת סוכן סמוי?

הידעת? כי ההתמכרות לבקבוק, אצל בנות־מבחנה, אינה תופעה אלכוהוליסטית.

אלא תסבי־אדיפוס?

הידעת? כי ילדי־מבחנה הם פתוחים מצד אחד, אך סגורים מצד שני? אם ידעת (את כל העובדות הנ"ל) — למה טרחת לקרוא את הקטע הזה?

● ● ●

בריאות

חי שנה עם לב מלאכותי

"אני לא מבינה מה הוא מצא בו," אומרת מתילדה לוטרשטיין, שבעלה, מתיתיהו, עזב את ביתם המשותף ועבר לגור עם לב מלאכותי בדירת שני הדרים ופרוזדור בדינזנוק.

...

עיריה

מתי כבר יחליפו את הקצין שלנו?

שואלים בתיקווה תושבי העיר תל־אביב. המקווים שהמגמה החיובית של החלפת קציני צה"ל, המשמשים בתפקיד ראשי־ערים בשטחים, לא תפסח עליהם.

מן העתונות

שני הרבנים הראשיים:

"דתיים בישראל חשים כפי שחשו יהודים בגרמניה הנאצית"

גוברת התופעה של ביטויים אנטישמיים כלפי היהדות הדתית, אומרים הרבנים אברהם שפירא ומרדכי אליהו

ידעות אחרונות

השוואה זו הינה מעניינת לכשעצמה, וכדאי להתעמק בה מעט. הידע האישי שלנו על השואה מקורו בסיפרי־לימוד (ובסיפורי סבתא וסבא הפרטיים שלנו). שכנאה הלעיטו אותנו במידע כוזב, ובוודאי לא נותנים לנו כלים מספיקים להסיק על מצבם של הדתיים כיום ממצב היהודים בגרמניה הנאצית. לעומת זאת אנו מכירים היטב את מצב הדתיים בארץ. וזה נותן לנו בסיס מדויק להבין מה היה מצב היהודים בגרמניה הנאצית — בהנחה שצודקים הרבנים הראשיים בהשוואה זו שהם עושים.

* לא נכון שהגרמנים החרימו את ההון היהודי בגרמניה — נהפוך הוא — הרייכס־ט־מאכער הגרמני העביר את רוב כספי הציבור לישיבות ולבתי־מדרש.

* לא נכון שהנאצים נהגו לפוצץ שמשות חלונות־הראווה של בתי־עסק יהודיים, ולהצית את תכולתם. האמת היא שהיהודים העלו באש איטליזם גרמניים, שמכרו בשר־חזיר.

* רבות דובר על הנערים בחולצות החומות אשר ידו אבנים על עוברי־אורח יהודיים. שקר הדבר! היו אלו חוזרים־בתשובה, עטויי קמטות שחורות, שבקראות שאבעס. נהגו ליידידות סלעים במשוריינים גרמניים, שנסעו ברחובות ברלין בשבתות.

* לא נכון הוא כי עיתון השיטנה בגרמניה נקרא דר שטימר אלא דר שטריימל.

* לא נכון שהגרמנים האשימו את היהודים בכל האסונות שהתרחשו עליהם. הכוון הוא שיהודים הם שטענו כי כל האסונות שבאו על גרמניה באו בעטיין של מזוזות פסולות בבתי הנאצים. נכון הוא שיותר מששמרה הגזענות על היהודים, שמרו היהודים על הגזענות.

הודעה לציבור

עקב המעבר למרכזיות ספרתיות חרישות, יתכנו עיי־בוסים זמניים בתקשורת בכל אזורי החיוג המתחילים ב־0, עד ליום ב' בשבוע הבא. מיום זה ואילך יהיו השיי־בוסים קבועים.

זיונים זה לא הכל

פעם שחטפתי התקפה תוך כדי שינה. היתה אמה שלי מתעוררת וצועקת עליי: תפסיק כבר לאונן! ידיתה אחרת שלי טילפנה אליי נסערת כולה: "קראת?" היא התרגשה לי בטלפון. "שישיש ושמונה אחוז מתגשים מאוננות על־ידי החדרת חפצים ורים! אני לא מבינה אותך. המתירנות הזו כבר עוברת כל גבול. איך משהי יכולה לעשות את זה עם חפץ רך? אני משתמשת רק בחפצים מוכרים, וגם אז אף פעם לא בערב הראשון." עם כל ההצפה הזו במדורי האוננות בעיתונות, אני כבר לא מבין למי נשאר זמן לקרוא את שאר מדורי הריבדיר־והבילוי, ואני כבר לא מדבר על לצאת מחוץ לבית. בכלל, תראו מה הולך בראש הד מעוות של האגשים. ידעתם שגברים שאוננו עם שואבי־בנק דיווחו על רגישות טוהר וזכות? מעניין על מה דיווחו לפני עשרים שנה, בתקופה שהיה רק מחבט־שיטחים? דרך אגב, הסטודנטית שהייתה צריכה לנקות אצלי שוב לא באה, ואין לי ברירה אלא לנקות את האבק לבד. אני חייב לרוץ — השואב כבר בחשמל.

שלבשה את בגדיה. מה קורה פה. לכל הרוחות? האם אני היחיד בארץ הזו ש עוסק בלויזין? הפסיד כולג שלי אומר ש הוא מוצא שזה נורמלי לחלוטין שיש לי פנטזיות על אוננות כשרותים בזמן שאני מקיים יחסים, אבל אני עדיין לא רגוע. אני רוצה שתדעו שלמרות הד מוניטין שלי, לא תמיד הייתי כזה. פעם הייתי כמו כולם, כשהגעתי לגיל בר־מצווה, קיבלו כל החברים שלי תפילין במתנה. אני קיבלתי זיקפה ראשונה וקרי לילה. כל לילה הייתי עולה על יצועי ולא מישוה שאתם מכירים) ולפני שהייתה התדרמה גופלת עליי הייתי נשכב על הבטן עם הפנים לייצור, מפנטז על המריכה שלי בעליית־הנוער וגונח בכבודות. המטפי לת שהייתה עוברת בחדר הייתה תמיד נבהלת מחדש ושואלת אותי בראגה: "מה קרה לך? אתה שוב מנוזל?" יום אחד סיפרתי את הסיפור הזה לחבר טוב שלי, מתי לוטרשטיין. הוא אמר לי: "אתה ברמול! כשאני הייתי בגילך סבלתי מאסטה כרונית. בכל

בן־חמוץ אתם מכירים אור תי, ולא מהיום. מאז שאני משפיל עצמי ועובר לפרנסתי וכר תב לכם — אפילו שאף אחד לא עונה, אני מוצא עצמי נובר מרי יום ב ערימת־עיתונים ענקית ומנסה למי צוא משהו שיעניין אתכם. בדרך כלל אני מוצא את הכתבות שלי. בזמן האחרון גם מצאתי משהו שמעניין אותי. שמתם לב שכל העיתונים בארץ מתעסקים במרץ גובר והולך בנושא האוננות? (אותי אף אחד לא שאל — אפילו שיש לי הרבה מה לומר בנושא, או אולי מישוה התקשר ולא נתפנית אליי, כי הייתי כשרותים). אני פותח מעריב ויש שם עמוד דים גדושים על זרעים מושחתים (לפי רדתי, אם מישוה מגלה ורעון מושחת הוא צריך לרוות מייד לי מישטרת? ממש כמו על פוליטיקאי מושחת? אני מרפרף בידעיות — ממש מוצף. אפשר לחשוב שכבר אין נשים בעולם. ואני כבר מתחיל לי הרגיש שאני לא נורמלי (כמו שאמרה לי הסטודנטית לפסיכולוגיה בזמן

חופש העיתונות יישמר בפורט־נוקס

אזיקיימתכת זולים. ואילו אחרים מנוי וגמור בדעתם שאין לחשוף את חופש העיתונות לפני הציבור הרחב, ועל כן יש להניח קולר על צווארו. מחסום לפיו ולהוציאו לטיוח ליל, בתנאי שלא יעשה צרכיו על המידרכות. קוראים בעלי דיעה מוזמנים להביע אותה מעל דפי עיתונים אחרים.

הכל תמימירעים שיש לשמור על חופש העיתונות, והוויכוח הציבורי נסוב סביב השאלות: האם לשמור אותו בבקבוק פקוק היטב או שעריו בקופסת־שימורים, או אולי כדאי להגן עליו בתוך חביות מעופרת יצוקה, המתאימות להיוק ללכיים? יש הגורסים כי לצורך מלאכת־שמירה זו יצליחו גם זוג

ראיתי גב מודליק. גלסון.

וימר טמיר כהן (יעקבסון)

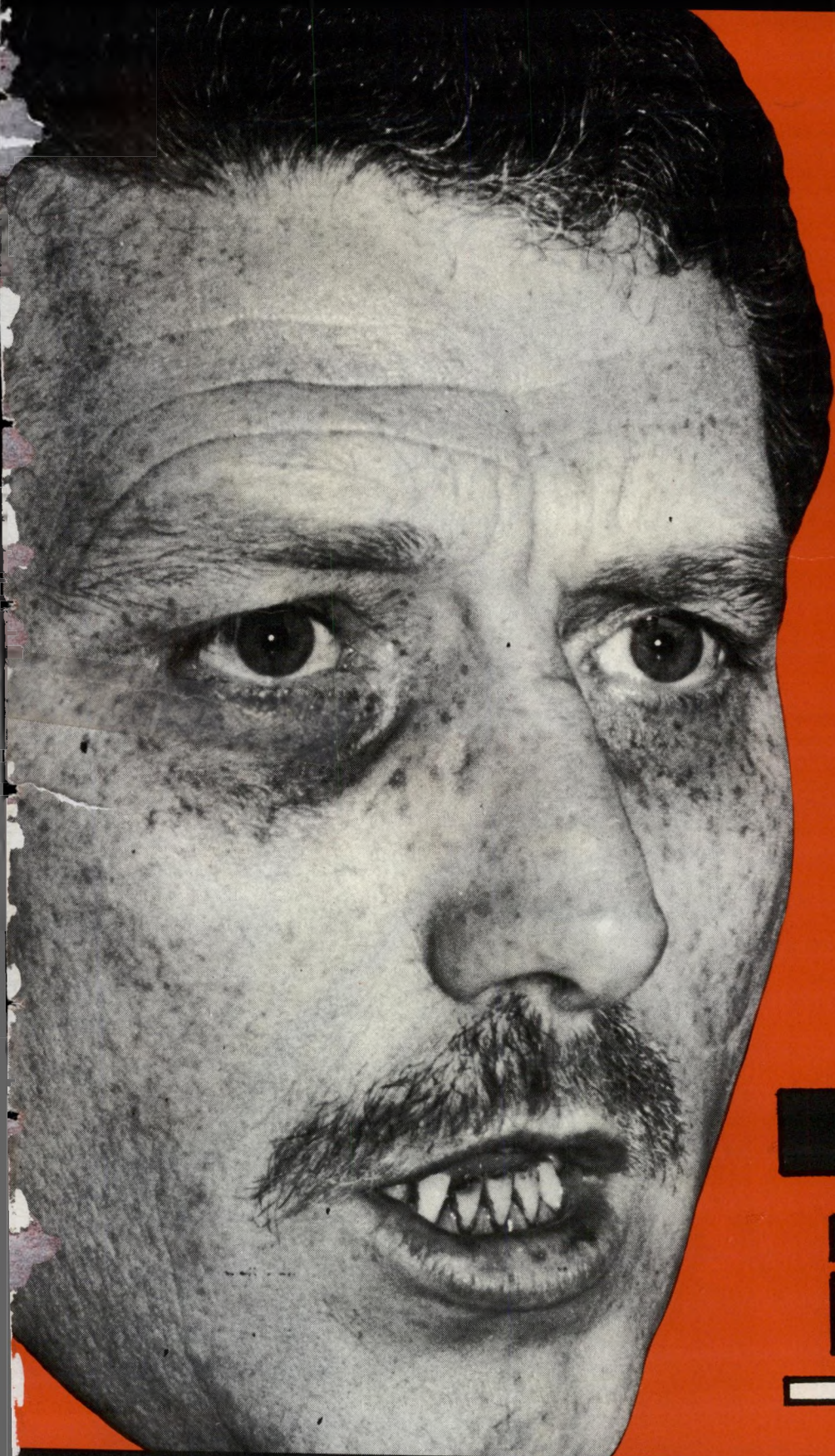

גברים מודליקים גלסון.

עורכת - מיקל דרמסקה הודו כי ביקשתם גינה לביטוח

העולם הזה

בעיקבות רצח המישפחה בעין-כרם

איד היים עם זה?

מספר ניסים פרנקו, שהורשע ברצח אביו